

Protokoll fört vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde måndagen den 25 maj 2026

Tid:

kl. 16:00-21:59

Lokal:

Rådssalen

Närvarande:

Se bilaga

§§1-44

Justerat den 1 juni 2026

Anslaget den 2 juni 2026

Olle Burell

Cecilia Brinck

Alexandra Mattsson

Karin Jöback
Sekreterare

ÄRENDELISTA

- §1 Interpellation av Therese Lindström (M) till trafikborgarrådet Lars Strömgren (MP) om trafikkaoset i södra Stockholm
- §2 Interpellation av Kristin Jacobsson (C) till äldre- och kulturborgarrådet Torun Boucher (V) om att boende på stadens seniorboenden måste behandlas som vuxna
- §3 Interpellation av Johan Paccamonti (M) till stadsbyggnads- och idrottsborgarrådet Jan Valeskog (S) om hemliga byggplaner vid Ålstensskogen och Storskogen
- §4 Interpellation av Johan Paccamonti (M) till klimat- och miljöborgarrådet Åsa Lindhagen (MP) om förlorade miljövärden i samband med förtätningar
- §5 Bordlagda interpellationer
- §6 Ajournering
- §7 Frågestund
- §8 Mötet öppnas
- §9 Närvaro
- §10 Justering
- §11 Anmälningssärenden till kommunfullmäktige
- §12 Valärenden i kommunfullmäktige
- §13 Tillfälligt tillägg till Riktlinjer för serveringstillstånd i Stockholms stad - tillfälliga serveringstider under världsmästerskapet i fotboll för herrar 2026
- §14 Funktionsprogram för förskolelokaler
- §15 Genomförandebeslut för projekt Nytt förvaltningskontor för Järva stadsdelsförvaltning, på fastigheten Kämpinge 2 i Järva
- §16 Stockholms stads program för barnhälsa

- §17 Ändring av lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Stockholms kommun
- §18 Genomförandebeslut för projekt Liljeholmsbroarna, större åtgärder – västra bron
- §19 Stockholms Stadshus AB:s förvärv av samtliga aktier i Kista Utveckling AB
- §20 Genomförandebeslut för projekt Utveckling av Karlbergskanalens strandpromenad
- §21 Digital karta till Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun samt revidering av 1 §, 15 §, 16 §, 20 § och 22 § i Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun
- §22 Genomförandebeslut för temalekpark inom fastigheten Akalla 4:1 i Tensta
- §23 Reviderat genomförandebeslut för projekt Hekla, del av fastigheterna Hekla 1 och Akalla 4:1
- §24 Reviderat genomförandebeslut för projekt Mälaräng
- §25 Reviderat inriktningsbeslut för projekt Årstafältet
- §26 Stockholms Stadshus AB:s köp av negativa utsläpp från Stockholm Exergis BECCS-anläggning
- §27 Ramavtal mellan Stockholms stad och Kungliga tekniska högskolan avseende Stockholm Urban Innovation Lab
- §28 Överenskommelse om exploatering med tomträtt, för Nobel Center inom fastigheten Hamnmästaren 1 i stadsdelen Södermalm, med Stiftelsen Nobel Center
- §29 Genomförandeavtal för depå och depåanslutningar, Älvsjö industriområde samt försäljning av fastigheten Leverantören 2
- §30 Detaljplan för tunnelbanedepå i Älvsjö industriområde, Leverantören 2 m.fl., Dp 2023-13992
- §31 Detaljplan för Sothönan 3 m.fl. i stadsdelen Aspudden (ca 220 bostäder, centrum, torg m.m), Dp 2016-0948

- §32 Inriktningsbeslut för projekt Det nya Husbybadet, på fastigheten Bislet 1
- §33 Inrättande av Kyrkhamn-Riddersviks naturreservat i Hässelby-Vällingby stadsdelsnämndsområde
- §34 Inrättande av Trekantens biotopskyddsområde i Hägersten-Älvsjös stadsdelsnämndsområde
- §35 Inrättande av Åkeslunds biotopskyddsområde i Bromma stadsdelsnämndsområde
- §36 Inrättande av Hemskogens biotopskyddsområde i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämndsområde
- §37 Inrättande av Vikingaberget-Johannesdals biotopskyddsområde i Skärholmens stadsdelsnämndsområde
- §38 Inrättande av Gökdalens biotopskyddsområde i Farsta stadsdelsnämndsområde
- §39 Genomförandebeslut för AB Familjebostäders ombyggnation av bostäder i fastigheten Draget 1, Södermalm
- §40 Genomförandebeslut för Micasa Fastigheter i Stockholm AB:s nyproduktion av vård- och omsorgsboende i projektet Bergholmsbacken i Bagarmossen samt Skarpnäcks stadsdelsnämnds inhyrning av fastigheten
- §41 Inriktningsbeslut för Micasa Fastigheter i Stockholm AB:s underhåll och anpassningar av fastigheten Trehörningen 1 i Gröndal samt Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnds inhyrning av fastigheten och avveckling av Trekantens servicehus
- §42 Inriktningsbeslut för Micasa Fastigheter i Stockholm AB:s underhåll och ombyggnation av del av fastigheten Fruängsgården 1 och Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnds inhyrning av fastigheten samt avveckling av Fruängsgårdens servicehus
- §43 Bordlagda motioner
- §44 Mötet avslutas

§ 1

**Interpellation av Therese Lindström (M) till
trafikborgarrådet Lars Strömgren (MP) om trafikkaoset i
södra Stockholm**

KS 2025/1309

Beslut

Interpellationen är besvarad.

Interpellationen

Therese Lindström (M) har ställt en interpellation om trafikkaoset i södra Stockholm.

Kommunfullmäktige beslutade den 3 november 2025 att interpellationen fick ställas.

Borgarrådet Strömgren (MP) besvarar interpellationen.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

§ 2**Interpellation av Kristin Jacobsson (C) till äldre- och kulturborgarrådet Torun Boucher (V) om att boende på stadens seniorboenden måste behandlas som vuxna**

KS 2025/1508

Beslut

Interpellationen är besvarad.

Interpellationen

Kristin Jacobsson (C) har ställt en interpellation om att boende på stadens seniorboenden måste behandlas som vuxna.

Kommunfullmäktige beslutade den 15 december 2025 att interpellationen fick ställas.

Borgarrådet Boucher (V) besvarar interpellationen.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

§ 3

Interpellation av Johan Paccamonti (M) till stadsbyggnads- och idrottsborgarrådet Jan Valeskog (S) om hemliga byggplaner vid Ålstensskogen och Storskogen

KS 2025/1534

Beslut

Interpellationen är besvarad.

Interpellationen

Johan Paccamonti (M) har ställt en interpellation om hemliga byggplaner vid Ålstensskogen och Storskogen.

Kommunfullmäktige beslutade den 15 december 2025 att interpellationen fick ställas.

Borgarrådet Valeskog (S) besvarar interpellationen.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

§ 4

Interpellation av Johan Paccamonti (M) till klimat- och miljöborgarrådet Åsa Lindhagen (MP) om förlorade miljövården i samband med förtätningar

KS 2025/1535

Beslut

Interpellationen är besvarad.

Interpellationen

Johan Paccamonti (M) har ställt en interpellation om förlorade miljövården i samband med förtätningar.

Kommunfullmäktige beslutade den 15 december 2025 att interpellationen fick ställas.

Borgarrådet Lindhagen (MP) besvarar interpellationen.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

§ 5
Bordlagda interpellationer

Kommunfullmäktige bordlägger interpellationerna med nummer 2-3, 5 och 8-17 i kungörelsen.

**§ 6
Ajournering****Sammanträdet ajournerades mellan kl. 16.58-17.01**

§ 7 Frågestund

Fråga 1

Borgarrådet Wedin (M) ställer en fråga om miljözon klass 3.

Borgarrådet Strömgren (MP) svarar på frågan.

Fråga 2

Gabriel Kroon (SD) ställer en fråga om Är borgarrådet beredd att hjälpa SVT att flytta sitt huvudkontor från Östermalm till Kista?

Borgarrådet Valeskog (S) svarar på frågan.

Fråga 3

Hanna Wistrand (L) ställer en fråga om Smedslättens tennisklubb.

Borgarrådet Valeskog (S) svarar på frågan.

Fråga 4

Jonas Naddebo (C) ställer en fråga om utvisningarnas påverkan på personal och elever i Stockholm.

Borgarrådet Bjuggren (S) svarar på frågan.

Fråga 5

Nike Örbrink (KD) ställer en fråga om äldreboendebristen.

Borgarrådet Boucher (V) svarar på frågan.

Fråga 6

Johan Paccamonti (M) ställer en fråga om miljövården.

Borgarrådet Lindhagen (MP) svarar på frågan.

Fråga 7

Leif Söderström (SD) ställer en fråga om CSS-lagring i Nordsjön genom Stockholm Exergi.

Borgarrådet Wanngård (S) svarar på frågan.

Fråga 8

Borgarrådet Jönsson (L) ställer en fråga om Hur kan socialtjänsten ge barn stöd tidigare?

Borgarrådet Ojanne (S) svarar på frågan.

§ 8
Mötet öppnas

§ 9
Närvaro

Närvaro, se bilaga 1.

**§ 10
Justering**

Förste vice ordföranden Cecilia Brinck (M) och borgarrådet Mattsson (V) justerar dagens protokoll tillsammans med ordföranden Olle Burell (S). Justering sker den 1 juni 2026.

§ 11

Anmälningssärenden till kommunfullmäktige

KS 2026/13

Beslut

Följande ärenden anmäls till kommunfullmäktige och noteras i protokollet:

Slutrapporering gällande AB Stockholmshems nyproduktion inom fastigheten Bjurbäcken 10 i Rågsved.

KS 2026/581

Uppföljning av stadens lex Sarah-rapporering år 2025

KS 2026/649

Länsstyrelsen Stockholm

Beslut (2026-04-30) gällande detaljplan för Vitsenapen 1 m.fl. Smedshagen i stadsdelen Hässelby villastad (500 bostäder).

Länsstyrelsen beslutar att inte pröva kommunens antagandebeslut i enlighet med vad som anges i 11 kap. 10 § plan- och bygglagen (2010:900) PBL.

KS 2023/1167-7

Länsstyrelsen Stockholm

Beslut (2026-05-15) gällande detaljplan för del av fastigheten Årsta 1:10 m.fl. i stadsdelen Årsta

(utbyggnad av tunnelbanan från Fridhemsplan - Älvsjö).

Länsstyrelsen beslutar att inte pröva kommunens antagandebeslut i enlighet med vad som anges i 11 kap. 10 § plan- och bygglagen (2010:900) PBL.

KS 2026/424-6

§ 12
Valärenden i kommunfullmäktige

KS 2026/9

Beslut

1. Avsigelser och entlediganden godkänns.
2. Val förrättas för att utse ny person till uppdrag enligt valberedningens förslag.
3. Om inte annat framgår inträder den senast valda ersättaren sist till tjänstgöring för sitt parti.
4. Om en ersättare/suppleant utses till ordinarie ledamot, utses en ny ersättare/suppleant.
5. För avsägelse i kommunfullmäktige hemställs om ny sammanräkning hos länsstyrelsen.
6. Vakanser bordläggs.

Ärendet

Valärenden i kommunfullmäktige den 25 maj 2026 behandlas.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är valberedningens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt förslaget.

§ 13**Tillfälligt tillägg till Riktlinjer för serveringstillstånd i Stockholms stad - tillfälliga serveringstider under världsmästerskapet i fotboll för herrar 2026****Framställan från socialnämnden**

KS 2026/502

Beslut

Tillfälligt tillägg till Riktlinjer för serveringstillstånd i Stockholms stad, godkänns. Tillägget avser senaste serveringstid och innebär att klockan 08.00 ska gälla som möjlig senaste serveringstid under perioden den 11 juni 2026 till den 14 juli 2026 för serveringsställen med stadigvarande serveringstillstånd. I övrigt ska riktlinjerna gälla oförändrade.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Tillfälligt tillägg till Riktlinjer för serveringstillstånd i Stockholms stad - tillfälliga serveringstider under världsmästerskapet i fotboll för herrar 2026.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Borgarrådet Ojanne (S), Rashid Mohammed (V) och Magnus Runsten (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Hedin (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Borgarrådet Jönsson (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Liberalernas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Kristin Jacobsson (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Nike Örbrink (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Kristdemokraternas ersättaryttrande i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 14**Funktionsprogram för förskolelokaler****Hemställan från förskolenämnden**

KS 2026/126

Beslut

1. Funktionsprogram för förskolelokaler, enligt bilaga till utlåtandet, godkänns.
2. Stockholms Stadshus AB uppmanas att ge berörda bolag i uppdrag att anta Funktionsprogram för förskolelokaler.
3. Förskolenämnden ska besluta om, och löpande hålla ett tillhörande stödmaterial till funktionsprogrammet uppdaterat. Inför revideringar av stödmaterialet ska samverkan ske med berörda nämnder och bolag.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Funktionsprogram för förskolelokaler.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Borgarrådet Mattson (V) och Ewa Carlsson Hallberg (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Sophia Granswed Baat (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Emelie Wassermann (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Åsa Nilsson Söderström (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Liberalernas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Claes Nyberg (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Michaela Hollis (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Kristdemokraternas ersättaryttrande i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 15

Genomförandebeslut för projekt Nytt förvaltningskontor för Järva stadsdelsförvaltning, på fastigheten Kämpinge 2 i Järva

Framställan från fastighetsnämnden och Järva stadsdelsnämnd

KS 2026/503

Beslut

1. Fastighetsnämnden medges rätt att genomföra projekt Nytt förvaltningskontor för Järva stadsdelsförvaltning, på fastigheten Kämpinge 2, till en projektutgift som framgår av bilaga till utlåtandet.
2. Utgifterna för år 2026 ska rymmas inom nämndens investeringsbudget. Utgifterna för kommande år behandlas i budget för 2027.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna och Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Liberalerna och Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Genomförandebeslut för projekt Nytt förvaltningskontor för Järva stadsdelsförvaltning, på fastigheten Kämpinge 2 i Järva.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Borgarrådet Mattson (V), Elvir Kazinic (S) och Lisa Carlbom (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Therese Lindström (M) och Nike Örbrink (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Åsa Nilsson Söderström (L) och Patrick Amofah (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Liberalernas och Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 16**Stockholms stads program för barnhälsa**

KS 2025/297

Beslut

1. Som svar på minoritetsåterremissen hänvisas till vad som sägs i utlåtandet.
2. *Stockholms stads program för barnhälsa*, bilaga 1 till utlåtandet, godkänns.
3. Stockholms Stadshus AB uppmanas för egen del att anta, samt att ge samtliga bolagsstyrelser i uppdrag att anta *Stockholms stads program för barnhälsa*, bilaga 1 till utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Stockholms stads program för barnhälsa.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Borgarrådet Mattson (V) och Ewa Carlsson Hallberg (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Sophia Granswed Baat (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Åsa Nilsson Söderström (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Liberalernas förslag till beslut i kommunstyrelsen som innebär återremiss.

Kristina Jacobsson (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden prövar förslaget om återremiss mot att ärendet ska avgöras idag och finner att kommunfullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras idag.

Ordföranden ställer därefter förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 17

Ändring av lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Stockholms kommun

Hemställan från trafiknämnden

KS 2026/258

Beslut

1. Lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Stockholms kommun, i enlighet bilaga 1 samt tillhörande kartbilagor för salutorgsytor och tillfälliga torgplatser, fastställs.
2. Beslutet anmäls till Länsstyrelsen i Stockholms län.
3. Lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Stockholms kommun kungörs på kommunens digitala anslagstavla efter det att Länsstyrelsen Stockholm godkänt beslutet.
4. Beslutet gäller från kungörandet.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Ändring av lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Stockholms kommun.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Borgarrådet Strömgren (MP) och Svante Linusson (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 18**Genomförandebeslut för projekt Liljeholmsbroarna, större åtgärder – västra bron****Hemställan från trafiknämnden**

KS 2026/257

Beslut

1. Trafiknämnden medges rätt att genomföra projekt *Liljeholmsbroarna, större åtgärder – västra bron* till en utgift enligt bilaga 2 till utlåtandet.
2. Utgifterna för 2026 ska rymmas inom nämndens investeringsbudget.
3. Utgifterna för kommande år behandlas i budget för 2027.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Genomförandebeslut för projekt Liljeholmsbroarna, större åtgärder – västra bron.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Borgarrådet Strömgren (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Wedin (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Gabriel Kroon (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Destiny Zandi Lindgren (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Kristdemokraternas ersättaryttrande i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 19**Stockholms Stadshus AB:s förvärv av samtliga aktier i
Kista Utveckling AB**

KS 2026/407

Beslut

1. Stockholms Stadshus AB:s förvärv av samtliga aktier i ett lagerbolag, Kista Utveckling AB med uppdrag att driva och samordna stadsutveckling, näringslivssamverkan och platsutveckling i Kista, godkänns.
2. Till styrelseledamöter, styrelsesuppleanter, lekmannarevisor och lekmannarevisorssuppleant i Kista Utveckling AB till och med kommande ordinarie årsstämma nomineras de personer som är angivna i bilaga 1 till utlåtandet.
3. Bolagsordning i Kista Utveckling AB enligt bilaga 2 till utlåtandet godkänns.
4. Resultatbudget år 2026 för Kista Utveckling AB om -10 mnkr godkänns.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna och Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Stockholms Stadshus AB:s förvärv av samtliga aktier i Kista Utveckling AB.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Borgarrådet Wanngård (S) och Martin Hansson (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Fjellner (M) och Nike Örbrink (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Björn Ljung (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Liberalernas förslag till beslut i kommunstyrelsen som innebär återremiss.

Patrick Amofah (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen och att kommunfullmäktige utser Jonas Naddebo (C) till suppleant i Kista Utveckling AB.

Tina Kratz (V) föreslår att kommunfullmäktige utser Rashid Mohammed (V) till suppleant i Kista Utveckling AB.

Hanna Werner (M) föreslår att kommunfullmäktige utser Christofer Fjellner (M) till vice ordförande och Ole-Jörgen Persson (M) till suppleant i Kista Utveckling AB.

Martin Hansson (MP) föreslår att kommunfullmäktige utser Lars Strömgren (MP) till suppleant i Kista Utveckling AB.

Beslutsordning

Ordföranden prövar förslaget om återremiss mot att ärendet ska avgöras idag och finner att kommunfullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras idag.

Ordföranden ställer därefter förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag med tillägg från Tina Kratz (V), Hanna Werner (M), Patrick Amofah (C) och Martin Hansson (MP) gällande val av vice ordförande och suppleanter till Kista Utveckling AB.

§ 20**Genomförandebeslut för projekt Utveckling av
Karlbergskanalens strandpromenad****Hemställan från Kungsholmens stadsdelsnämnd**

KS 2026/272

Beslut

1. Kungsholmens stadsdelsnämnd medges rätt att genomföra projekt Utveckling av Karlbergskanalens strandpromenad till en utgift om 72 mnkr.
2. Utgifterna för 2026 ska rymmas inom nämndens investeringsbudget.
3. Utgifterna för kommande år behandlas i budget för 2027.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Genomförandebeslut för projekt Utveckling av Karlbergskanalens strandpromenad.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 21**Digital karta till Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun samt revidering av 1 §, 15 §, 16 §, 20 § och 22 § i Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun**

KS 2025/1562

Beslut

1. Befintliga kartbilagor till Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun, bilaga 1-10 till utlåntagandet, upphör att gälla.
2. Revidering av Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun enligt bilaga 12 till utlåntagandet godkänns.
3. Digital karta, i enlighet med bilaga 11 till utlåntagandet, godkänns som ny kartbilaga till Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun.
4. Beslutet anmäls till Länsstyrelsen i Stockholm.
5. Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun kungörs på kommunens digitala anslagstavla efter det att Länsstyrelsen Stockholm godkänt beslutet.
6. Beslutspunkterna 1-3 gäller från kungörandet.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Digital karta till Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun samt revidering av 1 §, 15 §, 16 §, 20 § och 22 § i Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Johan Heinonen (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 22**Genomförandebeslut för temalekpark inom fastigheten
Akalla 4:1 i Tensta****Hemställan från exploateringsnämnden**

KS 2026/269

Beslut

1. Som svar på minoritetsåterremissen hänvisas till vad som sägs i utlåtandet.
2. Exploateringsnämnden medges rätt att genomföra temalekpark inom fastigheten Akalla 4:1 i Tensta till en projektutgift om 84,7 mnkr.
3. Utgifterna för år 2026 ska rymmas inom nämndens investeringsbudget. Utgifterna för kommande år behandlas i budget för 2027.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Genomförandebeslut för temalekpark inom fastigheten Akalla 4:1 i Tensta.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Anders Göransson (S), Rashid Mohammed (V) och Martin Hansson (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Wedin (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Gabriel Kroon (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Peter Öberg (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Liberalernas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Nike Örbrink (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Kristdemokraternas ersättaryttrande i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 23**Reviderat genomförandebeslut för projekt Hekla, del av fastigheterna Hekla 1 och Akalla 4:1****Hemställan från exploateringsnämnden**

KS 2026/306

Beslut

1. Exploateringsnämnden medges rätt att genomföra projekt Hekla, del av fastigheterna Hekla 1 och Akalla 4:1, till en projektutgift om 78,3 mnkr, investeringsinkomst om 72,6 mnkr samt en försäljningsinkomst om 17,4 mnkr.
2. Utgifterna för år 2026 ska rymmas inom nämndens investeringsbudget. Utgifterna för kommande år behandlas i budget för 2027.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Reviderat genomförandebeslut för projekt Hekla, del av fastigheterna Hekla 1 och Akalla 4:1.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 24**Reviderat genomförandebeslut för projekt Mäläräng****Hemställan från exploateringsnämnden**

KS 2026/307

Beslut

1. Exploateringsnämnden medges rätt att med fortsatta utredningar och projektering för projektet Mäläräng samt genomförande av etapp 1 till en total projektutgift om 146,3 mnkr, en projektinkomst om 11,1 mnkr och försäljningsinkomst om cirka 117,9 mnkr, inför ett kommande reviderat genomförandebeslut som inkluderar etapp 2 när de genomförandemässiga förutsättningarna för etappen förbättrats.
2. Utgifterna för år 2026 ska rymmas inom nämndens investeringsbudget. Utgifterna för kommande år behandlas i budget för år 2027.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Reviderat genomförandebeslut för projekt Mäläräng.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Emil Butros (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Gabriel Kroon (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i exploateringsnämnden.

Mikael Valier Furtenbach (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Kristdemokraternas ersättaryttrande i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 25**Reviderat inriktningsbeslut för projekt Årstafältet****Hemställan från exploateringsnämnden**

KS 2026/308

Beslut

Reviderad inriktning för projekt Årstafältet godkänns och exploateringsnämnden medges rätt att fortsätta planering för projekt Årstafältet upp till 231 miljoner kronor som underlag för kommande genomförandebeslut.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Reviderat inriktningsbeslut för projekt Årstafältet.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Anders Österberg (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Mikael Valier Furtenbach (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Kristdemokraternas ersättaryttrande i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 26**Stockholms Stadshus AB:s köp av negativa utsläpp från
Stockholm Exergis BECCS-anläggning**

KS 2026/365

Beslut

Stockholms Stadshus AB:s köp av negativa utsläpp från Stockholm Exergis BECCS-anläggning, omfattande ett maximalt belopp om 120 miljoner kronor per år, justerat med KPIF från januari 2025, för perioden 2029–2043, godkänns.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna och Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Stockholms Stadshus AB:s köp av negativa utsläpp från Stockholm Exergis BECCS-anläggning.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Borgarrådet Wanngård (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Per Rosencrantz (M) och Nike Örbrink (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Anders Edin (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 27**Ramavtal mellan Stockholms stad och Kungliga tekniska högskolan avseende Stockholm Urban Innovation Lab**

KS 2025/1226

Beslut

1. Ramavtal mellan Stockholms stad och Kungliga Tekniska högskolan avseende Stockholm Urban Innovation Lab, godkänns enligt bilaga till utlåtandet.
2. Under förutsättning att ramavtal mellan Stockholms stad och Kungliga Tekniska högskolan godkänns ska avsatta medel under kommunstyrelsen för Samverkan med Kungliga Tekniska högskolan användas för att finansiera avtalet. Under år 2026 får fyra miljoner kronor tas i anspråk för ändamålet samt en miljon kronor för att utveckla och stärka stadens egen kapacitet att tillgodogöra sig, utveckla, sprida och implementera resultaten från labbet i stadens verksamheter.

Jäv

Svante Linusson (C) deltar inte i ärendets behandling eller beslut.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Ramavtal mellan Stockholms stad och Kungliga tekniska högskolan avseende Stockholm Urban Innovation Lab.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 28**Överenskommelse om exploatering med tomträtt, för Nobel Center inom fastigheten Hammästaren 1 i stadsdelen Södermalm, med Stiftelsen Nobel Center****Hemställan från exploateringsnämnden**

KS 2026/520

Beslut

1. Exploateringsnämnden medges rätt att träffa överenskommelse om exploatering i enlighet med bilaga till utlåtandet och att vid behov träffa tilläggsavtal förutsatt att dessa inte är av principiell betydelse.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Överenskommelse om exploatering med tomträtt, för Nobel Center inom fastigheten Hammästaren 1 i stadsdelen Södermalm, med Stiftelsen Nobel Center.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Borgarrådet Wanngård (S), Torun Boucher (V), Björn Ljung (L) och Jonas Naddebo (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Mats Johnsson (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Nike Örbrink (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Kristdemokraternas ersättaryttrande i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Omröstning

Omröstning begärs och verkställs. Kommunfullmäktige godkänner följande omröstningsordning. Den som vill bifalla Kristdemokraternas förslag röstar ja. Den som vill bifalla Sverigedemokraternas förslag röstar nej. Ordförande konstaterar att Sverigedemokraternas förslag fick flest röster och blev motförslag till kommunstyrelsens förslag. Kommunfullmäktige godkänner följande omröstningsordning. Den som vill bifalla kommunstyrelsens förslag röstar ja. Den som vill bifalla Sverigedemokraternas förslag röstar nej.

Omröstningsresultat

Med 5 ja-röster och 9 nej-röster beslutar kommunfullmäktige enligt Sverigedemokraternas förslag, bilaga 2.1.

Med 87 ja-röster och 13 nej-röster beslutar kommunfullmäktige enligt kommunstyrelsens förslag, bilaga 2.2.

Bilaga 2.1

STOCKHOLMS STAD

Voteringsresultat

Mötesdatum Kommunfullmäktige
: 2026-05-25

Ärende: Överenskommelse om exploatering med tomträtt, för Nobel Center inom fastigheten Hamnmästaren 1 i stadsdelen Södermalm, med Stiftelsen Nobel Center

Antal Ja: 5	Antal Nej: 9	Antal Avstår: 84	Antal Frånvarande: 3	Antal Kvittade: 0
--------------------	---------------------	-------------------------	-----------------------------	--------------------------

Tid: 20:54

Voteringsbeskrivning:
39.:2

Röstat JA

Daniel Dudek (C), Michaela Hollis (KD), Destiny Zandi Lindgren (KD), Mikael Valier Furtenbach (KD), Nike Örbrink (KD)

Röstat NEJ

Anders Edin (SD), Mats Johnsson (SD), Tapani Juntunen (SD), Gabriel Kroon (SD), Julian Kroon (SD), Sergej Salnikov (SD), Leif Söderström (SD), Emelie Wassermann (SD), Liliane Åkerlund (SD)

Röstat Avstår

Ahmed Abdi (V), Nassir Abdullahi Ali (S), Shamsó Ali Hassan (V), Patrick Amofah (C), Frida Bengtsson (S), Emilia Bjuggren (S), Torun Boucher (V), Johan Brege (M), Cecilia Brinck (M), Olle Burell (S), Emil Bustos (S), Lisa Carlbom (MP), Ewa Carlsson Hallberg (S), Anna Cederschiöld (M), Ingela Edlund (S), Hanna Egeltoft (V), Thomas Ehrnström (V), Annika Elmlund (M), Felix Finnveden (S), Sophia Granswed Baat (M), Sara Grolander (MP), Esme Güler (S), Anders Göransson (S), Curre Hansson (S), Martin Hansson (MP), Andréa Hedin (M), Johan Heinonen (S), Anette Hellström (M), Cecilia Herrström (V), Kristin Jacobsson (C), Hassan Jama (V), Jan Jönsson (L), Ann Karlsson (V), Oscar Karlsson (S), Elvir Kazinic (S), Johan Kling (C), Tina Kratz (V), Fritz Lennaárd (M), Andreas Lind (S), Jimmy Lindgren (S), Therese Lindström (M), Svante Linusson (C), Björn Ljung (L), Maria Ljuslin (V), Alexandra Mattsson (V), Marre Mayr (V), Robert Mjörnberg (V), Rashid Mohammed (V), Maria Mustonen (V), Robin Nilsen (L), Johan Nilsson (M), Jonas Nilsson (M), Åsa Nilsson Söderström (L), Claes Nyberg (C), Cecilia Obermüller (MP), Alexander Ojanne (S), Johan Paccamonti (M), Theréz Randquist (M), Eva Risberg (S), Per Rosencrantz (M), Magnus Runsten (MP), Aleks Sakala (M), Maria-Elsa Salvo (S), Ulla Sjöberg (S), Henrik Sjölander (M), Isabel Smedberg-Palmqvist (L), Bjarne Snis Sigtryggsson (S), Margareta Stavling (S), Lars Strömgren (MP), Bengt-Olov Tengmark (S), Christina Tufvesson (L), Jan Valeskog (S), Arvid Vikman Rindevall (S), Henrik Virro (M), Ulf

Tid: 20:54

Voteringsbeskrivning:
39.:2

Walther (S), Karin Wanngård (S), Lou-Ann Wejke Norberg (M), Hanna Werner (M), Hanna Wistrand (L), Aidin Zandian (V),
Peter Öberg (L), Annika Ödebrink (S), Anders Österberg (S), Gustav Österman (S)

Frånvarande

Jonas Naddebo (C), Berit Nyberg (S), Dennis Wedin (M)

Kvittade

Bilaga 2.2

STOCKHOLMS STAD

Voteringsresultat

Mötesdatum Kommunfullmäktige
: 2026-05-25

Ärende: Överenskommelse om exploatering med tomträtt, för Nobel Center inom fastigheten Hamnmästaren 1 i stadsdelen Södermalm, med Stiftelsen Nobel Center

Antal Ja: 87	Antal Nej: 13	Antal Avstår: 1	Antal Frånvarande: 0	Antal Kvittade: 0
---------------------	----------------------	------------------------	-----------------------------	--------------------------

Tid: 20:55

Voteringsbeskrivning:
39.:3

Röstat JA

Ahmed Abdi (V), Nassir Abdullahi Ali (S), Shamsu Ali Hassan (V), Patrick Amofah (C), Frida Bengtsson (S), Emilia Bjuggren (S), Torun Boucher (V), Johan Brege (M), Cecilia Brinck (M), Olle Burell (S), Emil Bustos (S), Lisa Carlbom (MP), Ewa Carlsson Hallberg (S), Anna Cederschiöld (M), Ingela Edlund (S), Hanna Egeltoft (V), Thomas Ehrnström (V), Annika Elmlund (M), Felix Finnveden (S), Sophia Granswed Baat (M), Sara Grolander (MP), Esme Güler (S), Anders Göransson (S), Curre Hansson (S), Martin Hansson (MP), Andréa Hedin (M), Johan Heinonen (S), Anette Hellström (M), Cecilia Herrström (V), Kristin Jacobsson (C), Hassan Jama (V), Jan Jönsson (L), Ann Karlsson (V), Oscar Karlsson (S), Elvir Kazinic (S), Johan Kling (C), Tina Kratz (V), Fritz Lennaárd (M), Andreas Lind (S), Jimmy Lindgren (S), Therese Lindström (M), Svante Linusson (C), Björn Ljung (L), Maria Ljuslin (V), Alexandra Mattsson (V), Marre Mayr (V), Robert Mjörnberg (V), Rashid Mohammed (V), Maria Mustonen (V), Jonas Naddebo (C), Robin Nilsen (L), Johan Nilsson (M), Jonas Nilsson (M), Åsa Nilsson Söderström (L), Berit Nyberg (S), Claes Nyberg (C), Cecilia Obermüller (MP), Alexander Ojanne (S), Johan Paccamonti (M), Theréz Randquist (M), Eva Risberg (S), Per Rosencrantz (M), Magnus Runsten (MP), Aleks Sakala (M), Maria-Elsa Salvo (S), Ulla Sjöberg (S), Henrik Sjölander (M), Isabel Smedberg-Palmqvist (L), Bjarne Snis Sigtryggsson (S), Margareta Stavling (S), Lars Strömgren (MP), Bengt-Olov Tengmark (S), Christina Tufvesson (L), Jan Valeskog (S), Arvid Vikman Rindevall (S), Henrik Virro (M), Ulf Walther (S), Karin Wanngård (S), Dennis Wedin (M), Lou-Ann Wejke Norberg (M), Hanna Werner (M), Hanna Wistrand (L), Aidin Zandian (V), Peter Öberg (L), Annika Ödebrink (S), Anders Österberg (S), Gustav Österman (S)

Röstat NEJ

Anders Edin (SD), Michaela Hollis (KD), Mats Johnsson (SD), Tapani Juntunen (SD), Gabriel Kroon (SD), Julian Kroon (SD), Destiny Zandi Lindgren (KD), Sergej Salnikov (SD), Leif Söderström (SD), Mikael Valier Furtenbach (KD), Emelie Wassermann (SD), Liliane Åkerlund (SD), Nike Örbrink (KD)

Tid: 20:55

Voteringsbeskrivning:
39.:3

Röstat Avstår

Daniel Dudek (C)

Frånvarande

Kvittade

§ 29

Genomförandeavtal för depå och depåanslutningar, Älvsjö industriområde samt försäljning av fastigheten Leverantören 2

Hemställan från exploateringsnämnden och trafiknämnden

KS 2025/1595

Beslut

Ärendet återremitteras.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Genomförandeavtal för depå och depåanslutningar, Älvsjö industriområde samt försäljning av fastigheten Leverantören 2.

I debatten yttrar sig se bilaga 3.

Förslag till beslut

Anders Österberg (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar att återremittera ärendet.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut som innebär att ärendet återremitteras. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar att återremittera ärendet.

§ 30**Detaljplan för tunnelbanedepå i Älvsjö industriområde,
Leverantören 2 m.fl., Dp 2023-13992****Hemställan från stadsbyggnadsnämnden**

KS 2026/426

Beslut

Detaljplan för tunnelbanedepå i Älvsjö industriområde,
Leverantören 2 m.fl., Dp 2023-13992, antas.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Detaljplan för tunnelbanedepå i Älvsjö
industriområde, Leverantören 2 m.fl., Dp 2023-13992.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är
kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att
kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Handlingar i ärendet

1. Utlåtande, dnr KS 2026/424-2
2. Plankarta, dnr KS 2026/426-1.2
3. Planbeskrivning, dnr KS 2026/426-1.3
4. Samrådsredogörelse, dnr KS 2026/426-1.4
5. Samrådsredogörelse depålokalisering februari - mars 2023,
dnr KS 2026/426 1.5
6. Samrådsredogörelse lokaliseringsutredning depå september -
oktober 2023, dnr KS 2026/426-1.6
7. Samrådsredogörelse-jarnvagsplan-sparlinje-och-stationer-
samt-depa-maj - juni-2024, dnr KS 2026/426-1.7
8. Samrådsredogörelse vändspårsutredning depå augusti -
september 2024, dnr KS 2026/426-1.8
9. Granskningsutlåtande, dnr KS 2026/426-1.9
10. Miljökonsekvensbeskrivning, dnr KS 2026/426-1.10 10
11. Bilaga 1 till Miljökonsekvensbeskrivning,
dnr KS 2026/426-1.11
12. Bilaga 2 till Miljökonsekvensbeskrivning,
dnr KS 2026/426-1.12
13. Länsstyrelsens godkännande av
miljökonsekvensbeskrivning, dnr KS 2026/426-1.13

§ 31

Detaljplan för Sothönan 3 m.fl. i stadsdelen Aspudden (ca 220 bostäder, centrum, torg m.m), Dp 2016-0948

Hemställan från stadsbyggnadsnämnden

KS 2026/521

Beslut

Detaljplan för Sothönan 3 m.fl. i stadsdelen Aspudden (ca 220 bostäder, centrum, torg m.m), Dp 2016-0948, antas.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Detaljplan för Sothönan 3 m.fl. i stadsdelen Aspudden (ca 220 bostäder, centrum, torg m.m), Dp 2016-0948.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Borgarrådet Valeskog (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Mats Johnsson (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Handlingar i ärendet

1. Utlåtande, dnr KS 2026/521-2
2. Plankarta, dnr KS 2026/521-1.2
3. Planbeskrivning, dnr KS 2026/521-1.3
4. Samrådsredogörelse, dnr KS 2026/521-1.5
5. Granskningsutlåtande, dnr KS 2026/521-1.4

§ 32**Inriktningsbeslut för projekt Det nya Husbybadet, på fastigheten Bislet 1****Framställan från fastighetsnämnden och idrottsnämnden
KS 2026/441****Beslut**

1. Inriktningen för projekt Det nya Husbybadet, på fastigheten Bislet 1, i enlighet med fastighetsnämndens förslag, godkänns.
2. Fastighetsnämnden medges rätt att fortsätta planera förutsättningarna för projekt Det nya Husbybadet, på fastigheten Bislet 1, till en investeringsutgift som framgår av bilagatill utlåtandet, som underlag för ett kommande genomförandebeslut.
3. Utgifterna för 2026 ska rymmas inom fastighetsnämndens investeringsbudget. Utgifterna för kommande år behandlas i budget för 2027.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Inriktningsbeslut för projekt Det nya Husbybadet, på fastigheten Bislet 1.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Maria-Elsa Salvo (S), Hassan Jama (V), Jonas Naddebo (C) och Martin Hansson (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Leif Söderström (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 33**Inrättande av Kyrkhamn-Riddersviks naturreservat i Hässelby-Vällingby stadsdelsnämndsområde****Hemställan från exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden**

KS 2026/368

Beslut

Kyrkhamn-Riddersviks naturreservat inrättas, i enlighet med det syfte, de föreskrifter, den avgränsning och den skötselplan som framgår av utlåtandet och bilaga 1 till utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Inrättande av Kyrkhamn-Riddersviks naturreservat i Hässelby-Vällingby stadsdelsnämndsområde.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Borgarrådet Lindhagen (MP), Maria-Elsa Salvo (S) och Jonas Naddebo (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Mikael Valier Furtenbach (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Kristdemokraternas ersättaryttrande i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 34**Inrättande av Trekantens biotopskyddsområde i Hägersten-Älvsjös stadsdelsnämndsområde****Hemställan från stadsbyggnadsnämnden**

KS 2026/420

Beslut

Biotopskyddsområde Trekanten i Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämndsområde inrättas i enlighet med det syfte och den avgränsning som framgår av bilaga 1 till utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Centerpartiet och Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Inrättande av Trekantens biotopskyddsområde i Hägersten-Älvsjös stadsdelsnämndsområde.

Kommunstyrelsens utlåtande, dnr 2026/420 sambehandlas i gemensam överläggning med utlåtandena dnr KS 2026/421, dnr KS 2026/422, dnr KS 2026/423, dnr KS 2026/425.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Maria-Elsa Salvo (S), Marre Mayr (V) och Johan Nilsson (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Robin Nielsen (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Liberalernas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Jonas Naddebo (C) och Mikael Valier Furtenbach (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 35**Inrättande av Åkeslunds biotopskyddsområde i Bromma stadsdelsnämndsområde****Hemställan från stadsbyggnadsnämnden**

KS 2026/421

Beslut

Biotopskyddsområde Åkeslund i Bromma stadsdelsnämndsområde inrättas, i enlighet med det syfte och den avgränsning som framgår av bilaga 1 till utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Centerpartiet och Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Inrättande av Åkeslunds biotopskyddsområde i Bromma stadsdelsnämndsområde.

Kommunstyrelsens utlåtande, dnr KS 2026/421 sambehandlas i gemensam överläggning med utlåtandena dnr KS 2026/420, dnr KS 2026/422, dnr KS 2026/423, dnr KS 2026/425.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Maria-Elsa Salvo (S), Marre Mayr (V) och Johan Nilsson (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Robin Nielsen (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Liberalernas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Jonas Naddebo (C) och Mikael Valier Furtenbach (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 36**Inrättande av Hemskogens biotopskyddsområde i
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämndsområde****Hemställan från stadsbyggnadsnämnden**

KS 2026/422

Beslut

Biotopskyddsområde Hemskogen inrättas i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämndsområde, i enlighet med det syfte och den avgränsning som framgår av bilaga 1 till utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Inrättande av Hemskogens biotopskyddsområde i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämndsområde.

Kommunstyrelsens utlåtande, dnr KS 2026/422 sambehandlas i gemensam överläggning med utlåtandena dnr KS 2026/420, dnr KS 2026/421, dnr KS 2026/423, dnr KS 2026/425.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Maria-Elsa Salvo (S), Marre Mayr (V) och Johan Nilsson (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Robin Nielsen (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Liberalernas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Jonas Naddebo (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Mikael Valier Furtenbach (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Kristdemokraternas ersättaryttrande i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 37

Inrättande av Vikingaberget-Johannesdals biotopskyddsområde i Skärholmens stadsdelsnämndsområde

Hemställan från stadsbyggnadsnämnden

KS 2026/423

Beslut

Biotopskyddsområde Vikingaberget-Johannesdal i Skärholmens stadsdelsnämndsområde inrättas, i enlighet med det syfte och den avgränsning som framgår av bilaga 1 till utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Centerpartiet och Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Inrättande av Vikingaberget-Johannesdals biotopskyddsområde i Skärholmens stadsdelsnämndsområde.

Kommunstyrelsens utlåtande, dnr KS 2026/423 sambehandlas i gemensam överläggning med utlåtandena dnr KS 2026/420, dnr KS 2026/421, dnr KS 2026/422, dnr KS 2026/425.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Maria-Elsa Salvo (S), Marre Mayr (V) och Johan Nilsson (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Robin Nielsen (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Liberalernas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Jonas Naddebo (C) och Mikael Valier Furtenbach (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 38

Inrättande av Gökdalens biotopskyddsområde i Farsta stadsdelsnämndsområde

Hemställan från stadsbyggnadsnämnden

KS 2026/425

Beslut

Biotopskyddsområde Gökdalen i Farsta stadsdelsnämndsområde inrättas, i enlighet med det syfte och den avgränsning som framgår av bilaga 1 till utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Centerpartiet och Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Inrättande av Vikingaberget-Johannesdals biotopskyddsområde i Skärholmens stadsdelsnämndsområde.

Kommunstyrelsens utlåtande, dnr KS 2026/425 sambehandlas i gemensam överläggning med utlåtandena dnr KS 2026/420, dnr KS 2026/421, dnr KS 2026/422, dnr KS 2026/423.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Maria-Elsa Salvo (S), Marre Mayr (V) och Johan Nilsson (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Robin Nielsen (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Liberalernas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Jonas Naddebo (C) och Mikael Valier Furtenbach (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 39**Genomförandebeslut för AB Familjebostäders ombyggnation av bostäder i fastigheten Draget 1, Södermalm**

KS 2026/136

Beslut

Genomförandet för AB Familjebostäders ombyggnation inom fastigheten Draget 1, Södermalm, som omfattar 178 bostäder och tolv lokaler, till en total investeringsutgift om 434 miljoner kronor inklusive förväntad prisutveckling, godkänns.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Genomförandebeslut för AB Familjebostäders ombyggnation av bostäder i fastigheten Draget 1, Södermalm.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Aidin Zandian (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Sergej Salnikov (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 40**Genomförandebeslut för Micasa Fastigheter i Stockholm AB:s nyproduktion av vård- och omsorgsboende i projektet Bergholmsbacken i Bagarmossen samt Skarpnäcks stadsdelsnämnds inhyrning av fastigheten**
KS 2025/1650**Beslut**

Genomförandet av Micasa Fastigheter i Stockholm AB:s nyproduktion av vård- och omsorgsboende, med lokaler för dagverksamhet och träffpunkt för äldre i projektet Bergholmsbacken på del av fastighet Rustmästaren 2,3 och 5 i Bagarmossen, till en investeringsutgift, inklusive förväntad prisutveckling enligt bilaga 4 till utlåtandet, godkänns.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Genomförandebeslut för Micasa Fastigheter i Stockholm AB:s nyproduktion av vård- och omsorgsboende i projektet Bergholmsbacken i Bagarmossen samt Skarpnäcks stadsdelsnämnds inhyrning av fastigheten.

Kommunstyrelsens utlåtande, dnr 2025/1650 sambehandlas i gemensam överläggning med utlåtandena dnr KS 2026/255 och dnr KS 2026/256.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Borgarrådet Boucher (V) och Cecilia Obermüller (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Sergej Salnikov (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 41**Inriktningsbeslut för Micasa Fastigheter i Stockholm AB:s underhåll och anpassningar av fastigheten Trehörningen 1 i Gröndal samt Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnds inhyrning av fastigheten och avveckling av Trekantens servicehus**

KS 2026/255

Beslut

Inriktningen för Micasa Fastigheter i Stockholm AB:s underhåll och anpassningar av fastigheten Trehörningen 1 i Gröndal med en investeringsutgift inklusive förväntad prisutveckling enligt bilaga 4 till utlåtandet, godkänns

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Inriktningsbeslut för Micasa Fastigheter i Stockholm AB:s underhåll och anpassningar av fastigheten Trehörningen 1 i Gröndal samt Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnds inhyrning av fastigheten och avveckling av Trekantens servicehus.

Kommunstyrelsens utlåtande, dnr KS 2026/255 sambehandlas i gemensam överläggning med utlåtandena dnr 2025/1650 och dnr KS 2026/256.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Borgarrådet Boucher (V) och Cecilia Obermüller (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Sergej Salnikov (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 42**Inriktningsbeslut för Micasa Fastigheter i Stockholm AB:s underhåll och ombyggnation av del av fastigheten Fruängsgården 1 och Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnds inhyrning av fastigheten samt avveckling av Fruängsgårdens servicehus**

KS 2026/256

Beslut

Inriktningen för Micasa Fastigheter i Stockholm AB:s underhåll och ombyggnation av del av fastigheten Fruängsgården 1 med en investeringsutgift inklusive förväntad prisutveckling enligt bilaga 4 till utlåtandet, godkänns.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Inriktningsbeslut för Micasa Fastigheter i Stockholm AB:s underhåll och ombyggnation av del av fastigheten Fruängsgården 1 och Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnds inhyrning av fastigheten samt avveckling av Fruängsgårdens servicehus.

Kommunstyrelsens utlåtande, dnr KS 2026/256 sambehandlas i gemensam överläggning med utlåtandena dnr 2025/1650 och dnr KS 2026/255.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Borgarrådet Boucher (V) och Cecilia Obermüller (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Sergej Salnikov (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

**§ 43
Bordlagda motioner**

Kommunfullmäktige bordlägger motionerna med nummer 54-197 i kungörelsen.

§ 44
Mötet avslutas

STOCKHOLMS STAD

Bilaga 1 - Närvaro

Mötesdatum Kommunfullmäktige
: 2026-05-25

Plat s		Ledamot	Ersättare	Ankom	Ut gick
47	(S)	Burell, Olle ordf. §§ 8-21, 29-44		17:26	21:59
77	(M)	Brinck, Cecilia ordf. §§ 1-7, 22-28		15:59	21:59
76	(V)	Stenudd, Sara	Egeltoft, Hanna	17:57	21:59
65	(V)	Abdi, Ahmed		17:56	21:59
56	(S)	Abdullahi Ali, Nassir		17:58	21:59
105	(V)	Ali Hassan, Shamso		18:02	21:59
42	(C)	Ali, Ismail	Dudek, Daniel	16:51	21:59
102	(S)	Aranda de Gutiérrez, Norma	Karlsson, Oscar	16:34	21:59
89	(MP)	Badeli, Aida	Grolander, Sara	17:51	21:59
96	(S)	Bengtsson, Frida		17:36	21:59
46	(C)	Bessner, Linn	Amofah, Patrick	16:51	21:59
23	(S)	Bjuggren, Emilia		16:47	21:59
8	(V)	Boucher, Torun		15:59	21:59
93	(S)	Bustos, Emil		17:39	21:59
58	(S)	Carlsson Hallberg, Ewa		16:14	21:59
94	(S)	Carlsson, Alma	Tengmark, Bengt-Olov	19:00	21:59
13	(M)	Cederschiöld, Anna		17:54	21:59
80	(SD)	Edin, Anders		17:22	21:59
53	(S)	Edlund, Ingela		15:59	21:59
40	(L)	Elfvén, Anne-Lie	Nilsen, Robin	18:09	21:59
67	(M)	Elmlund, Annika		17:37	21:59
95	(S)	Finnveden, Felix		16:35	21:59
14	(KD)	Forslund, Maurice	Valier Furtenbach, Mikael	17:53	21:59

Plat s		Ledamot	Ersättare	Ankom	Utgick
12	(M)	Granswed Baat, Sophia		17:58	21:59
103	(S)	Güler, Esme		17:00	21:59
52	(S)	Göransson, Anders		17:00	21:59
51	(MP)	Hansson, Martin		16:31	21:59
4	(M)	Hedin, Andréa		17:56	21:59
66	(M)	Hedrup, Tom	Randquist, Theréz	17:00	21:59
61	(S)	Heinonen, Johan		15:59	21:59
34	(M)	Hellström, Anette		16:31	21:59
106	(V)	Herrström, Cecilia		18:06	21:59
37	(KD)	Hollis, Michaela		18:00	21:59
107	(V)	Holm, Jens	Zandian, Aidin	17:10	21:59
70	(M)	Hökmark, Christoffer	Virro, Henrik	17:28	21:59
43	(C)	Ibrahim, Ashna	Kling, Johan	16:54	21:59
19	(C)	Jacobsson, Kristin		16:07	21:59
30	(V)	Jama, Hassan		15:59	21:59
88	(MP)	Jama, Mansur	Carlbom, Lisa	18:01	21:59
39	(L)	Jonlund, Rasmus	Wistrand, Hanna	16:33	21:59
79	(SD)	Juntunen, Tapani		17:18	21:59
18	(L)	Jönsson, Jan		16:46	21:59
48	(V)	Karlsson, Ann		17:09	21:59
101	(S)	Kazinic, Elvir		18:00	21:59
62	(V)	Kratz, Tina		16:10	21:59
86	(SD)	Kroon, Gabriel		16:45	21:59
81	(SD)	Kroon, Julian		17:49	21:59
104	(V)	Körhan, Özlem	Ehrnström, Thomas	17:04	21:59
36	(M)	Lennaárd, Fritz		17:53	21:59
99	(S)	Lind, Andreas		17:01	21:59
60	(S)	Lindgren, Jimmy		16:43	21:59

Plat s		Ledamot	Ersättare	Ankom	Utgick
71	(M)	Lindström, Therese		15:59	21:59
45	(C)	Linusson, Svante		16:01	21:59
16	(L)	Ljung, Björn		17:10	21:59
64	(V)	Ljuslin, Maria		17:38	21:59
97	(S)	Lorentzi, Ulrika	Hansson, Curre	16:42	21:59
11	(M)	Lutz, Kristina	Brege, Johan	16:43	21:59
7	(V)	Mattsson, Alexandra		17:09	21:59
31	(V)	Mayr, Marre		17:50	21:59
63	(V)	Mjörnberg, Robert		16:44	21:59
38	(KD)	Modig, Aron	Lindgren, Destiny Zandi	17:49	21:59
28	(V)	Mohammed, Rashid		17:43	21:59
29	(V)	Mustonen, Maria		17:40	21:59
20	(C)	Naddebo, Jonas		16:27	21:59
41	(L)	Nilsson Söderström, Åsa		18:06	21:59
32	(M)	Nilsson, Johan		17:47	21:59
10	(M)	Nilsson, Jonas		17:33	21:59
92	(S)	Nyberg, Berit		17:36	21:59
44	(C)	Nyberg, Claes		16:51	21:59
87	(MP)	Obermüller, Cecilia		17:30	21:59
24	(S)	Ojanne, Alexander		16:16	21:59
33	(M)	Paccamonti, Johan		15:59	21:59
100	(S)	Palm, Ulrika	Ödebrink, Annika	17:38	21:59
91	(S)	Risberg, Eva		16:07	21:59
72	(M)	Rosencrantz, Per		17:42	21:59
90	(MP)	Runsten, Magnus		17:53	21:59
69	(M)	Sakala, Aleks		16:38	21:59
83	(SD)	Salnikov, Sergej		17:38	21:59
27	(S)	Salvo, Maria-Elsa		16:51	21:59

Plat s		Ledamot	Ersättare	Ankom	Utgick
54	(S)	Sjöberg, Ulla		16:17	21:59
35	(M)	Sjölander, Henrik		15:59	21:59
17	(L)	Smedberg-Palmqvist, Isabel		17:48	21:59
98	(S)	Snis Sigtryggsson, Bjarne		17:45	21:59
57	(S)	Stavling, Margareta		16:12	21:59
50	(MP)	Strömgren, Lars		15:59	21:59
74	(L)	Svanström, Sara	Öberg, Peter	17:35	21:59
84	(SD)	Söderström, Leif		15:59	21:59
75	(L)	Tufvesson, Christina		17:23	21:59
22	(S)	Valeskog, Jan		16:05	21:59
26	(S)	Vikman Rindevall, Arvid		17:22	21:59
85	(SD)	Vinge, Linnéa	Johnsson, Mats	16:21	21:59
55	(S)	Walther, Ulf		17:57	21:59
21	(S)	Wanngård, Karin		17:05	21:59
82	(SD)	Wassermann, Emelie		17:41	21:59
5	(M)	Wedin, Dennis		16:52	21:59
68	(M)	Wejke Norberg, Lou-Ann		17:55	21:59
73	(M)	Werner, Hanna		17:50	21:59
78	(SD)	Åkerlund, Liliane		17:01	21:59
15	(KD)	Örbrink, Nike		16:15	21:59
25	(S)	Österberg, Anders		15:59	21:59
59	(S)	Österman, Gustav		17:01	21:59
Övr.	(M)	Fjellner, Christofer		18:24	21:59
Övr.	(MP)	Lindhagen, Åsa		16:01	21:59

Bilaga 2.1

STOCKHOLMS STAD

Voteringsresultat

Mötesdatum Kommunfullmäktige
: 2026-05-25

Ärende: Överenskommelse om exploatering med tomträtt, för Nobel Center inom fastigheten Hamnmästaren 1 i stadsdelen Södermalm, med Stiftelsen Nobel Center

Antal Ja: 5	Antal Nej: 9	Antal Avstår: 84	Antal Frånvarande: 3	Antal Kvittade: 0
--------------------	---------------------	-------------------------	-----------------------------	--------------------------

Tid: 20:54   Voteringsbeskrivning:
39.:2

Röstat JA

Daniel Dudek (C), Michaela Hollis (KD), Destiny Zandi Lindgren (KD), Mikael Valier Furtenbach (KD), Nike Örbrink (KD)

Röstat NEJ

Anders Edin (SD), Mats Johnsson (SD), Tapani Juntunen (SD), Gabriel Kroon (SD), Julian Kroon (SD), Sergej Salnikov (SD), Leif Söderström (SD), Emelie Wassermann (SD), Liliane Åkerlund (SD)

Röstat Avstår

Ahmed Abdi (V), Nassir Abdullahi Ali (S), Shamsu Ali Hassan (V), Patrick Amofah (C), Frida Bengtsson (S), Emilia Bjuggren (S), Torun Boucher (V), Johan Brege (M), Cecilia Brinck (M), Olle Burell (S), Emil Bustos (S), Lisa Carlbom (MP), Ewa Carlsson Hallberg (S), Anna Cederschiöld (M), Ingela Edlund (S), Hanna Egeltoft (V), Thomas Ehrnström (V), Annika Elmlund (M), Felix Finnveden (S), Sophia Granswed Baat (M), Sara Grolander (MP), Esme Güler (S), Anders Göransson (S), Curre Hansson (S), Martin Hansson (MP), Andréa Hedin (M), Johan Heinonen (S), Anette Hellström (M), Cecilia Herrström (V), Kristin Jacobsson (C), Hassan Jama (V), Jan Jönsson (L), Ann Karlsson (V), Oscar Karlsson (S), Elvir Kazinic (S), Johan Kling (C), Tina Kratz (V), Fritz Lennaárd (M), Andreas Lind (S), Jimmy Lindgren (S), Therese Lindström (M), Svante Linusson (C), Björn Ljung (L), Maria Ljuslin (V), Alexandra Mattsson (V), Marre Mayr (V), Robert Mjörnberg (V), Rashid Mohammed (V), Maria Mustonen (V), Robin Nilsen (L), Johan Nilsson (M), Jonas Nilsson (M), Åsa Nilsson Söderström (L), Claes Nyberg (C), Cecilia Obermüller (MP), Alexander Ojanne (S), Johan Paccamonti (M), Theréz Randquist (M), Eva Risberg (S), Per Rosencrantz (M), Magnus Runsten (MP), Aleks Sakala (M), Maria-Elsa Salvo (S), Ulla Sjöberg (S), Henrik Sjölander (M), Isabel Smedberg-Palmqvist (L), Bjarne Snis Sigtryggsson (S), Margareta Stavling (S), Lars Strömgren (MP), Bengt-Olov Tengmark (S), Christina Tufvesson (L), Jan Valeskog (S), Arvid Vikman Rindevall (S), Henrik Virro (M), Ulf

Tid: 20:54

Voteringsbeskrivning:
39.:2

Walther (S), Karin Wanngård (S), Lou-Ann Wejke Norberg (M), Hanna Werner (M), Hanna Wistrand (L), Aidin Zandian (V),
Peter Öberg (L), Annika Ödebrink (S), Anders Österberg (S), Gustav Österman (S)

Frånvarande

Jonas Naddebo (C), Berit Nyberg (S), Dennis Wedin (M)

Kvittade

Bilaga 2.2

STOCKHOLMS STAD

Voteringsresultat

Mötesdatum Kommunfullmäktige
: 2026-05-25

Ärende: Överenskommelse om exploatering med tomträtt, för Nobel Center inom fastigheten Hamnmästaren 1 i stadsdelen Södermalm, med Stiftelsen Nobel Center

Antal Ja: 87	Antal Nej: 13	Antal Avstår: 1	Antal Frånvarande: 0	Antal Kvittade: 0
---------------------	----------------------	------------------------	-----------------------------	--------------------------

Tid: 20:55

Voteringsbeskrivning:
39.:3

Röstat JA

Ahmed Abdi (V), Nassir Abdullahi Ali (S), Shamsu Ali Hassan (V), Patrick Amofah (C), Frida Bengtsson (S), Emilia Bjuggren (S), Torun Boucher (V), Johan Brege (M), Cecilia Brinck (M), Olle Burell (S), Emil Bustos (S), Lisa Carlbom (MP), Ewa Carlsson Hallberg (S), Anna Cederschiöld (M), Ingela Edlund (S), Hanna Egeltoft (V), Thomas Ehrnström (V), Annika Elmlund (M), Felix Finnveden (S), Sophia Granswed Baat (M), Sara Grolander (MP), Esme Güler (S), Anders Göransson (S), Curre Hansson (S), Martin Hansson (MP), Andréa Hedin (M), Johan Heinonen (S), Anette Hellström (M), Cecilia Herrström (V), Kristin Jacobsson (C), Hassan Jama (V), Jan Jönsson (L), Ann Karlsson (V), Oscar Karlsson (S), Elvir Kazinic (S), Johan Kling (C), Tina Kratz (V), Fritz Lennaárd (M), Andreas Lind (S), Jimmy Lindgren (S), Therese Lindström (M), Svante Linusson (C), Björn Ljung (L), Maria Ljuslin (V), Alexandra Mattsson (V), Marre Mayr (V), Robert Mjörnberg (V), Rashid Mohammed (V), Maria Mustonen (V), Jonas Naddebo (C), Robin Nilsen (L), Johan Nilsson (M), Jonas Nilsson (M), Åsa Nilsson Söderström (L), Berit Nyberg (S), Claes Nyberg (C), Cecilia Obermüller (MP), Alexander Ojanne (S), Johan Paccamonti (M), Theréz Randquist (M), Eva Risberg (S), Per Rosencrantz (M), Magnus Runsten (MP), Aleks Sakala (M), Maria-Elsa Salvo (S), Ulla Sjöberg (S), Henrik Sjölander (M), Isabel Smedberg-Palmqvist (L), Bjarne Snis Sigtryggsson (S), Margareta Stavling (S), Lars Strömgren (MP), Bengt-Olov Tengmark (S), Christina Tufvesson (L), Jan Valeskog (S), Arvid Vikman Rindevall (S), Henrik Virro (M), Ulf Walther (S), Karin Wanngård (S), Dennis Wedin (M), Lou-Ann Wejke Norberg (M), Hanna Werner (M), Hanna Wistrand (L), Aidin Zandian (V), Peter Öberg (L), Annika Ödebrink (S), Anders Österberg (S), Gustav Österman (S)

Röstat NEJ

Anders Edin (SD), Michaela Hollis (KD), Mats Johnsson (SD), Tapani Juntunen (SD), Gabriel Kroon (SD), Julian Kroon (SD), Destiny Zandi Lindgren (KD), Sergej Salnikov (SD), Leif Söderström (SD), Mikael Valier Furtenbach (KD), Emelie Wassermann (SD), Liliane Åkerlund (SD), Nike Örbrink (KD)

Tid: 20:55

Voteringsbeskrivning:
39.:3

Röstat Avstår

Daniel Dudek (C)

Frånvarande

Kvittade

Bilaga 3

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 25 maj 2026

§ 1 Interpellation av Therese Lindström (M) till trafikborgarrådet Lars Strömberg (MP) om trafikkaoset i södra Stockholm

Anförande nr 1

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 2

T h e r e s e L i n d s t r ö m (M): Ordförande! Tack till borgarrådet för det utförliga svaret! Innan jag går in på resonemanget i svaret vill jag berätta lite hur jag ser på vad detta i grunden handlar om.

Stockholms stad ska leverera grundläggande funktioner som att gator fungerar, att trafiken flyter på och att människor kommer fram. När jag skrev denna interpellation stod det långa, tunga köer dagligen i och runt om Hammarby Sjöstad. Det kanske inte är de glamorösa funktionerna, men jag ser det ändå som ett av stadens kärnuppdrag att det ska fungera. När större trafikprojekt sammanfaller utan att vi mäter konsekvenserna är det stockholmarnas vardag som tar smällen. Det är där mina frågor börjar.

Borgarrådet skriver i sitt svar att stadens trafikkontor generellt inte mäter förändringarna i trafikflöden, utsläpp eller restider när vägprojekt sker samtidigt, utan enbart i specifika fall görs dessa uppföljningar. Det får mig att fundera på om staden inte vet vad det verkliga priset blir när man väljer att låta de tre stora ingreppen på några av stadens hårt trafikerade platser pågå parallellt, som det var förra året. Stockholmarna upplevde längre restider, det var fler köer och det kunde även bli försenade leveranser till företagare. Hur mycket vet ingen, för vi har mig veterligen inte mätt det här. Det går inte att prioritera klokt mellan arbetsmiljö, framkomlighet, byggtid och kostnad, vilket borgarrådet själv säger ska vägas mot varandra, om man inte mäter vad besluten leder till. Jag ser det som politisk prioritering och ingenting annat.

Min fråga till borgarrådet är därför: Hur kan du stå inför stockholmarna och försvara att flera simultana vägprojekt var rätt prioritering när staden inte ens mäter vad de simultana projekten har kostat i restid, köer och utsläpp?

Anförande nr 3

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Tack till interpellanten! Nu var det ett tag sedan det här arbetet färdigställdes, så en del av frågorna är inte längre aktuella. Men bara så att alla som sitter i salen eller lyssnar via skärmarna vet vad det handlar om byggde vi alltså om Skansbron för att göra den säkrare och mer framkomlig för

Yttranden 2026-05-25

gångtrafikanter och cyklister. När det arbetet skedde fanns det, som i alla trafikprojekt och ombyggnationer, störningar under byggtiden.

I det här projektet hade det lämnats in en trafikordningsplan som beskrev hur trafiken skulle omledas och hur det skulle se ut på platsen. Efter att man hade sett det på plats konstaterade man dock att för att kunna värna och säkerställa arbetsmiljön för dem som jobbade på platsen behövde man ändra den planen något. Det handlade alltså om att, som i många projekt, göra avvägningen mellan arbetsmiljö, framkomlighet, byggtid och kostnader. Vi vill hushålla med skattebetalarnas pengar, och vi vill säkerställa att projekten inte tar längre tid än de behöver. Därför var det i det här fallet nödvändigt att skapa förändringar i trafikavstängningen för att säkerställa arbetsmiljön.

Entreprenören som vi hade anlitat och upphandlat bedömde att man inte kunde upprätthålla en säker arbetsmiljö med det ursprungliga förslaget till genomförande. Därför valde man att enkelrikta trafiken på Skansbron under byggtiden för att kunna ge rimligt säkerhetsavstånd till dem som jobbade i projektet och även korta byggtiden och undvika fördyringar. Alternativet till den förändring som skedde, som kom att påverka trafiken något mer än vad vi ursprungligen hade planerat, skulle ha lett till en senare byggstart, längre byggtid och mer utdragna etapper. Där gör kontoret en avvägning. Det är komplexa förhållanden som man behöver ta hänsyn till.

Vi mäter trafiken i Stockholm och gör prognoser. Vi gör också olika typer av analyser på det här. Men trafiken är ett komplext system, och det har visat sig att trafiken också minskar mer än vad modellerna kanske säger från början. Därför behöver man göra klassiska modeller, använda sitt professionella omdöme och även värna arbetsmiljön. Dessa olika faktorer ledde till att vi byggde på det sättet i det här fallet.

Nu är projektet klart, detta till stor glädje för gångtrafikanter, cyklister och dem som behöver köra här.

Anförande nr 4

T h e r e s e L i n d s t r ö m (M): Tack så jättemycket för svaret, Lars Strömgren!

Absolut, nu är Skansbron klar, och den har blivit jättefin. Det har den absolut. Sedan finns det vissa utmaningar med att man har flyttat cykelbanan till andra sidan bron, för det har inte riktigt alla cyklister hängt med på än. Men det är inte en fråga vi ska prata om i dag.

I svaret på min interpellation ber du om respekt för trafikkontorets svåra avvägningar. Den respekten har jag absolut, men det är ju inte trafikkontoret som väljarna har gett förtroendet att leda trafikpolitiken, utan det är du som är det ansvariga borgarrådet. Som jag konstaterade i mitt tidigare inlägg mäter vi inte generellt vad störningarna kostar. Detta tecknar en bild av en planeringskedja som kanske arbetar lite mer reaktivt, tänker jag, och som kan se problemen först när de blir akuta.

Självklart blir projekt försenade i alla städer, men det avgörande är om staden lär sig av dessa förseningar. I svaret skriver borgarrådet att man tar med sig erfarenheter till

Yttranden 2026-05-25

framtida projekt. Det ser jag kanske inte riktigt som ett svar på min fråga utan mer som en förhoppning.

Min fråga är därför: Vad har borgarrådet konkret gjort under den här mandatperioden för att stärka stadens förmåga att upptäcka planeringsproblem tidigt, innan de blir kostsamma omplaneringar?

Anförande nr 5

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Vi har lärt oss mycket under den här mandatperioden kopplat till trafikens utveckling och även hur vi kan förenkla byggarbeten och minska störningen under byggtid.

Det vi också har lärt oss är att under den tid som långvariga projekt pågår, inte minst Slussen, anpassar sig stockholmarna och väljer andra sätt att resa. Vi har också andra trender i samhället som gör att exempelvis cykeltrafiken ökar. Det är någonting som vi tar höjd för, men det är också någonting som inte är helt lätt att veta från början. Cykeltrafiken ökar på många ställen mer än vad man kanske trodde från början, och vi ser också att området runt Slussen visar att efterfrågan är betydligt större på kollektivtrafikresande och cykelresande än exempelvis bil.

Staden är den som godkänner en trafikplaneringsplan. Ibland är det vi själva som bygger, och då behöver en del av kontoret granska det som själva projektet har tagit fram som förslag på TA-plan. Ibland är det andra som bygger och vi som granskar det ändå.

Vi har tittat på olika lösningar och om man kunde ta olika betalt baserat på hur lång tid ett projekt tar. Ett sådant sätt att mäta skulle kunna ta höjd för vilken påverkan projekt har på samhället och på framkomligheten i staden. Det är dock inte helt lätt och självklart hur det kan göras, men det är ett sådant arbete som har pågått på kontoret just för att ta höjd för att olika delar av staden och olika projekt i staden påverkar övrig trafik olika mycket.

Sedan har vi någonting som heter GSP, gatuarbete samordnad projektplanering. Det är också ett arbete som vi utvecklat under den här mandatperioden, alltså hur vi både tidsmässigt, resursmässigt och geografiskt bättre koordinerar och samordnar våra olika projekt. Där finns ny teknik som gör det enklare, och det är ett jättespännande arbete för att kunna bli bättre på att se hur olika byggprojekt påverkar varandra. Det behöver vara ett anpassningsbart system, eftersom tidplaner kan skjutas på och det kan ske förändringar med kort varsel. Men det är en sådan sak som vi har jobbat med för att bli ännu bättre på att hålla koll på de olika projekten.

Anförande nr 6

T h e r e s e L i n d s t r ö m (M): Jag vill avsluta med det som kanske ligger framför oss. I min interpellation skrev jag att med bättre framförhållning, etappindelning och styrning och omläggningar hade kanske betydande delar av denna påverkan just kring Hammarby Sjöstad kunnat undvikas. Jag tänker att det vi såg förra året ju var någonting reellt och inte bara någonting teoretiskt.

Yttranden 2026-05-25

Borgarrådet svarar att Stockholm ska utvecklas och att vissa störningar oundvikliga. Så kan det absolut vara; det sa jag innan. Det är sant, men det fråntar er kanske inte ansvaret för det som hade varit möjligt att undvika.

Det handlar om en stad som ska fungera i vardagen för oss som bor här. Man ska kunna komma till jobbet i tid, leverera sina varor till kunder, hinna hämta barn på dagis och åka till aktiviteter. En stad ska kunna klara av att leverera till sina invånare.

I borgarrådets svar finns många detaljer om vad som har gjorts, men jag saknar fortfarande lite vad man hade kunnat göra annorlunda. Finns det några konkreta lärdomar som borgarrådet tar med sig från det arbete som skedde på Skansbron och även kring Johanneshov och Gullmarsplan? Hur ska stadens trafikplanering bli bättre nästa gång så att stockholmarna inte ska behöva betala för samma misstag igen?

Anförande nr 7

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Jag upplever att jag har besvarat en del av de frågorna i mina tidigare anföranden. Vi har lärt oss av det här, vi blir bättre och vi jobbar med nya tekniska verktyg.

Jag tror dock att man måste zooma ut lite för att verkligen förstå hur Stockholm fungerar som stad och hur vi kan växa som stad. Det är att konstatera att ju flera som kan åka kollektivt, gå och cykla desto bättre blir det för alla. Ytan i vår stad är begränsad, och det är det enda sättet att kunna bibehålla den täthet som skapar de positiva effekterna och det positiva värde som skapas i en stad tack vare att vi är nära varandra, nära service och nära arbetsplatser. Att samtidigt fokusera på att förenkla för att biltrafiken ska rulla är en ekvation som inte går ihop.

Vi behöver säkerställa leveransers framkomlighet, men vi behöver hela tiden jobba med att satsa på en stad där man rör sig kollektivt, till fots och på cykel och där vi också, i och med det, svarar på våra hälsoutmaningar i form av stillasittande och att vi inte rör på oss tillräckligt mycket i dag. Det gäller särskilt barn.

Det är nödvändigt att vi satsar på gångtrafik och cykeltrafik. Det är nödvändigt att vi binder ihop hur man kan resa med cykel över tullgränserna och mellan stadsdelar i hela staden, och det är nödvändigt att man kan göra det på ett säkert och tryggt sätt och på ett sätt som gör att man enkelt kan hitta.

Vi har många konstruktioner i Stockholm som börjar bli gamla och behöver renoveras. Det blir väldigt påtagligt att ett resande och en transportbalans som domineras alltför mycket av bilar också innebär hårt slitage och höga kostnader för renoveringar. Det kommer att behöva renoveras mycket i Stockholm – så är det. Det kommer att innebära störningar, men vi kan undvika de störningarna på bästa möjliga sätt genom att helt enkelt satsa på de transportsätt som tar minst yta, som är kapacitetsstarka och yteffektiva.

Yttranden 2026-05-25

§ 2 Interpellation av Kristin Jacobsson (C) till äldre- och kulturborgarrådet Torun Boucher (V) om att boende på stadens seniorboenden måste behandlas som vuxna

Anförande nr 8

Borgarrådet B o u c h e r (V): Jag hänvisar till det utskickade svaret.

Anförande nr 9

K r i s t i n J a c o b s s o n (C): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Den här interpellationen behandlar någonting viktigt, och det är inte första gången som vi diskuterar det här i fullmäktigesalen. Den handlar om var gränserna för stadens klåfingrighet och förmynderi gentemot vuxna personer i deras egna hem ska gå. I fallet med pensionärerna vid seniorboendet Väduren passerades verkligen den gränsen när den sedan många år etablerade torsdagsavecen, drucken ur en liten äggkopp, helt plötsligt stoppades utan förvarning, utan förklaring och utan att regelverket hade ändrats.

Nu säger borgarrådet att allting har löst sig, bland annat genom att man har tagit fram ett stöd till stadsdelarna för att göra det enklare att ansöka om serveringstillstånd och göra det praktiskt möjligt att servera öl, vin och snaps vid särskilda tillfällen när det är önskvärt.

Det låter ju bra. Men frågan kvarstår: Vem avgör när det är önskvärt att servera alkohol? Är det de boende själva? Är det föreståndaren vid boendet? Är det stadsdelen? Eller är det kanske äldreboendeborgarrådet självt?

Vem definierar vad som är önskvärt för någon annan och hur ofta det är önskvärt att få dricka sin torsdagsavec? Det är tydligen inte varje vecka.

Anförande nr 10

Borgarrådet B o u c h e r (V): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Vi har diskuterat den här frågan flera gånger, och en sak kan jag i alla fall vara väldigt tydlig med: Det beror inte på vad jag själv tycker – det skulle vara ett heltidsarbete för mig att åka runt och tycka till när, var och hur det ska serveras alkohol på alla äldreboenden.

Jag kan återkomma till några saker som jag sagt här tidigare. När det gäller servicehus och äldreboenden finns det ett särskilt undantag i lagstiftningen som gör att man inte behöver söka särskilda tillstånd för att servera alkohol där. Det görs frekvent, och jag utgår från att det delvis är äldreboendet som får avgöra inför midsommar, lucia och så vidare. Jag vet också att många äldreboenden till exempel har bar på fredagar. Jag går inte in och säger något om detta, men de flesta har ju aktivitetsansvariga på äldreboendena.

Det vi mest pratar om är seniorboendena, framför allt Väduren, och då pratar vi om någonting helt annat. Äldre som bor på seniorboenden, till exempel Väduren, får dricka alkohol på sitt seniorboende. De får också dricka alkohol i de gemensamhetslokaler som finns på seniorboendet, och de kan också bjuda in vänner

Yttranden 2026-05-25

till dessa lokaler. Det rör de över själva. Som exempel kan jag ta min mamma som är 91 år och som bor i en annan allmännyttig fastighet där det också finns en gemensamhetslokal. Det gäller exakt samma principer där. Där bor folk i alla möjliga åldrar, men det är exakt samma princip.

Det som har blivit lite speciellt och som har flutit upp till ytan är att när stadsdelsförvaltningen anordnar aktiviteter som är öppna för allmänheten inträder alkohollagstiftningen. Därför har äldrenämnden skrivit fram ett stöd till hur man ska hantera de här olika sakerna. På alla seniorboenden finns det någon form av råd bland de boende som bestämmer hur de ska hantera saker. På Väduren, till exempel, hade de själva en jullunch där det serverades alkohol. Men när förvaltningen organiserar aktiviteter som är öppna för andra personer träder alkohollagstiftningen in. Det kan kännas tråkigt och besvärligt, men jag kan helt enkelt inte uppmana tjänstepersoner att bryta mot lagen.

Anförande nr 11

Kristin Jacobsson (C): Ordförande! Tack för svaret! Det här är såklart snårigt, men jag noterar att jag inte fick något riktigt svar på vem som ska definiera vad som är önskvärt för de boende när stadsdelen anordnar ett allmänt eller öppet arrangemang.

Det är uppenbart så att de boendes önskemål är att få dricka en torsdagsavec, och det finns inte serveringstillstånd för torsdagsavec, generellt sett. Här är det alltså en mismatch när det gäller vem som definierar vad som är önskvärt.

När det gäller de boende på seniorboendet Väduren skriver också borgarrådet att det nu har löst sig för dem. Men dessvärre har det inte riktigt gjort det. Alkoholförbudet är tillbaka, och det uttrycktes tydligare i det senaste månadsbrevet till de boende. Det visar sig nämligen att det inte går att arrangera ett officiellt fika som privatperson utan att gå back på det ekonomiskt, vilket såklart gjorde det omöjligt att fortsätta för de här pensionärerna som ville anordna det. Man kan ju inte räkna med att de ska ta en ekonomisk förlust. Trots att de använder samma fikaleverantör som stadsdelen och trots att det har kommit lika många gäster vid deras egna arrangemang har man förlorat pengar på det.

Stadsdelen är nu åter arrangör, och alkoholförbudet är tillbaka. Torsdagsavecen kommer att utebli också framöver om det inte är så att stadsdelen som arrangör tycker att det är önskvärt att det serveras alkohol på torsdagarna och ansöker om serveringstillstånd.

Anförande nr 12

Borgarrådet Boucher (V): Ordförande! Jag kan hålla med om att det är lite mismatch och lite besvärligt på just Väduren. Det är en ganska liten lokal i ett ganska litet seniorboende. Jag var där i vintras och diskuterade med dem, och vi började prata och tänka lite utanför boxen. Det är så här att stadsdelsförvaltningen hyr den här lokalen av de boende. De boende betalar inte hyra för den här lokalen, utan

Yttranden 2026-05-25

stadsdelsförvaltningen är en utomstående aktör som hyr lokalen för att ha en träffpunkt, tidigare kallat aktivitetscenter, som ska vara öppen för allmänheten. Där anordnar själva stadsdelen diverse aktiviteter för boende i området – alltså inte i huset utan i området. Det är det som gör det krångligt.

Vi kom fram till att de boende skulle få utnyttja den här lokalen för eget bruk på torsdagar utan att betala hyra, det vill säga inte en öppen aktivitet som stadsdelsförvaltningen står för. Det kom vi fram till. Det var lite utanför manualen, lite flexibelt.

Jag har inte träffat dem efter det, så jag kanske behöver gå dit – du ger mig delvis en annan bild än den jag fick. Men det som jag har fått veta är att de boende nu ändå har kommit fram till att de gärna vill att stadsdelen ordnar torsdagsfikat. Det handlar också om att koka kaffe, se till att det finns kakor och så vidare. Då är vi tillbaka på ruta ett, där man inte kan servera konjak. Man kan naturligtvis ansöka om tillstånd, men det kräver ganska mycket att göra det en gång i veckan. Det är möjligt att den nya alkohollagstiftningen som kommer nu kan öppna dörren och göra det mycket enklare. Men i dagsläget är det väl snarare så att då ansöker stadsdelarna till exempel till jullunch och så vidare. Jag utgår från att de också gör det i samverkan inte enbart med de boende utan över huvud taget dem som den här träffpunkten är öppen för. Det kan gälla midsommarfiranden och så vidare där man söker för varje gång, helt enkelt. Men vi har som sagt en ny lagstiftning på ingång; vi får väl invänta den.

Anförande nr 13

K r i s t i n J a c o b s s o n (C): Om det är så att de boende vill att stadsdelen gör det här igen tror jag faktiskt att det har att göra med att de rent ekonomiskt inte kunde driva det själva. De gick helt enkelt med förlust.

För Centerpartiet är det här i grunden en fråga om frihet. Vi tror på tillit och egenansvar. Vi tror på en förvaltning som möjliggör för människor att ta en avec till kaffet utan att det måste vara ett speciellt tillfälle. Vi tror på en förvaltning som inte har förutbestämda och begränsade uppfattningar om vad som är önskvärt för någon annan utan dialog med dem som faktiskt berörs. Vi tror på människors rätt att bestämma över sitt eget liv också på ålderns höst.

Nu ska jag komma in på det här som du, Torun, själv var inne på, för snart förenklas alkohollagstiftningen, och det kommer att bli enklare och mindre byråkratiskt att få ett serveringstillstånd. Man kommer inte längre att behöva fullt utrustade tillagningskök, inte behöva erbjuda varm lagad mat eller ha sittplatser för alla gäster. Med det här skapas också bättre förutsättningar för stadsdelen att söka serveringstillstånd för fler sammankomster efter dialog med de boende om vad de själva tycker är önskvärt.

Jag hoppas att de riktlinjer som äldreborgarrådet hänvisar till i sitt svar och som finns för stadsdelen kommer att uppdateras utifrån de nya förutsättningar som den nya alkohollagstiftningen medger.

Yttranden 2026-05-25

Anförande nr 14

Borgarrådet B o u c h e r (V): Ordförande! Jag vill verkligen understryka att det inte är stadsdelsförvaltningen som har det primära ansvaret för vad som händer på seniorboendena, utan det är Micasa och Micasas boendevärdar som har det. Stadsdelsförvaltningen har ansvar för de här träffpunkterna, och det är inte riktigt samma sak. Stadsdelsförvaltningen, för övrigt samma stadsdelsförvaltning som Väduren, har till exempel inte heller ansvar för vad som händer på min mammas boende hos Svenska Bostäder, utan det är Svenska Bostäder som har ansvar för vad som händer där. De kan också anordna aktiviteter, och det kan även Micasas boendevärdar göra. Alla Micasas seniorboenden har också trivselsråd och därigenom hela inflytandet över vad de vill genomföra för olika typer av aktiviteter i huset. Det gäller andra seniorboenden också. De gör ofta roliga saker tillsammans, och där är det fullt fritt att servera alkohol om de så vill.

Däremot kommer kanske inte heller den nya alkohollagen att tillåta att man tar med sig sin egen konjak, något som också har varit en diskussion – även det på Södermalm – där man ville ta med sig sin egen bag-in-box. Det får man liksom inte i andra lokaler heller, oavsett serveringstillstånd, utan det får man göra i sina egna lokaler. Där är det fullt tillåtet att göra det.

Det här är en komplex situation på väldigt många sätt, så jag vet inte riktigt hur man kommer att lösa ut det så småningom. Men det är klart att vi kommer att uppdatera våra regler i enlighet med ny alkohollagstiftning.

Jag ska också säga att när jag var på Nytorgsträffen före jul och satt och pratade med ett antal pensionärer där, när de hade sökt enligt äldreförvaltningens manualer och gjort allting rätt enligt lagboken och kunde dricka vin till jullunchen, så var det en del som tyckte att det var ganska skönt att det ändå fanns en struktur och ordning och reda. Folk är olika, både de som går på träffpunkterna och som bor i seniorboendena.

Vuxen – jag kan inte låta bli att reagera lite på rubriken. Jag är själv 67, så jag är absolut vuxen. Det är ju inte som att man slutar vara vuxen för att man blir äldre. Min mamma är som sagt var 91. Det är klart att vi är vuxna människor, men vi har en lagstiftning att förhålla oss till liksom tjänstepersonerna på de olika förvaltningarna också har det. Det tycker jag ändå är viktigt att understryka.

Yttranden 2026-05-25

§ 3 Interpellation av Johan Paccamonti (M) till stadsbyggnads- och idrottsborgarrådet Jan Valeskog (S) om hemliga byggplaner vid Ålstensskogen och Storskogen

Anförande nr 15

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Jag hänvisar till det utdelade svaret.

Anförande nr 16

J o h a n P a c c a m o n t i (M): Ordförande! Vi har diskuterat den här frågan förr i salen, och jag tror att själva argumenten för vad som sker på platsen har stötts och blötts. Men jag tycker att det som har hänt efter att vi har haft de här många och långa debatterna är principiellt intressant. Man kan ställa sig frågan: Vem är det egentligen som kör i den här typen av frågor just nu?

I motiveringen till varför man ska göra det här har man återkommit till att bostadsmålet är viktigt och om man inte gör det här så kommer man inte att nå målet. Det är det helt allenarådande som verkligen gör att man måste genomföra det här. Efter det har dock inte minst finansborgarråds kandidaten från Jan Valeskogs parti gått ut och sagt att man inte alls ska ha det här bostadsmålet. Det ska inte alls gälla.

Jag undrar därför vem man egentligen ska lyssna på. Är det stadsbyggnadsborgarrådet? Har det kandiderande finansborgarrådet Emilia Bjurgren fel? Eller ska man lyssna på henne? Varför kan vi då inte gå i linje med det hon säger och göra upp brett här i salen och stoppa bygget?

Anförande nr 17

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Själva interpellationen är väl lite överspelad, och då blir det frågan kring bostadsmålen. Jag svarar jättegärna på den frågan.

Det är ingen konstig dramatik alls. Det som har varit dramatik i frågan om bostadsmålen har varit att Moderaterna och bland annat Kristdemokraterna inte har velat ha några fasta mål. Det har borgarrådet Dennis Wedin sagt i Dagens Samhälle och i flera debatter, men sedan har han ändrat sig – nu ska vi ha fasta mål.

Jag tror att vi i den här salen lätt skulle kunna komma överens om att det är viktigt att ha fasta mål, men de ska vara realistiska. Vi har räknat med 6 000 byggstarter varje år under den här mandatperioden, och vi har legat på 2 500–3 000. Det är klart att man då får justera målen, precis som flera av våra företrädare har sagt. Det är ingen dramatik. Vi fick redan i början av mandatperioden ändra målet 140 000 från 2010 till 2035 i stället för till 2030 – vi sköt alltså fram det fem år. Och det kommer vi säkert att få göra här också, men det gör vi rimligen i budgetdiskussionerna i så fall. Det gör vi hela tiden.

Det unika i den här frågan har inte varit att vi tycker att det är självklart att man ska ha realistiska bostadsmål, utan det har varit att Moderaterna och Kristdemokraterna har sagt att vi inte ska ha några mål alls. Det är världens sämsta signal till stockholmarna och till byggbranschen att man inte har några ambitioner, och nu har de uppfattat att

Yttranden 2026-05-25

Moderaterna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna inte har några ambitioner. Handelskammaren är jätteorolig och även byggbranschen är jätteorolig när de hör moderata företrädare.

Det är ingen tillväxtvänlig inställning alls hos dessa partier. Man har inga ambitioner för Stockholm, och man säger nej till projekt efter projekt. Det är Moderaterna i dag – en stor skillnad mot tidigare när både Socialdemokraterna och Moderaterna har varit dem som har pläderat för att man ska ha höga ambitioner och försöka få fram projekt.

Vi uppfattar det som en sorts anpassning till Sverigedemokraterna som säger nej till 80–90 procent av alla projekt. Ni anpassar er på nationell nivå och har den genom tiderna mest ryggradslösa statsministern som böjer sig i varje fråga. Vi märker att ni har tagit efter här också. Det är tragiskt.

Anförande nr 18

O r d f ö r a n d e n : Jag vill rikta en allmän uppmaning till fullmäktiges ledamöter att vårda sitt språk.

Anförande nr 19

J o h a n P a c c a m o n t i (M): Ordförande! Tomma tunnor skramlar mest.

Tack för det oerhört klagörande svaret! Det är inte Emilia Bjuggren som leder Socialdemokraterna. Det går inte att tolka svaret på något annat sätt. Ni har alltså en finansborgarråds kandidat som vill ta ansvar för detta och som pekar ut en riktning, men när man ställer en rak fråga om man ska ta det på allvar eller om det är någonting annat som gäller blir svaret att det inte är det hon säger som gäller, utan det är Jan Valeskog som bestämmer. Det tror jag är klagörande för stockholmarna, det vill säga varje gång det kommer ett vallöfte från Socialdemokraterna ska man egentligen gå och fråga Jan Valeskog om det stämmer.

Man kan också ta hela den här diskussionen om tillväxt och vad det är. Jag tycker att det är bra; vi borde ha fler debatter om tillväxt i den här salen. Men jag tror att det måste ske på ett sätt som utgår från vad Stockholm är för stad. Stockholm är en fantastisk stad som kombinerar vatten, grönska och stad, och jag tror att om man ska bygga på ett rimligt sätt ska alla de här tre delarna finnas med på ett rimligt sätt.

Därför är det här klagörande. Jag har någon gång sagt att den socialdemokratiska stadsbyggnadspolitikens inställning är att ett grönområde är en plats där cementblandaren inte har varit ännu. Och det är uppenbarligen så politiken ligger fast.

När man möter stockholmarna och diskuterar vad man har för ambitioner tror jag mycket väl att man snarare möter att folk tycker att det är bra att Moderaterna och även Kristdemokraterna, som jag vill en eloge till eftersom de dras in i detta, har en ambition att bygga Stockholm just så som stockholmarna vill ha det. Det är grönt, och det är blått och det är city – allt i ett. Allt behöver inte vara en stor grå massa.

Yttranden 2026-05-25

Anförande nr 20

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Återigen: Emilia Bjuggren har sagt exakt samma sak som andra företrädare: Vi ska ha bostadsmål, men de ska vara realistiska. Målen har varit för höga och behöver därför sänkas eftersom vi inte har startat så många bostäder som vi hade planerat och hoppats på. Ni har sagt nej till bostadsmål för att sedan ändra er.

När det gäller grönområden är det intressant att det är Moderaterna som har bromsat dem. Vi har hört här i fullmäktige och kunnat läsa i tidningarna att ni sa nej till Ålstensskogen och Storskogen den förra mandatperioden. Ni stoppade detta aktivt. Samma sak med Majroskogen, 58 hektar. För några år sedan sa ni nej till Årstaskogen som vi drev igenom, 71 hektar. Där ville ni bygga 5 000 bostäder.

Område efter område – ni har noll trovärdighet! Det är vi i den här majoriteten som tillsammans ser till att de här naturreservaten och nu också biotopskyddsområdena blir av medan ni aktivt har bromsat detta. I den här interpellationen, som handlar om någonting annat, är ni upprörda över ett hus med 50 bostäder som omfattar 1 000 kvadratmeter. Alla andra i den här salen och alla som har läst tidningarna vet att ni är upprörda över 1 000 kvadratmeter som används utanför det här området, men ni ville stoppa 677 000 kvadratmeter naturreservat i Ålstensskogen och Storskogen! Det är sanningen, och vi har hur många exempel som helst tillbaka i historien.

Ni har heller inga bostadsambitioner. Branschen och handelskammaren är bekymrade över de nya Moderaterna. Det enda ni säger är att det ska byggas småhus på Loudden. De skulle kosta 50 miljoner styck om exploateringskostnaden skulle kunna täckas där. Moderatkommunerna ute i länet bygger inga småhus, för de får inte ihop kalkylerna. De enda som bygger småhus är Norrtälje, en socialdemokratiskt styrd kommun, därför att bygga småhus handlar inte bara om markpriser utan det handlar om hur man ska få ihop kostnaderna för vägar, vatten och avlopp.

Jag tycker att det är jättebra att de bygger småhus, men Moderaterna gör ju inte det. Din chef på jobbet går omkring och pratar om den här frågan men verkar inte ha någon aning om hur det fungerar i moderatkommuner. Ni bygger inga småhus, ni vill inte bygga bostäder här och ni stoppar naturreservaten. Summa summarum: moderat politik!

Anförande nr 21

J o h a n P a c c a m o n t i (M): Ordförande! Jag har svårt att få ihop Jan Valeskogs logik. Det är svårt att säga att det skulle vara vi som stoppar någon typ av naturreservat. Valrörelsen verkar kliha hos borgarrådet Valeskog; han verkar gärna vilja skicka ett par slängar till regeringen – samma regering som har sett till att stärka ekonomin så att man faktiskt också kan komma närmare drömmen om det egna boendet.

Jag hörde Valeskog säga att vi inte verkar veta hur det är. Jag vill återkomma till en annan diskussion som har varit: Jag tror att det är väldigt tydligt att Socialdemokraterna har en ganska rudimentär bild av vad man gör med det här området. Det talas om att det är en liten plätt, och nu när det uppenbarligen är så att

Yttranden 2026-05-25

man ska ha omfattande bostadsmål som ska stå i vägen för allting ska vi inte säga som Emilia Bjuggren säger i medierna; det är tydligen helt och hållet fel och falskt. Det är ett klargörande besked.

Det vi har sagt om det här området är att om man nu vill bygga kollektivtrafiknära i områden som gjuter samman mycket av det som är Stockholm, det vill säga staden, vattnet och grönskan, kan man ta en kort promenad från det här området och hitta byggprojekt om 1 500 lägenheter som jag tror kommer att bli alldeles utmärkta. Det vi har sagt är: Kan vi inte hitta en lösning där vi gör detta? Hade ert mål varit att hitta ännu fler bostäder i dessa områden tror jag att vi hade kunnat sitta ned och göra det. Men det var ju viktigt att just det här lilla specifika området skulle göras – som en markering. Det är inte särskilt kollektivtrafiknära, och det bryter mot småhus- och villastrategin som man lyfter fram. Det haltar, och det går heller inte ihop med Socialdemokraternas löfte. Men det är väl ert signum. Socialdemokraterna är ju mästare på att säga en massa saker och sedan göra precis tvärtom.

Jag tänkte att här ändå fanns en chans, en öppenhet att reda ut en annan riktning där vi kan bygga på ett sätt som stockholmarna verkligen vill ha. Men det verkar vara igenspiakat. Det är intressant att höra borgarrådet och ställa sig frågan vem det är han representerar: Fastighetsbranschen är upprörd över detta!

Jag är hellre förtroendevald för stockholmarna än förtroendevald för fastighetsbranschen, vilket verkar vara Jan Valeskogs mål.

Anförande nr 22

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Det är ju inte fastighetsbranschen som ska bo i de här bostäderna, utan det är stockholmarna och blivande stockholmarna. När konjunkturen vänder, vilket vi alla hoppas kommer att ske snabbt, kommer det att gå undan. Då är det bra att vi har en portfölj med 27 000 bostäder i godkända planer och att vi jobbar hårt för att få färdigt vägar och annat så att människor kan flytta in i dessa bostäder. Men det är intressant att nästan alla de här projekten som ni faktiskt startade förra mandatperioden, där det har investerats tiotals miljoner både från staden och byggaktörer, säger ni plötsligt nej till utan att ha gått igenom processen med samråd och annat. Ni följer inte ens plan- och bygglagens principer som politiskt parti, utan ni sitter i nämnd och säger nej innan ärendena kommer upp. Det kanske är typiskt i en valrörelse, men ni har ju gjort det länge. Under hela den här mandatperioden har ni drivit en annan politik som innebär att ni inte vill bygga i Stockholm.

Småhus är lösningen, säger ni, fast moderatkommunerna i länet inte bygger några småhus eftersom de inte får ihop kalkylerna. Det må vara att det är så, men ni tycker att vi ska bygga småhus på Loudden, Sveriges dyraste mark! Det är ju helt upp och ned! Alla undrar vad ni håller på med.

Sedan har vi upprördheten över 50 bostäder i ett stort naturreservat som ni har gjort allt för att försöka stoppa. Det är också kopplat till tennishallen som finns där. De ska kunna bygga ut om de vill; det är upp till dem. Men det ska bli möjligt i stället för att ha ett tält där, som man inte kan ha i mer än 15 år. Det är en lösning för den här platsen

Yttranden 2026-05-25

som blir alldeles utmärkt. Självklart ska byggnaden anpassas till platsen. Som ni vet är det en lång process när man startar detaljplaner. Det kommer naturligtvis inte att bli något miljonprogramshus, som ni påstår. Det är struntprat.

Jag tycker att det är väldigt synd att ni har varit sådana motståndare till naturreservaten och att ni numera också är stora motståndare till att bygga. Som faktaupplysning kan jag ju också nämna att vi faktiskt har 400–500 stadsradhus i planeringen. Vi vill få blandade upplåtelseformer, och vi vill satsa på våra förorter så att de blir mer attraktiva. Huspriserna har faktiskt med saken att göra. Värdena kommer att öka. Vi får fler människor som handlar i centrum med levande bottenvåningar.

Allt det här är någonting positivt. Vi satsar på våra förorter på ett sätt som ni inte vill göra. Jag förstår att ni vill anpassa er till Sverigedemokraternas politik, och de säger nej till nästan varenda bostad. Vi kan titta på de senaste nämnderna: I 85, 92 och 90 procent av ärendena har de sagt nej till bostäderna. Ni försöker nästan tävla med dem i att säga nej i den politiska debatten åtminstone. Det är beklagligt.

Yttranden 2026-05-25

§ 4 Interpellation av Johan Paccamonti (M) till klimat- och miljöborgarrådet Åsa Lindhagen (MP) om förlorade miljövärden i samband med förtätningar

Anförande nr 23

Borgarrådet L i n d h a g e n (MP): Ordförande! Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 24

J o h a n P a c c a m o n t i (M): Ordförande! Tack, borgarrådet, för svaret! I den här salen väljer man ju ofta att fokusera på skiljelinjerna, så också i det här svaret. Jag tycker ändå att det finns många saker som man kan hålla med om. Det är ingen hemlighet att vi och Miljöpartiet har olika syn på biltrafiken och på vad man ska göra med Bromma flygplats, men det finns, tycker jag, i det här svaret och i resonemangen en vilja att bevara en hel del av grönområdena.

Jag skulle bara vilja förstå en sak utifrån det här svaret, och det är diskussionen om ett annat projekt i Bromma, det så kallade Myrberget. Där skriver man att det ska byggas in i ett område där det i dag finns 5 400 bostäder. Det är korrekt; Traneberg är ganska tättbebyggt. Det är hyfsat grönt, men det här är en väldigt populär grönyta i nära anslutning till Alviksskolan.

Jag tycker att det har kommit väldigt positiva besked från Miljöpartiet, som förhoppningsvis lägger större tyngd och vikt vid att det inte nödvändigtvis är några stelbenta mål som styr hur man gör, även om man har gått med i majoriteten och är positiv till dem. Förra mandatperioden hade vi ett mycket bra samarbete i Bromma kring att hitta lösningar kring grönområden. På promenadavstånd från det här ganska trevliga grönområdet som är viktigt inte minst för eleverna i Alviksskolan finns nu en möjlighet att hitta en annan lösning, där man exempelvis utökar byggnationen vid Alviks strand och vid Brommadepån. Man pratar om 60 hyresrätter och 6 LSS-bostäder här, medan man i de andra projekten har ungefär 1 500 bostäder planerade.

Vi är genuint intresserade av att hitta en väg framåt som gör att man kan bevara det här grönområdet som är väldigt, väldigt populärt i ett av Brommas lite mer tättbebyggda områden. Finns den möjligheten utifrån de värden som förs upp i borgarrådets svar?

Anförande nr 25

Borgarrådet L i n d h a g e n (MP): Ordförande! Jag kan väl börja med att säga att jag välkomnar alla partier som står upp för och värnar naturen och att vi ska ha en härlig stad att leva i med livskvalitet, en stad där det också är möjligt att flytta hemifrån eller kunna separera om man är i en sådan situation och där barnfamiljer ska ha varaktiga och trygga hem när de växer.

Jag tycker att det är bra att vi har den här diskussionen om grönskan, eftersom det är frågor som vi vet att stockholmarna verkligen sätter värde på. Det ger otroliga värden till staden i form av ekosystemtjänster, rent vatten, ren luft, klimatanpassningsvärden

Yttranden 2026-05-25

och även värden för människors hälsa och välbefinnande. Det är också därför som stockholmarna sätter ett sådant värde på naturen, att kunna bo i en storstad och ändå ha den här unika naturen som faktiskt finns i Stockholm också av historiska skäl utifrån hur vi har brukat och hanterat vår mark. Det ska vi verkligen sätta värde på.

I alla projekt – det är ju långa processer i bostadsprojekten – ska vi så klart vara öppna för att justera. Det är en lång process att få klart ett bostadsprojekt, och vi jobbar hela tiden i politiken med att diskutera, göra utredningar, ha samråd etcetera för att fundera kring hur ett projekt blir bäst för stockholmarna. Vi behöver också väga in de ekologiska värdena i arbetet. Där har det också skett en utveckling över tid med till exempel ekologisk kompensation i de fall där vi ändå behöver gå in i grönska.

Det absolut viktigaste är ändå att vi försöker hitta annan mark att bygga på, till exempel hårdgjord mark. Vi behöver också bli bättre på konvertering av fastigheter, och vi behöver riva mindre. Kanske vi kan jobba mer med kollektivboenden och så vidare för att få bostäder på plats men också värna den grönska vi har i Stockholm som är så viktig.

Svaret på frågan är därför att vi såklart alltid behöver vara öppna för att fundera kring hur vi ska hitta en bra väg framåt, och inom majoritetssamarbetet har vi ständiga diskussioner för att hitta vägar framåt. Vi i politiken ska alltid vara öppna för att justera när det behövs.

Tack för interpellationen om väldigt viktiga frågor!

Anförande nr 26

J o h a n P a c c a m o n t i (M): Ordförande! Jag ska inte bli långrandig. Jag tycker att det var väldigt positivt att höra, och om det är någon mening som jag tar fasta på i det här svaret och som jag tror att vi på ett genuint sätt skulle behöva jobba mer med är det att staden bör bygga på redan hårdgjord mark. Även om olika företrädare raljerar över att det bara byggs så lite där eller där och undrar varför blir man så upprörd över det bryter det ju så tydligt mot en sådan högst rimlig princip.

Jag noterade någonstans i interpellationssvaret att det vore bra om man även lyfte andra områden än Bromma. Jag tycker att den här principen ska gälla över hela Stockholm, men eftersom jag bor och verkar i Bromma kommer exemplen därifrån. Det är möjligt att andra borgarråd tycker att man är tillväxtfientlig bara för att man säger detta, men jag tycker att det är viktigare att vi har en rimlig blandning av grönska, trevlig bebyggelse och vatten i Stockholms inre delar. Till det räknar jag egentligen hela öster-, väster- och söderort, och där finns lite tråkiga industriområden här och där. Jag tycker att det vore rimligare att man hade som princip att leta efter sådan mark.

Om man nu har den typen av inriktning och om borgarrådet och Miljöpartiet delar den inriktningen tycker jag också att det vore rimligt att säga: Nu är det valår. Man vet inte exakt vad som händer efter valet. Mycket kan ändras. Vi kanske ska vänta lite med detta eftersom det uppenbarligen finns, åtminstone i de här frågorna, ett väldigt brett stöd i salen för en annan inriktning.

Yttranden 2026-05-25

Låt oss bromsa. Låt inte bara processerna gå igång och rulla på bara för att. Om det sannolikt finns ett tydligt stöd i vissa specifika frågor, låt oss då använda det och snarare fokusera på att flytta över bebyggelse, oavsett hur långt vi har kommit i processerna, till hårdgjord mark, till industrimark så att vi kommer bort från att punktjaga dungar här och där. Det är bra att vi skyddar de stora områdena, men även när det gäller mindre områden, till exempel Myrberget i Traneberg, är den typen av insatser viktiga eftersom man inte har tillgång till de mycket stora ytor som finns i Ålsten och Storskogen. Här handlar det om att bevara den grönska som finns insprängd bland bebyggelsen.

Anförande nr 27

Borgarrådet L i n d h a g e n (MP): Ordförande! Det finns två aspekter som hela tiden ska vägas in i de här frågorna, dels de väldigt höga och faktiskt unika naturvärden som finns i Stockholm och som jag har fått ännu mer inblick via mitt uppdrag som miljö- och klimatborgarråd, dels de rekreativa värdena där det ibland kan vara så att det är lite lägre ekologiska värden. Det här är ett grönområde som är väldigt värdefullt för människor i närområdet, vilket jag uppfattar att interpellanten också berörde. Även det är viktiga aspekter att väga in.

Jag skulle också bara vilja nämna det som uppmärksammades i det tidigare interpellationsärendet kring vikten av att skydda natur. Det har varit oerhört prioriterat. Vi har haft lite olika åsikter i fullmäktigesalen om det. Jag kom in i kommunfullmäktige i Stockholm 2010, och då var debatten en helt annan. Det har hänt väldigt mycket sedan dess, den allra sista tiden, skulle jag säga. Det är väldigt viktigt att vi skyddar natur också för framtiden, och det gör vi när vi inrättar naturreservat och även biotopskyddsområden.

Den här mandatperioden har vi skyddat natur i en aldrig tidigare skådad takt. Vi har aldrig jobbat så fort som vi har gjort nu. Tre naturreservat till kommer att vara på plats efter kommunfullmäktiges sammanträde i kväll, och tio biotopskyddsområden är på plats, motsvarande 860 fullstora fotbollsplaner som kommer att ha skyddats sedan 2014, och mer än hälften av den skyddade ytan skyddas de senaste fyra åren.

Det finns alltså en väldigt tydlig inriktning att vi ska ta hand om och värna vår natur, och vi är många partier som sluter upp bakom de frågorna. Självklart har vi olika inriktning i våra partier, och som miljöpartister kommer vi såklart alltid att driva på för att vi verkligen ska skydda naturen eftersom det är någonting som varar för framtiden och inte bara gäller här och nu. Därför vill jag säga tack för att de här viktiga frågorna lyfts.

Vi behöver såklart också hitta vägar framåt för att få bostäder på plats inte minst för barnfamiljer i vår stad. Vi är flera som har jobbat mycket med de sociala frågorna, och att vi inte ska ha barnfamiljer i hemlöshet och otrygga boendeformer där man inte vet hur länge man får bo kvar är en av de absolut viktigaste sociala frågorna. Det är inte värdigt ett av världens rikaste länder. Det finns därför väldigt viktiga sociala aspekter i en bra bostadspolitik, men vi ska också värna och ta hand om vår viktiga natur.

Yttranden 2026-05-25

§ 7 Frågestund

Fråga nr 1. Miljözon klass 3

Anförande nr 28

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Lars Strömgren! Först fick ni backa från Gamla stan, och nu har länsstyrelsen underkänt stadens utredning om miljözon klass 3 i Stockholm City. De säger att det inte ges stöd för att nyttan av miljözoner överväger de samhällsekonomiska konsekvenserna, vilket är någonting som även Moderaterna påpekade i talarstolen vid beslutet.

Jag känner dock ingen glädje över att få rätt. Förlorarna på det här haveriet har varit de utsatta företagen som har skrikit efter hjälp under hela processen och skattebetalarna som har fått betala för den här resan.

Ni har drivit igenom ett långtgående förbud utan tillräckligt underlag. Ni har marknadsfört det innan det ens var beslutat, och ni har utrett en utvidgning av zonen under hela den här perioden, fastän den nu verkar vara olaglig från början.

Vad har det här haveriet kostat skattebetalarna? Kan du åtminstone vara transparent kring en summa? Vad har rättegångskostnaderna och marknadsföringen kostat skattebetalarna?

Anförande nr 29

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Tack till Dennis Wedin för frågan!

Vad det här handlar om och vilka som är de stora förlorarna när det här inte införs är stockholmarna och stockholmarnas hälsa. Miljözon klass 3 är en förordning som ännu inte har införts någon annanstans i Sverige och är därför ny lagstiftning behöver prövas i de instanser som finns. De argument som man kan ha för att införa det här är att förbättra luftkvaliteten, minska bullret och att det också ska kunna vara teknikdrivande. Det är exakt det vi vill med den här förordningen, och det är exakt det som gör den här platsen i Stockholm så lämplig för just detta.

Under förra mandatperioden beslutade den grönbå majoriteten att Stockholms innerstad ska vara utsläppsfri 2030. För att detta ska uppnås behöver vi införa konkreta åtgärder. Vi har ett visst antal verktyg i verktygslådan för att förbättra luften – miljözon klass 3 är ett av dem, och det här området är väldigt lämpligt för den insatsen.

De stora förlorarna är också de företag som har ställt om. Vi har tittat på hur många leveranser som sker till och från det här området, och det finns gott om transportföretag med fordon som klarar de här kraven och som vill leverera till det här området. Nu slås deras ben undan för att miljözonen inte blev godkänd i länsstyrelsens granskning. Vi bedömer dock fortfarande att det här ska införas och att det är den enda åtgärd som på riktigt uppnår våra ambitioner kring luftkvaliteten i Stockholm.

Yttranden 2026-05-25

Det vi vill är att de tusen personer som dör i förtid i Stockholm på grund av utsläpp ska minska i antal. Vi vill också att de barn som redan från sex månaders ålder har påverkad lungkapacitet på grund av trafikens utsläpp ska minska i antal.

Vi dagtingar inte med stockholmarnas hälsa. Vi vill att barn i Stockholm ska leva friskt!

Anförande nr 30

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Vi får inget svar på vad det här har kostat skattebetalarna, och man slänger företagarna under bussen igen. Det är de som är med och överklagar mot det här beslutet, och de har alltså, tillsammans med mig, fått rätt. Om luftproblemen är så akuta kan man fråga sig varför staden inte kunde presentera ett starkare underlag.

Miljözonen har varit ideologisk symbolpolitik och anses nu bryta mot lagen. Förra veckan kom nyheten från socialborgarrådet om att beslutet om att försvåra gårdsförsäljning också var olagligt. Snart kommer vi att behöva ha en borgarrådsberedning i kontakt med kriminalvården om det här fortsätter – den ena får löpa fritt och sabotera för trafiken, den andra får sabotera för företagen.

För att det här inte ska upprepas och för att du faktiskt ska ta hänsyn till det beslut som kommit nu, kan du i alla fall lova att ha en dialog med boende och företagare före den här typen av skarpa beslut? Då hade det här undvikits. Om du före det här beslutet hade pratat med dem i Gamla stan eller Stockholms City hade det här inte skett. Kan du åtminstone lova det?

Anförande nr 31

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Vi har haft en dialog med företagare i det här området, och vi valde området efter att ha tittat på olika områden, just för att fastighetsägare som finns här är så angelägna om att förbättra vistelsekvaliteten i området. Det är alla de som rör sig och som har verksamheter i området som är de stora vinnarna när luften blir bättre.

Det här är ny lagstiftning som inte har införts någon annanstans i Sverige, och det är därför helt rimligt att den provas på det sätt som den här typen av förordningar provas. Den provades först av länsstyrelsen, som inte tyckte att det var tillräckligt utrett. Transportstyrelsen, som har tagit fram underlaget i förordningen, sade att det var tillräckligt utrett. Nu har länsstyrelsen sagt att det inte går att motivera utifrån samhällsnyttan, så nu överklagar vi till Transportstyrelsen.

Vi menar att länsstyrelsens beslut är fel, för nyttan med det här är mycket större än kostnaderna.

Anförande nr 32

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Det här var det främsta som Miljöpartiet fick igenom när det rödgröna styret skulle inleda denna mandatperiod. Nu står vi här fyra

Yttranden 2026-05-25

är senare, och det är fortfarande inte infört – just utifrån att det inte har varit välgrundat. Ni har fått backa från Gamla stan, och nu visar det sig att beslutet om Stockholm City alltså är olagligt. Ändå hör jag ingenting från trafikborgarrådet om att han tar hänsyn till detta och måste ändra approach.

Det hade varit fel att införa det här från början. Trafiken skulle flyttas till kringliggande boendeområden. Det här är också följderna av andra åtgärder som ni har infört, till exempel Sveavägen och Söderledstunneln. Även där har det blivit trafikchaos som följd.

Kan trafikborgarrådet lova att ni vid kommande projekt och politik ska ha en verklig dialog med boende och företag? Ni ska inte slösa med skattepengar, som ni har gjort i det här fallet, och faktiskt inte bryta mot lagen utan börja utreda saker ordentligt. Kan du åtminstone lova det?

Anförande nr 33

Borgarrådet **Strömgren** (MP): Ordförande! Jag tycker att det är pinsamt att Dennis Wedin står i zonen och äter glass och firar när vi inte kan införa en åtgärd som kommer att förbättra luften för alla stockholmare, trots att ni var med och fattade beslut om att innerstaden ska vara fossilfri 2030. Jag tycker att det är pinsamt att du inte inser att det kommer att innebära flera olika saker i en verktygslåda.

Vi jobbar på flera sätt med att förbättra luften i Stockholm. Vi planterar fler träd, vi satsar på mer hållbara sätt att resa, vi inför i övrigt åtgärder som skapar en härligare stad, en grönare stad och en stad med bättre luftkvalitet. För att säkerställa transporter, för att bidra till teknikomställningen och för att minska bullret och luftföroreningarna, som vi vet både minskar attraktiviteten att vara i det här området och skadar stockholmarnas hälsa, var det här den bästa åtgärden.

Fråga nr 2. Är borgarrådet beredd att hjälpa SVT att flytta sitt huvudkontor från Östermalm till Kista?

Anförande nr 34

Gabriel Kroon (SD): Tack för ordet! I dag kom den tunga informationen att Ericsson kommer att flytta från Kista. Det finns en uppenbar risk att Kista kommer att gettofieras. Vi har redan nu en stor vakans, 25–30 procent, alltså vart tredje kontor. Risken är ännu större nu när Ericsson kommer att flytta.

Stockholms stad har möjlighet att jobba med våra statliga myndigheter. Det är ändå vi som sitter på detaljplanemonopolet, det är vi som sitter på möjligheten att anvisa kommunal mark i Kista och det är vi som har kontakt med fastighetsägarna i Kista. Vi sverigedemokrater har därför föreslagit Stockholms stad ska sträcka ut en hand till SVT och till Statens fastighetsverk, som äger SVT-området, och säga att vi är beredda att hjälpa dem att flytta journalistiken och verksamheterna till Kista. Det kan vara i befintliga lokaler, Ericssons lokaler, andra lokaler eller ske genom en markanvisning.

Yttranden 2026-05-25

Min fråga till stadsbyggnadsborgarråd är därför: Är ni redo att sträcka ut en hand och se till att få Kista att blomma genom att flytta SVT?

Anförande nr 35

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Det är två olika frågor. Frågan om Kista är stor och viktig, och där satsar ju staden, vilket Gabriel Kroon borde veta, stort för att bygga 7 000–8 000 bostäder och öppna upp för att göra om de kontorsfastigheter som i många fall är väldigt slutna. På den punkten görs alltså en hel del, och det har kommit en hel del nya företag. Det behöver göras mer, och det är kopplat till konjunktur. Men alla här borde kunna se att det finns en potential.

Huvudsyftet med den andra frågan antar jag är, vilket Gabriel Kroon inte sa, att man skulle riva SVT:s byggnader. Är det så jag ska uppfatta detta är det ganska uppseendeväckande. Radiohuset är blåklassat och SVT:s byggnad är grönklassad, och det är naturligtvis lite märkligt att Sverigedemokraterna vill riva blåklassade byggnader som har ett stort kulturhistoriskt värde. Jag vet ju att ni inte tycker så mycket om verksamheten och det som sägs i de här husen, men jag hoppas att det inte är det som är grunden för er iver att riva och flytta dem någonstans. Man vet aldrig med Sverigedemokraterna.

Ni kan dock inte ha kollat upp det speciellt mycket, för alla vi som håller på med de här frågorna vet ju att det i praktiken skulle vara direkt olagligt att börja riva blåklassade byggnader. Är det verkligen det ni avser?

Anförande nr 36

G a b r i e l K r o o n (SD): Tack för ordet! Jan Valeskog, du har varit stadsbyggnadsborgarråd i fyra år, och Kista har bara blivit värre för varje dag som du har styrt Stockholms stads stadsbyggnadspolitik. Det är ett ganska beklagligt betyg till din verksamhet. Att du säger att vi ska satsa på Kista är bara tomma ord. I verkligheten har Kistas största arbetsgivare flyttat under ditt styre. Du har inte gjort någonting, och du har heller inga förslag om hur Kista ska bli bättre.

Kista kommer att bli mer otryggt. Det kommer att bli ett utanförskapsområde med tomma kontor där folk kommer att bryta sig in. Det kommer att bli knarkförsäljning och olagliga verksamheter.

Genom att möjliggöra för en stor och viktig aktör som SVT att flytta till Kista och därigenom ge journalisterna möjligheten att ta ett samhällsansvar att cykla och åka tunnelbana till Kista varje dag kommer området att blomma. Det skulle också kunna göra Kista till ett mediemecka dit underleverantörer och produktionsbolag flyttar för att skapa en nystart.

Vilken industri ser Jan Valeskog skulle flytta till Kista i dag? Svaret är ingen. Alla vill flytta därifrån.

Yttranden 2026-05-25

Anförande nr 37

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Om Sveriges Radio och SVT vill flytta sin verksamhet är upp till dem och inte en fråga för kommunen eller politiker över huvud taget. Det ska vara andra skäl som gör att man vill flytta någon annanstans, och det kostar oftast väldigt mycket pengar. Vi hör att Gabriel Kroon är ute efter att fostra journalisterna på något sätt, och det är en märklig utgångspunkt.

Det sker enormt mycket som är planerat sedan flera år tillbaka, och det byggs en hel del. Kontorsverksamhet generellt vill ha en blandad. Det har det inte varit i Kista, och därför finns det planer på 7 000–8 000 bostäder för att få den här blandstaden med fler människor som rör sig vid olika tider på dygnet och som också gör området mer attraktivt.

Sedan har kontorsmarknaden förändrats under åren med lågkonjunktur. Det är ingenting som jag eller någon annan här har inflytande över. Andelen yta per anställd har minskat rejält under åren sedan pandemin. Det är många faktorer som spelar roll.

Anförande nr 38

G a b r i e l K r o o n (SD): Tack för ordet! Det Sverigedemokraterna föreslår är att Stockholms stad ska sträcka ut en hand till SVT och Statens fastighetsverk och säga att vi är beredda att bistå med markanvisning för att bygga nya ändamålsenliga lokaler. Vi är beredda att bistå er för att ni ska få nya lokaler, kanske några av de många tomma kontor som står där i dag. I utbyte är vi beredda att jobba med er för att utveckla området där era fastigheter står.

Ja, jag vill riva dessa fastigheter – det är groteska fastigheter som inte bidrar med något värde förutom att kanske vara ändamålsenliga för verksamheten. Men det finns ju en väldigt fin möjlighet att bygga en ny stadsdel på den här platsen, i klassisk arkitektur som en fortsättning på Östermalm. Vi får inte glömma att det här är Sveriges dyraste markområde per kvadratmeter, och det blir en vinst både för skattebetalarna nationellt och kommunalt när vi kan bygga fina bostäder i det här området och locka fler höginkomsttagare till Stockholm.

Anförande nr 39

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Detta har ingen trovärdighet över huvud taget. Sverigedemokraterna brukar när det passar gömma sig bakom Stadsmuseet och Skönhetsrådet och deras uttalanden. Jag kan lova att de kommer att säga direkt nej till detta. Alla kommer att säga nej. Domstolen kommer att säga nej om det prövas. Det kommer inte att finnas någon möjlighet att riva blåklassade fastigheter. Det är rena fantasierna.

Det enda jag kan få ut av den här konstiga frågan är att ni vill skicka journalisterna till Kista för att de ska fostras på något sätt. Jag vet att ni på olika sätt jagar Sveriges Radio och SVT, ni drar ned pengar och för något år sedan skulle det stängas någon radiokanal och annat. Det är en mycket märklig syn på demokratin. Sverigedemokraternas sätt att resonera påminner onekligen en hel del om hur man har jobbat i Ungern, vars förra

Yttranden 2026-05-25

regim var er förebild. Det är väldigt likt. Men kolla upp lite fakta först! Man river inte blåklassade byggnader.

Fråga nr 3. Smedslättens tennisklubb

Anförande nr 40

Hanna Wistrand (L): Ordförande! Hej, Jan! Smedslättens Lawn Tennisklubb, eller Smedslätten Tennis som vi lokalt kallar föreningen, har fått sin bygglovsprocess kidnappad av ett mycket ogillat höghus i det omdiskuterade område 25 vid Ålstensskogen. Om inte höghuset byggs blir det ingen överbyggnad av klubbens tält.

Klubben ansökte om bygglov för flera år sedan och har legat på platsen i snart hundra år. Eftersom man redan har fått bygga över delar av sin anläggning tidigare är det här lite märkligt, även om det finns vinster att göra på de initiala plankostnaderna. Klubben kommer för övrigt att själv finansiera sin tillbyggnad, precis som man gjorde förra gången. Då ärendet med höghuset kommer att fällas, alternativt ta oerhört lång tid att genomföra eftersom det lokala motståndet är mycket stort och välorganiserat, riskerar tennisens bygglov att frysa inne eller helt enkelt utebli.

Projektet bör redan nu separeras från höghuset. Man måste också se över de tillfälliga bygglov som man har för tälten så att föreningens verksamhet kan garanteras om stadens processer drar ut på tiden.

Vad tänker du göra för att skydda föreningens viktiga verksamhet, Jan?

Anförande nr 41

Borgarrådet Valskog (S): Nu är halva poängen med den här planen att rädda den här verksamheten. I stället för ett tält som man bara får ha i 15 års tid med tillfälligt bygglov ska man ha möjlighet – om man så vill; det bestämmer man själv – att bygga ut och få en större tennishall och mer idrott på platsen. Det är alltså en möjlighet. Det ena är inte villkorat av det andra. Det är heller inget höghus som vi pratar om. Det ska ju vara en byggnad som är anpassad till platsen.

Det som har hänt är, som vi hörde i en tidigare diskussion, att vi får ett naturreservat på 677 000 kvadratmeter, och utanför det området ska det byggas 50 bostäder på 1 000 kvadratmeter, vilket man är väldigt upprörda över. Det verkar som om man helt saknar perspektiv.

Jag kan trösta Liberalerna med att det här inte är villkorat. Man kan ändra i planen. Det är ett start-pm som har påbörjats för att kunna få en byggnad med 50 bostäder som är anpassad till platsen och, om tennishallen så vill, kunna bygga ut tennishallen. Jag förstår inte hur Liberalerna kan vara emot mer idrott på den här platsen.

Yttranden 2026-05-25

Anförande nr 42

Hanna Wistrand (L): SALK har förlorat cirka 3 miljoner av medlemmarnas pengar efter att deras förra avtal rivits upp av majoriteten. Hellas tennisklubb sitter fast i ett moment 22, vilket i praktiken stoppar all utveckling. Föreningen får fortsätta att husera i gamla tält. Stockholms tennishall lever i ovisshet efter att fattade beslut har rivits upp, vilket skapar osäkerhet för hallen, som har över 10 000 registrerade spelare, inrymmer åtta olika verksamheter och är öppen för alla. Fårsta tennisklubb riskerar sin existens när majoriteten infört marknadsmässig hyra på tomtarrendet. Kortsiktiga bidrag kommer inte att hjälpa föreningen. En av stadens få spontantennisplaner har försvunnit. Den i Vårby gård har inte ersatts genom 1:1-principen.

Tennisen bygger, finansierar och driver i stor utsträckning sina egna anläggningar, men i stället för tack möts föreningar av höjda kostnader, ryckiga beslut och brist på långsiktighet. Man undrar: Hatar den rödgröna majoriteten tennis? Eller hur tänker du, Jan, att tennisen ska kunna utvecklas i Stockholm?

Anförande nr 43

Borgarrådet Valerius (S): Ett bra exempel var just frågan som du började med – att vi i Smedslätten ger möjlighet för dem att bygga ut tennisen. Det är väl ett bra exempel. De flesta tennishallar och verksamheter är ofta finansierade med egna medel. Då måste man många gånger ha ganska bra ekonomi, om vi pratar hur de har byggts upp historiskt. Att vi skulle ha marknadsmässiga tomträttsavgälder till just tennisen stämmer inte alls.

Det här är viktigt, och vi prioriterar. Vi har aldrig investerat så mycket i idrottsanläggningar som under den här mandatperioden. Det slår all-time-high. Vi lägger betydligt mer till idrottsnämnden om man jämför med era partier och inte minst Liberalerna som drar ned anslagen jämfört med majoriteten med väldigt stora belopp.

Jag är förvånad över tuppkammen, om man får säga det, när man motarbetar Smedslätten och att man ska få bygga ut tennishallen, när vi lägger så mycket investeringar som vi de facto gör under de här åren. Siffrorna talar för sig själva.

Anförande nr 44

Hanna Wistrand (L): Efter samtal med Tennisförbundet Öst och ett flertal tennisklubbar i Stockholm framträder en mycket allvarlig bild där besked, beslut och prioriteringar systematiskt missgynnar tennisen. Det är svårt att dra någon annan slutsats än att den rödgröna majoriteten antingen saknar förståelse för tennisens betydelse eller i praktiken behandlar denna idrott som mindre värd än andra.

Omkring 6 000 personer står i kö för att få spela tennis organiserat i Stockholm. Det är barn, unga och vuxna som nekas tillgång till idrott, inte på grund av bristande intresse utan på grund av politiska beslut. De rödgröna prioriterar bort en idrott som engagerar tusentals stockholmare i alla åldrar, en idrott som dessutom bär sina egna kostnader. I ett läge där efterfrågan är rekordstor och föreningarna tar ett stort eget ansvar är det inte rimligt att fortsätta på samma spår. Det är hög tid att tennisen

Yttranden 2026-05-25

behandlas likvärdigt med andra idrotter och ges tillgång till långsiktiga, förutsägbara och rättvisa villkor.

Tycker du verkligen att ni behandlar tennisen rättvist, Jan?

Anförande nr 45

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Jag vet inte vem som har skrivit det där anförandet, men det var inte många siffror rätt. Vi har mycket bra och omfattande samarbete med racketsporterna över huvud taget, och det är någonting som är prioriterat. Men de flesta anläggningar styr man över själva också vad gäller investeringar.

Mig veterligen finns inte ett enda konkret exempel, och Hanna Wistrand kunde inte heller nämna ett korrekt sådant här, som visar på att vi skulle motarbeta tennisen. Det är ju tvärtom. Smedslätten, som den första frågan handlade om, är ett praktbevis på det. Jag förstår inte att ni är emot att möjliggöra för Smedslätten att bygga ut sin tennishall.

Vad gäller de andra exemplen kan jag bara säga att det är fria fantasier. Det är det bästa jag kan säga om dem.

Fråga nr 4. Utvisningarnas påverkan på personal och elever i Stockholm

Anförande nr 46

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande! Om en vecka kommer 10 000 människor som arbetar, betalar skatt och bidrar till det svenska samhället att utvisas till följd av Tidöregeringens vanvettiga politik, och Stockholm måste nu tyvärr hantera konsekvenserna av den.

Vi i Centerpartiet har därför frågat flera av stadens nämnder hur Stockholm förbereder sig på att välfärden och näringslivet kommer att tappa människor som redan arbetar, betalar skatt och bidrar. Svaret är att man inte riktigt har kartlagt riskerna. Man har inte analyserat konsekvenserna, och man har inte tagit fram någon samlad beredskap. Man har inte ens tagit reda på vilka verksamheter som riskerar att drabbas.

Därför vill jag fråga personal- och skolborgarrådet: Varför har Stockholms stad inte tagit fram en samlad plan för att skydda de anställda i välfärden när Tidögängets kompetensutvisningar är ett faktum?

Anförande nr 47

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Tack så mycket för frågan, Jonas Naddebo!

Förra veckan kunde vi till exempel läsa om Afrodites, Batis, Kanis, Manvels, Diyas, Shahrads och Aylas besvikelse efter mötet med migrationsminister Johan Forssell. De tillhör nätverket Tonårsutvisade och träffade ministern för att berätta om den svåra

Yttranden 2026-05-25

situation som de befinner sig i. Efter mötet var två saker tydliga: Johan Forssell var inte intresserad av att lyssna på dem, och regeringen hade inga besked att ge dem.

Det är klart att det är helt orimligt att regeringen för en politik som innebär att man utvisar tonåringar som växt upp i Sverige, som har sin familj här, som har lärt sig språket, som jobbar och är etablerade i vårt samhälle. Trots att de allra flesta ser orimligheten i det saknas fortfarande verkningsfulla åtgärder för att göra någonting åt det här problemet.

Självklart drabbas det både barn och vuxna även i stadens verksamheter. När det gäller våra skolor hanterar våra rektorer de situationer som uppkommer ute på skolorna, både när det gäller elever och i de fall som det är personal som utvisas. De elever som får utvisningsbeslut får hjälp och stöd via elevhälsan. I sådana krissituationer samverkar såklart mentorer, elevhälsa och kurator för att ge dessa elever det stöd som de behöver.

Men ska man göra någonting åt det här problemet är det klart att regeringen och i förlängningen riksdagen behöver besluta om andra lagar. Vi som kommun kan inte hindra utvisningsbesked från att verkställas, utan våra verksamheter måste förhålla sig till de lagar som finns.

Däremot delar jag Naddebos frustration över hur lagarna ser ut att tillämpas. Där behövs en förändring snabbt, vilket också har utlovats men inte levererats av regeringen. Det är Ulf Kristersson som får svara på när den här förändringen ska ske.

Anförande nr 48

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande! Emilia, nu vet jag inte varför du fokuserar så mycket på tonårsutvisningar. Det är givetvis medmänskligt helt horribelt även det. Men nu pratade jag just om kompetensutvisningar och det höjda lönegolvet. En tanke som slår mig är att även Socialdemokraterna står bakom den förda politiken, så det kanske blir ett känsligt område att gå in på.

När vi i Centerpartiet har frågat förvaltningarna pekar de själva ut vilka som till exempel skulle riskera att utvisas. Det handlar om elevassistenter, elevstödjare för elever med NPF och personal på fritidshem och ungdomsgårdar som riskerar kompetensutvisning. Låt oss fokusera på det! Det handlar alltså om vuxna som skapar trygghet, kontinuitet och en fungerande skolvardag för elever som behöver extra stöd. Om personalen kring de här eleverna plötsligt försvinner riskerar det att leda till ökad oro, sämre studiero och ett skolmisslyckande. Ändå verkar staden inte ha undersökt hur skolorna och eleverna påverkas om personal plötsligt försvinner.

Tycker du att Stockholm gör tillräckligt för att skydda eleverna i våra skolor mot Tidögängets kompetensutvisningar? Låt oss fokusera på det nu!

Anförande nr 49

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Jag inledde med att förklara hur vi stöttar de elever som själva drabbas. Det är självklart så att elever kan drabbas även av vuxnas

Yttranden 2026-05-25

utvisningsbeslut, och även det måste hanteras med stöd till eleverna. Det här är en nationell debatt, men det är klart att det också påverkar oss som driver politik lokalt.

Socialdemokraterna vill se en helt annan ordning för arbetskraftsinvandring. Vi tycker inte att det system som regeringen och Tidöpartierna har valt är ett bra system, utan vi vill se en arbetsmarknadsprövning som fungerar. Där det råder brist på arbetskraft ska parterna såklart kunna konstatera det, och då ska vi kunna se till att människor kommer till Sverige och arbetar enligt kollektivavtalsenliga villkor. Där det inte råder brist ska vi fokusera på alla arbetslösa som vi har i det här landet och ge dem kompetensutveckling och arbetsmarknadsinsatser så att de kan ta de arbeten som finns. Det är Socialdemokraternas hållning i frågan.

Anförande nr 50

J o n a s N a d d e b o (C): Jag märker att Emilia Bjuggren undviker frågan. Det finns ingen samlad beredskap. Vi har inte kartlagt eller analyserat vilka konsekvenser det här kommer att få.

Det här handlar i grunden om vilken stad Stockholm ska vara. Ska Stockholm vara en stad som står upp för människor som arbetar, betalar skatt och bidrar, eller ska Stockholm vara en stad som passivt ser på när Tidögängets politik skickar bort dem?

Centerpartiet tycker att Stockholm borde vara tydligare. Vi borde veta vilka verksamheter som riskerar att drabbas. Vi borde stötta skolorna som kan förlora viktig personal, och vi borde markera mot en politik som gör Sverige fattigare, svagare och mindre attraktiv.

Därför vill jag avsluta med en fråga till dig, Emilia: Kommer vänsterstyret att se till att staden skyndsamt slutar gissa och i stället faktiskt kartlägger riskerna och tar fram en konkret beredskap för de verksamheter som riskerar att drabbas?

Anförande nr 51

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Vi är helt överens om att Sverige ska ha en rimlig men human migrationspolitik och att det inte ska bedrivas någon jakt på människor som är etablerade i Sverige och som arbetar, försörjer sig själva och sin familj och tar ansvar för att bygga vårt samhälle starkt.

Har staden beredskap för att stötta de individer som drabbas av Tidöregeringens politik? Ja, vi har ett väl utvecklat personalansvarsarbete i våra verksamheter. Har det även tidigare skett utvisningar som våra chefer och HR-funktioner har behövt hantera? Ja, tyvärr är detta en verklighet som fanns även tidigare. Vi ser alltså inte att den politik som regeringen för kommer att få några dramatiska konsekvenser i Stockholms stad när det gäller personalansvarsfrågan.

Däremot ser vi att den får förödande konsekvenser för stockholmarna och inte minst för många tonåringar i vår stad. Det ser vi, och vi driver återkommande gentemot regeringen att man bör ta ansvar för det löfte som har getts och se till att tonårsutvisningarna upphör.

Yttranden 2026-05-25

Fråga nr 5. Äldreboendebristen

Anförande nr 52

N i k e Ö r b r i n k (KD): I den förändrade äldreboendeplan vi nu har står det klart och tydligt att det med nuvarande byggtakt kommer att saknas två normalstora äldreboenden till 2030. Till 2050 kommer det att saknas hela 60 stycken.

Jag har lite svårt att förstå vilka förtjänsterna för Stockholms äldreomsorg har varit under den här mandatperioden, med det här styret. Ni har tvångsåterkommunaliserat fungerande boenden som varit privata, ni har hittat på något halvdant skolbidrag, ni har försvårat möjligheten att servera mat till äldre genom tvångskrav på ekologiskt och ni har numera också medarbetare som tvingas jobba heltid oavsett om de vill det eller inte. Men när det gäller det mest grundläggande, att se till så att personer som har ett stort omsorgsbehov kan få sin omsorg, har politikutvecklingen stått stilla.

Jag skulle därför vilja fråga: Vad är egentligen planen? Hur ska ni se till så att äldre med demens inte i framtiden tvingas bo hemma trots ett stort omsorgsbehov?

Anförande nr 53

Borgarrådet B o u c h e r (V): Ordförande, fullmäktige, åhörare och Nike, som ställde frågan! Nu kom du med en hel lång rad helt falska påståenden, som jag inte kommer att bemöta eftersom jag då inte kommer att hinna bemöta själva sakfrågan, som ju var ursprungsfrågan.

Vi har vetat länge att antalet äldre kommer att öka i Stockholm. Men i stället för att då planera långsiktigt sålde den förra majoriteten ut flera lokaler och hoppades, som jag ser det, att marknaden skulle lösa utmaningen i stället. Jag vet att vi pratade om detta för två mandatperioder sedan, så ni hade ju kunnat börja förra mandatperioden.

Kommunen behöver ha 60/40-principen – ni avskaffade den förra mandatperioden. Vi behöver ha rådighet så att vi inte plötsligt står med ett hotell, till exempel, i stället för ett äldreboende i Vasaparken, om Attendo trötnar på att bedriva äldreomsorg – vilket de redan har gjort i Norge och i Umeå, för att ge två exempel.

Vi har denna mandatperiod i stället tagit ansvar. Vi har en plan för att bygga äldreboenden i egen regi, med långsiktighet, kvalitet och demokratisk kontroll över när, var och hur äldreboenden byggs.

Den stora utmaningen hittills, oavsett om det gäller privata eller kommunala byggherrar, är markanvisningarna. I en växande stad som Stockholm konkurrerar äldreboenden med ganska mycket annat. Men nu har vi för första gången en samordnad äldreboendeplanering, i enlighet med samma modell som redan fungerat för att säkra nya skolor i Stockholm – med en tydligare politisk styrning, samarbete mellan förvaltningar och bolag och långsiktig planering när det gäller behov och lokalisering. Det är möjligt att jag i nästa inlägg får återkomma till hur mycket bra saker detta kommer att ge.

Yttranden 2026-05-25

Anförande nr 54

N i k e Ö r b r i n k (KD): Tack för svaret! Ni är ju, Torun Boucher, ansvariga för markanvisningarna, men ni har inte markanvisat. Under de fyra år ni har styrt har spaden inte en enda gång satts i marken för att bygga ett nytt äldreboende i den här staden. Nu vill dessutom eventuellt blivande finansborgarrådet Emilia Bjuggren öppna dörren för att avskaffa LOV:en. Skulle vi avskaffa LOV:en i Stockholm skulle ungefär 100 äldreboenden försvinna, i en tid då de med nuvarande bestånd skulle behöva bli 35 fler. Det planeras just nu för 4 boenden i kommunal regi, och därutöver planeras 9 i privat regi. Även om alla dessa skulle byggas skulle vi ändå ha ett underskott på äldreboendeplatser. Då är det främsta äldrepolitiska förslag ni har att tvångsåterkommunalisera befintliga boenden. Men det bygger inte fler platser eller fler boenden. Ni har inte byggt ett enda nytt boende.

Anförande nr 55

Borgarrådet B o u c h e r (V): Du, Nike, var uppenbarligen inte med den där gången när jag satte spaden i marken i Årsta. Jag satte själv spaden i marken för ett nytt äldreboende i Årsta. Där har vi alltså en lögn.

Jag har inte tvångsåterkommunaliserat ett enda äldreboende. Äldreboenden som är kommunala har vi inte återupphandlat, vilket absolut inte är samma sak.

Men med den nya modell som jag började prata om har vi identifierat 17 platser som nu utreds för nya vård- och omsorgsboenden eller tillbyggnader, som kommer att vara färdiga före 2034. Detta kommer upp i kommunstyrelsen i augusti, så du får lite förhandsinformation nu. Vi har åtta pågående projekt just nu, bland annat Ånn i Årsta. Sedan antar vi ett genomförandebeslut senare i dag. Jag tror att det är näst sista ärendet på kommunfullmäktige i dag, där vi också antar ett genomförandebeslut gällande Bergholmsbacken.

Anförande nr 56

N i k e Ö r b r i n k (KD): Men, Torun, jag undrar genuint. Emilia Bjuggren har öppnat för att slopa LOV:en i Stockholm. Det är 50 procent av äldreboendena som omfattas av LOV:en i dag. Om LOV:en skulle avskaffas skulle alltså ungefär 100 boenden försvinna från Stockholm i ett läge där de behöver bli väldigt många fler. Då räcker inte de här kryssen på kartan som du precis räknade upp, som man just nu sitter och planerar för någonstans. Då ska vi bygga 135 nya äldreboenden inom loppet av några år. Äldre som bor på dessa boenden riskerar eventuellt att kastas ut.

Jag har ändå fått intrycket, Torun, att du brukar vara ganska resonlig när det gäller LOV:en och att man vill ha långsiktiga och bra aktörer. Jag upplever att vi har det inom LOV:en i dag. Kan du lova att ni, om ni får förnyat förtroende att styra den här staden och Emilia Bjuggren blir finansborgarråd, inte kommer att avskaffa LOV:en och därmed kasta ut 100 äldreboenden i Stockholm?

Yttranden 2026-05-25

Anförande nr 57

Borgarrådet B o u c h e r (V): Jag vet inte – men i en verklighet tänker jag att vi behöver hålla oss till verkliga argument. Vad jag vet har Emilia pratat om hemtjänst. Jag är inte hundra, men jag är nästan nittionio komma nio. Hon nickar, så då blir jag hundra. Det handlar om hemtjänsten och LOV:en, inte om vård- och omsorgsboenden.

Jag tror att det vore värdefullt om vi kunde hålla oss till fakta och inte bara hitta på en massa saker. Som sagt var: Vi planerar massor. Om vi tittar fram till 2050, som du har gjort, ser vi att det finns planer även framåt. Nu lyfte jag bara dem som finns till 2034 – det är faktiskt ändå ganska snart.

Jag har satt spaden i marken, så håll dig till vad som faktiskt gäller – hitta inte på så mycket konstiga saker!

Fråga nr 6. Miljövärden

Anförande nr 58

J o h a n P a c c a m o n t i (M): Fru ordförande! Detta blir i någon mån en förlängning av den interpellationsdebatt vi hade nyss, i linje med diskussionerna om vilken typ av bostadsmål man ska ha. Nu fick vi i och för sig höra att Emilia Bjuggrens uttalande inte gäller. Men jag sätter som sagt min tilltro till Miljöpartiets inriktning, som vi fick höra om tidigare i dag.

Moderaterna har lämnat in ett förslag, både i kommunstyrelsen och i ett antal nämnder, om att i linje med detta inleda en process här och nu för att se över det målet och som konsekvens av detta också avbryta ett antal exploateringar som har drivits igenom utifrån målet. Det rör sig om Ålstensskogen-Storskogen, Nälsta ängar, Myrberget, Carl Bondes skog, Kastanjeparken, Branterna och Nytorps gårde.

I linje med den inriktning vi har, kommer Miljöpartiet att ställa sig bakom detta?

Anförande nr 59

Borgarrådet L i n d h a g e n (MP): Det är många bostadsprojekt som pågår hela tiden. Vi har också hela tiden dialog inom samarbetet – som man har vilket samarbete man än ingår i. Där behöver man landa som parti, och så behöver man landa som majoritet. Jag tänker alltså att det är en diskussion som vi överlag har i majoriteten. Hur ska vi tänka kring olika frågor? Vilka för- och nackdelar finns det? Sedan har vi såklart också en debatt i fullmäktige om dessa frågor, där vi har fått en ny inriktning, som vi också pratade om här tidigare. Skyddet av natur har fått mycket större fokus hos till exempel Moderaterna jämfört med tidigare.

Jag tycker att det är viktigt att lyssna in vad det finns för synpunkter – det tycker jag är viktigt i alla ärenden som vi som politiker har ansvar för. Oavsett vilket ämne det handlar om läser jag reservationerna och försöker också lyssna in när det finns kloka synpunkter hos oppositionen, för då kommer vi att göra ett bättre jobb för stockholmarna.

Yttranden 2026-05-25

Jag tänker alltså att det är viktigt att lyssna in, och sedan får man se exakt var man landar. Men det är ingen hemlighet att vi från till exempel Miljöpartiets sida är väldigt måna om att värna naturen. Nu drar det också ihop sig till val. Vi kommer alla att gå ut och säga vad vi tycker är viktigt och vad vi vill ha stockholmarnas förtroende för. En av de viktigaste frågorna för oss är såklart att vi ska värna vår grönska och vår natur och att vi ska skydda mer natur.

Jag tycker att det är viktigt att beakta det som kommer fram, helt enkelt. Och så kommer vi att fortsätta ha en debatt och en dialog, tänker jag.

Anförande nr 60

J o h a n P a c c a m o n t i (M): Fru ordförande! Precis som borgarrådet är inne på närmar vi oss valet. Det har ställts ut en del vallöften, inte minst kopplat till att vi inte vill ha den här typen av bostadsmål. Det är viktigt med grönområden. Jag har all respekt för att man för förhandlingar. Samtidigt har Miljöpartiet, inte minst i närheten av val tidigare år, sagt att man faktiskt kommer att gå på det egna partiets prioritering eftersom det inte är så långt kvar.

Jag tycker att det kan upplevas lite konstigt att man går ut offensivt men ändå är lite avvaktande till de här projekten. Finns det möjlighet att från er sida konkret gå fram och stoppa dem? Då får man börja om på ny kula efter nästa val i stället för att ångloka på, så att säga.

Anförande nr 61

Borgarrådet L i n d h a g e n (MP): Generellt får man i ett samarbete allra störst utväxling när man verkligen driver sin linje ihop – och förstås visar respekt för varandras linjer. Det är ett skäl till att vi exempelvis har sagt att vi inte vill friskriva oss i ärenden, vilket skulle kunna vara en enkel lösning. Vi vill tillsammans i samarbetet försöka hitta de bästa vägarna framåt.

Inriktningen från vår sida är väldigt klar. Det är som sagt ingen hemlighet att vi har kämpat för naturen så länge vi har suttit i kommunfullmäktige och att vi kommer att fortsätta att kämpa för naturen. Sedan sitter vi med målkonflikter. Vi behöver fler bostäder. Vi behöver se till att barn har goda uppväxtvillkor i Stockholm. Vi behöver också skapa en stad där naturen får ta plats, för det är väldigt viktigt för oss människor.

Jag tänker alltså att vi alltid kommer att beakta och försöka driva på, på det sätt vi tror ger bäst resultat.

Anförande nr 62

J o h a n P a c c a m o n t i (M): Fru ordförande! Då tolkar jag det alltså som att det inte är aktuellt att aktivt gå in och säga: Nej, nu pausar vi detta – vi får börja på ny kula efter valet. Det verkar finnas en bred uppslutning för en annan inriktning när det gäller den här politiken, för att värna gröna områden och miljövärden, men det får vänta till efter valet.

Yttranden 2026-05-25

Ska jag uppfatta det så?

Anförande nr 63

Borgarrådet *L i n d h a g e n* (MP): Tack för en rak fråga! Nej, det ska inte uteslutas. Det beror alltid på om det i den dialog man har kommer ny information. Är det viktiga aspekter vi inte har tänkt på? Det jobbar vi med hela tiden, såklart. Så det kan absolut finnas ärenden där vi känner att vi behöver vrida och vända på saker mer. Det finns exempel i närtid på det, när vi har sagt: Nej, det här behöver vi titta lite mer på och gräva i – blir det verkligen på det bästa sättet, eller borde vi göra på ett annat sätt? Då tar vi också beslut om det i exploateringsnämnden eller stadsbyggnadsnämnden.

Det ska inte uteslutas att vi skjuter på ärenden. Det händer av och till och har också hänt i närtid. Det tycker jag att vi alltid ska vara öppna för. Vi ska i politiken vara öppna för att överväga att ändra oss, oavsett vilket ämne det handlar om. Vi ska alltid sträva efter att göra det bästa för Stockholm.

Fråga nr 7. CSS-lagring i Nordsjön genom Stockholm Exergi

Anförande nr 64

L e i f S ö d e r s t r ö m (SD): Ordförande! Hej, Karin! Det slog ned som en blyxt i miljörelsen när tidskriften Nature rapporterade att den globalt tillgängliga volymen för slutförvaring av flytande koldioxid bara är en tiondel av den volym som man ursprungligen räknat med. Nu varnas det för att priset på förvaring i de kvarvarande lagringsplatserna kommer att pressas upp. Detta baseras på rådande efterfrågan och den nu uppkomna bristen på lagringsplatser i Nordsjön, som framhålls som särskilt åtråvärda och säkra i geologiskt avseende.

Frågan handlar om det avtal man har, som är hemligstämplat. Min fråga är: Finns det ändå inte möjlighet att under den 15-åriga tiden omförhandla priserna relaterat till volym och kostnad?

Anförande nr 65

Borgarrådet *W a n n g å r d* (S): Ordförande och fullmäktige! Om jag förstår frågeställningen rätt handlar detta om Stockholms stads köp av utsläpp och det här avtalet, som är 15-årigt och innebär att vi ska betala för 50 000 ton i negativa utsläpp från Stockholm Exergis BECCS-anläggning. Det avtalet har jag personligen ingen insyn i, utan det har naturligtvis skötts av tjänstemän från staden och från Stockholm Exergi.

När det gäller frågan om det finns möjlighet till omförhandling kan ju en part alltid generellt sett när ett avtal ingås ta upp frågan om omförhandling. Sedan blir frågan om man når en överenskommelse eller inte. Det är ett helt hypotetiskt svar på din frågeställning, naturligtvis. Men det är klart att man alltid är fri att väcka frågan med sin avtalspart.

Yttranden 2026-05-25

Det viktiga med att vi gör de här koldioxidlagringarna är att vi faktiskt ska bli klimatpositiva 2030 och fossilbränsle fria 2040. Men jag var väldigt noga med att påpeka att det handlar om utsläpp som är extremt svåra att bli av med, oftast kopplade till avloppsrening eller anläggningsmaterial från byggsektorn. Annars ska ju Stockholms stads idoga arbete handla om att vi inte ska släppa ut i atmosfären. Men i och med att det finns kvarvarande utsläpp genomför vi köp av negativa utsläpp. De avtalen är hemliga och inget som jag kan kommentera här i talarstolen.

Anförande nr 66

Leif Söderström (SD): Avtalet handlar inte om 50 000 ton utan om 800 000 ton, som den totala kapaciteten är.

Priset på de här koldioxidkrediterna kommer nu sannolikt att stiga kraftigt. Bolag som Microsoft köper minusutsläpp för att nå sina nettonollmål. När slutförvaret blir en bristvara blir hela certifieringskedjan dyrare. När det gäller priset per ton för permanent koldioxidborttagning spås de kostnadsänkningar som man ursprungligen räknat på inte kunna uppnås. Hur kommer detta att påverka möjligheten till genomförande av andra i Sverige planerade CCS-projekt?

Anförande nr 67

Borgarrådet Wangård (S): Ordförande och fullmäktige! Vi köper 50 000 ton per år i 15 år – så att vi har korrekta siffror. Detta motsvarar inte alls utsläppen från Stockholms stad, utan vi måste hela tiden aktivt minska våra utsläpp. Det här handlar om kvarvarande utsläpp som är väldigt svåra att få bort.

Detta är en ny teknik. Den utvecklas dock runt om i världen. Det som du tar upp handlar om själva slutförvaringen av den flytande produkten; den ska slutförvaras i Nordsjön. Om detta uppfylls eller inte kan jag faktiskt inte svara på. Just nu påstås att det ska kunna finnas kapacitet för slutförvaring men att man inte har utrett alla alternativ.

Anförande nr 68

Leif Söderström (SD): Studien i Nature poängterar att de nya omständigheterna kommer att tvinga fram ekonomisk och politisk prioritering. När lagringskapaciteten krympt så kraftigt, med 90 procent, har vi inte råd att använda tekniken i industrier som kan ställas om på annat sätt. Kapaciteten måste reserveras för de sektorer där det är omöjligt att ställa om på annat sätt. Dit hör inte Värtaverkets värme- och elproduktion genom eldning av kvistar. Det energibehovet kan täckas mer rent och effektivt med kärnkraftsel – just den kontinuerliga, väderoberoende el som Miljöpartiet tyvärr skapat brist på och fortsätter att motarbeta.

Min fråga var ursprungligen ställd till Åsa Lindhagen, så finalen blir: Ångrar ni er inte lite, för miljöns skull?

Yttranden 2026-05-25

Anförande nr 69

Borgarrådet *W a n n g å r d* (S): Ordförande och fullmäktige! Nej, absolut inte, snarare tvärtom. Vi måste hela tiden hitta olika lösningar så att vi kan rädda vårt klimat. Det här är en del. Det är inte detta som kommer att rädda världen, utan det handlar om just precis det som du själv är inne på: att använda den här lagringskapaciteten för de kvarvarande utsläppen, som Stockholms stad har främst inom avloppsreningen – metangas, enkelt sagt. Det är för detta vi köper de här negativa utsläppen, men vi måste fortfarande ställa om samhället. Vi måste fortfarande vara nyfikna på ny forskning och på nya sätt att rädda miljön.

Tvärtom – det är jättebra att vi går igång med BECCS och den här lagringen. Men det kommer inte att lösa alla våra klimatproblem.

Fråga nr 8. Hur kan socialtjänsten ge barn stöd tidigare?

Anförande nr 70

Borgarrådet *J ö n s s o n* (L): Ordförande! I den senaste socialtjänstrapporten kan vi se att anmälningarna om oro andelsmässigt har minskat från förskolan, till 2,3 procent, och från BVC, till 0,8 procent, medan de däremot har ökat från polisen, till 26,3 procent. Prioriteringen under den här mandatperioden har varit att vi ska få fler tidiga anmälningar, kanske framför allt från förskolan. Nu har det gått i motsatt riktning, och jag vill därför fråga socialborgarrådet hur det kan ha blivit så.

Anförande nr 71

Borgarrådet *O j a n n e* (S): Tack så mycket, borgarrådet, för frågan! Vi får se på detta över en längre period också. Socialtjänstrapporten mäter från i fjol. Vi kan se att vi har en väldigt stor ökning av antalet orosanmälningar generellt i staden, framför allt sedan vi digitaliserade orosanmälningarna så att de inte längre behöver komma in på pappersblanketter utan man kan gå in och göra dem via webben.

Du har helt rätt i att anmälningsgraden för förskola och BVC är alldeles för låg. Där jobbar vi vidare med samverkansprojekt mellan förskoleförvaltningen, socialförvaltningen och stadsdelar kring hur vi ska öka medvetenheten om vad socialtjänsten är och vilket stöd den kan ge. Det handlar också om att bryta ned en del myter kring socialtjänsten som kan finnas bland föräldrar men också bland personal.

Det handlar också om att vi har utökade hembesöksprogram i alla våra ytterstadsområden. Vi ser till att vi besöker alla som får sitt första barn i Sverige. Sex gånger besöker man, för att bygga upp ett förtroende mellan socialtjänsten och den nyblivna föräldern.

Det görs alltså väldigt mycket på detta område. Generellt har antalet orosanmälningar, sett över hela mandatperioden, ökat ganska kraftigt. Vi tror att det inte beror på att fler barn far illa utan på att vi fångar upp ett mörkertal, bland annat genom att vi gjort det betydligt lättare att göra anmälningar.

Yttranden 2026-05-25

Sedan har polisen också blivit väldigt duktiga på att göra anmälningar. Vi har också utbildat dem i hur de ska skriva sina anmälningar för att de ska bli mer konkreta och gå att jobba med på ett annat sätt.

Anförande nr 72

Borgarrådet Jönsson (L): Ordförande! Det är ju bra att polisen har blivit bättre. Dock skulle man väl egentligen vilja ha det omvända förhållandet: att vi gör våra orosanmälningar i förskolan och skolan så att det inte behöver bli en massa orosanmälningar från polisen.

Min fråga handlade om varför orosanmälningarna har minskat just i den yngsta gruppen, 0–5 år, och varför andelen anmälningar som kommer från förskola och BVC har minskat. Det är ju motsatsen till den utveckling vi har velat se. År 2023 var andelen för förskolan 2,5 procent, alldeles för låg. År 2024 var den också 2,5 procent och nu alltså 2,3 procent. Det är inga stora skillnader, men ambitionen var ju att vi skulle få upp de här siffrorna. BVC är som sagt nere på 0,8 procent. Varför har inte alla insatser som du räknade upp här funkat?

Anförande nr 73

Borgarrådet Ojanne (S): Generellt ökar antalet orosanmälningar i staden. Om man kollar på hur stor andel som kommer in från olika delar ser man att skolan och polisen har blivit väldigt mycket bättre. Vården har blivit bättre på att göra anmälningar. Det får såklart inverkan när det gäller andelen.

Jag får väl gräva mer i siffrorna. Hade du varit lite mer specifik i frågeställningen hade jag kunnat leta upp statistiken innan och kolla upp exakt för att ge svar på alla frågorna.

Men min bild – och den är faktabaserad – är att antalet anmälningar ökar. Det krävs dock fortfarande en utveckling när det gäller förskolan. Där gör vi väldigt mycket spännande saker runt om i staden, i samverkan mellan förskoleförvaltningen, socialförvaltningen och berörda stadsdelar.

Anförande nr 74

Borgarrådet Jönsson (L): Ordförande! Om man har en ambition på ett område är man väl intresserad av att ta del av siffrorna. Sjukvården har de senaste tre åren minskat sin andel från 22,9 till 21,3 procent. Skolan har minskat från 17 till 16 procent och förskolan från 2,5 till 2,3 procent. BVC har minskat från 1 till 0,8 procent. Det är faktiskt bara polisen och socialtjänsten själv som har ökat sina andelar under de här tre åren.

Jag hade kanske förväntat mig att vi skulle kunna se något inom förskolan, som ju är en verksamhet som vi äger helt själva. Vi har dem i stadsdelsnämnderna, och detta har varit en tydligt uttalad ambition från både dig och förskole- och fritidsborgarrådet. Men nu har det i stället gått i motsatt riktning. Om vi vill uppnå den här ambitionen måste vi tänka till på varför det inte går i den riktning vi vill.

Yttranden 2026-05-25

Anförande nr 75

Borgarrådet O j a n n e (S): Det blir fel att prata om andel orosanmälningar. Antalet ökar, men vissa ökar mer än andra. Då minskar andras andelar per automatik, även om de har blivit bättre. Vi behöver jobba ännu mer med förskolan, och vi måste jobba mer med vården.

Att fler orosanmäls direkt från socialtjänsten och polisen har att göra med att vi har ökat till exempel Islandsmodellen, som är en väldigt bra modell som infördes under ert styre i vissa stadsdelar och som vi nu har byggt ut så att den funkar i alla stadsdelar. Bara Islandsmodellen i sig har gjort att antalet orosanmälningar som kommer in via socialjouren gällande barn i hem där det förekommer våld har gått från 500 till 700. Vi fångar alltså upp ett betydligt större mörkertal.

Att sådana orosanmälningar från socialtjänsten ökar i antal gör också att socialtjänstens andel ökar väldigt mycket. Detta behöver man ha med sig: Att blanda antal och andel blir inte riktigt rätt.

Yttranden 2026-05-25

§ 8 Mötet öppnas

Anförande nr 76

O r d f ö r a n d e n : Då, kära vänner, går vi vidare med den formella delen av sammanträdet – jag förklarar sammanträdet öppnat.

Det är en speciell kväll i kväll. Vi ska behandla och fatta beslut om ungefär 30 ärenden. Vi måste bli klara med samtliga ärenden i kväll. Om vi jobbar som vi brukar kommer att vi bli kvar här till 23–24. Jag tappade ju humöret lite grann förra gången, och jag vill inte upprepa det; det kändes inte bra efteråt. Så jag tänkte vara lite jobbig inför sammanträdet i stället.

Vitsen med vårt sammanträde är ju primärt att fatta formellt korrekta beslut. Alla underlag finns skriftligt, inte bara när det gäller majoritetens förslag eller eniga förslag utan också när det gäller oppositionens förslag.

Sedan finns det en väldigt viktig demokratisk princip och funktion med de här öppna debatterna. Åhörarläktaren är öppen för alla som vill lyssna. Medier och direktörer är här, och man kan följa vår debatt på nätet eller se den i efterhand. Det är alltså viktigt att de skriftliga underlagen också kompletteras med muntliga framställningar.

Men man kan redovisa sina synpunkter effektivt. Framför allt behöver oppositionen ha en fråga från varje parti som går upp och yrkar på sin reservation. Majoriteten behöver egentligen bara en representant, nämligen den som är gruppleddare i ansvarig nämnd, antar jag; man kan ju lita på varandra. Men ibland känner man fråga från de andra två partierna också behov av att säga något. Men det går alltså att effektivisera på det sättet – så vill jag minnas att det var förr i tiden.

Man kan också låta bli att begära replik. Framför allt kan man låta bli oskicket att tränga sig före på talarlistan genom att begära replik på någon innan man själv ska komma in på talarlistan. Det får man göra enligt kommunallagen och vår arbetsordning, men personligen tycker jag att det är mycket osnyggt. Just i kväll kanske vi kunde slippa det.

Nu är alla nomineringsprocesser klara, och alla listor är satta. Det finns alltså inte heller någon anledning att gå upp och stajla i talarstolen för att komma högre upp på någon lista. Våra kamrater knackar dörr medan vi är här, så de kommer inte heller att titta på detta. Ni behöver alltså inte visa upp er för dem. Min mamma har annat för sig, och jag har ringt alla era mammor också. Även de har annat för sig i kväll, så ni behöver inte gå upp för att göra dem glada.

Då återstår sociala medier. Den här talarstolen har mer och mer blivit en inspelningsplats för klipp avsedda för sociala medier. Det är därför många borgarrådssekreterare och pressekreterare laddar med kameran. Så ska då chefen göra bra ifrån sig, för man har bestämt i förväg att man ska producera ett klipp.

Yttranden 2026-05-25

Jag har hört mig för, och de säger att det är väldigt bra med klipp som är typ 10–15 sekunder. Så om ni känner att ni måste göra det här medieklippet, gör det på 10–15 sekunder så blir det jättebra spridning.

Det var mina medskick. Detta är för allas vår skull, för det är inte kul att sitta här på slutet. Framför allt är det inte kul för dem som har laddat supermycket för ett ärende att komma in mellan 22 och 23.

Därför kommer vi också att föreslå lite sambehandlingar. Vi tittar på dagordningen.

Vi vet att vi när det gäller punkt 40 kommer att få ett återremissyrkande från majoriteten. Eftersom det inte är en oppositionsminoritetsåterremiss kan vi hoppas att vi inte behöver ta hela debatten, som vi brukar göra då, utan att vi bara kan återremittera ärende 40 så att det kommer tillbaka för ordentlig debatt och beslut.

Sedan kommer ett antal ärenden som handlar om biotopskyddsområden, i Hägersten, Bromma, Enskede-Årsta, Vikingaberget och Gökdalen. Där hoppas vi att man skulle kunna ha *en* debatt om de biotopskyddsområdena så att vi kan sambehandla punkterna 45, 46, 47, 48 och 49. Då kan man ha förståelse för om någon som kommer från just Gökdalen – är det någon som bor där? – kanske vill komplettera det som föredraganden har sagt. Men det skulle vara en effektiviseringsmöjlighet för de punkterna.

När vi sedan kommer till punkterna 51–53 handlar allting om olika Micasafastigheter. Jag har inte hunnit springa runt här, men det är SD som har andra förslag – annars är ärendena eniga. Skulle ni kunna tänka er att vi sambehandlar punkterna 51, 52 och 53? Tack så mycket för det tillmötesgåendet!

Sedan har vi 145 motioner att ta oss an, om vi skulle vara klara för tidigt på grund av vår extraordinära ansträngning. Kan vi göra på det här sättet? Svar ja.

Yttranden 2026-05-25

§ 12 Valärenden i kommunfullmäktige

Anförande nr 77

M a r t i n H a n s s o n (MP): Ordförande! Till Kista Utveckling AB vill vi som ersättare nominera Lars Strömgren.

Yttranden 2026-05-25

§ 13 Tillfälligt tillägg till riktlinjer för serveringstillstånd i Stockholms stad – tillfälliga serveringstider under världsmästerskapet i fotboll för herrar 2026

Anförande nr 78

N i k e Ö r b r i n k (KD): Herr ordförande! Stockholm kan och bör bli en roligare stad att leva och bo i. Vid vilket tillfälle är det bättre att starta den förändringsresan än under en VM-sommar, som Sverige nu med nöd och näppe har blivit en del av?

När jag för, tror jag, två kommunfullmäktige sedan under frågestunden ställde frågan om att göra detta möjligt till socialborgarrådet fick vi mestadels som svar att det inte går och att det är byråkrati i vägen. Jag tror att Alexander Ojanne sa något i stil med "så funkar livet". Men vi välkomnar nu att Socialdemokraterna efter våra påtryckningar tog sitt förnuft till fånga och gör det möjligt att se VM på barer med utökat serveringstillstånd när matcherna faktiskt spelas. För att dra en fotbollsreferens kan man väl säga att det var ett snyggt framspel från Kristdemokraterna och att vi är tacksamma för att Socialdemokraterna inte stod och sov på planen, även om de ibland verkar tycka att just sova är det enda stockholmarna ska göra nattetid.

Vi kristdemokrater befarar nu dock att Socialdemokraterna håller på att slarva bort en bra målchans. Det handlar dels om att de här förändringarna endast ska gälla ställen med befintliga stadigvarande serveringstillstånd, vilket kommer att göra det svårt för andra aktörer att vara en del av den här fotbollsfesten, dels om att förändringarna blir så tillfälliga. Stockholm och Stockholmarna hade mått bra av en större flexibilitet kring krogars öppettider, och vi kristdemokrater vill därför att förändringen ska förlängas och inte bara gälla de veckor då VM spelas.

Sammanfattningsvis skulle vi vilja säga att vi just nu har öppet mål efter ett fint spel på centrala mittfältet från Kristdemokraterna. Slarva inte bort den chansen till ett friare och roligare Stockholm! Bifall till Kristdemokraternas reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 79

K r i s t i n J a c o b s s o n (C): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag är glad att vi i dag fattar beslut om utökade öppettider och serveringstillstånd under fotbolls-VM. Förhoppningsvis blir det den fotbollsfest som vi alla längtar efter. Det är verkligen något särskilt med ljusa, ljuva sommarnätter och fotbollsdrömmar. Som alla vet har Centerpartiet länge drivit på för generösare serveringstider och ett friare, roligare Stockholm, där människor kan mötas, umgås och ta del av stadens utbud på sina egna villkor, oavsett om det är fotbolls-VM eller inte.

Men vad är det egentligen som gör att undantaget bara gäller fotbolls-VM för herrar? Det hålls mästerskap inom olika sporter precis hela tiden. Inte minst har damfotbollslandslaget varit framgångsrikt väldigt länge utan motsvarande förlängda serveringstillstånd under VM.

Ordförande! Poängen är denna: Människor följer många olika sporter och har många olika intressen, också utöver idrott. Det blir onekligen märkligt när stadens regelverk utformas efter ett specifikt idrottsarrangemang för herrar, när andra medborgares

Yttranden 2026-05-25

intressen inte tycks förtjäna undantag. Eller rättare sagt: Strunta i undantagen och inför generösare serveringstillstånd året runt, oavsett om Sverige går till fotbolls-VM eller inte!

Ordförande! Vi i Centerpartiet föreslår att den här tillfälliga förändringen ses som en pilot som, om den faller väl ut, permanentas efter sedvanlig prövning. Vill man inte gå så långt menar vi i Centerpartiet att det minsta man kan begära är att samma utökade rättigheter och regler gäller för alla mästerskap, oavsett kön på utövarna.

Bifall till Centerpartiets reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 80

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Liberalerna instämmer i huvudsak i kommunstyrelsens förslag. Vi tycker att det är intressant att ha detta just som en pilot för att se hur det kan fungera med en mer generös tillämpning av våra riktlinjer.

Men vi måste ändå vara medvetna om att alkoholen för dem som faller in i missbruk är ett mycket stort problem, som drabbar inte bara dem själva utan också många runt omkring, som kvinnor som utsätts för våld i nära relation och barn som växer upp i missbrukarfamiljer. Därför har vi i vår reservation tyckt att man samtidigt som man gör det här VM-försöket skulle komplettera med en tillfällig förstärkning av verksamhetsstödet till civilsamhället, bland annat Trygga Barnen, som jobbar specifikt med barn som växer upp i missbrukarfamiljer, Unizon, som jobbar mot mäns våld mot kvinnor och Stadsmissionen, som jobbar med hemlöshetsproblematik kopplat till alkoholism och liknande.

Detta tror vi skulle ha varit väldigt bra att göra för att också i någon mån väga upp de eventuella sociala konsekvenser som kan uppstå under denna försöksperiod. Annars ska det bli intressant att följa hur detta utvecklar sig denna sommar.

Jag yrkar bifall till vår reservation.

Anförande nr 81

Borgarrådet O j a n n e (S): Herr ordförande! Jag ska börja med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Jag håller med föregående talare om att alkohol inte är vilken vara som helst, och därför är vi också restriktiva med vilka som kan ansöka om detta. Det handlar om att minska risken för stök, och därför beviljar vi tillstånd bara för krögare som redan har stadigvarande tillstånd. Som vanligt gäller våra krav på ordningsvakter, vilket för verksamheter som är öppna efter klockan tre betyder att man ska ha fyra ordningsvakter från midnatt till dess att stället är stängt. Detta kommer förhoppningsvis att leda till mer ordning och reda på krogarna under mästerskapet.

Vi kommer också att ha utökad tillsyn för att se till så att detta sköts på ett bra sätt. Jag skulle vilja rätta Nike Örbrink och ge lite historia till hennes inlägg när det gäller vad som sades i debatten. Missförståndet handlar om att vi redan då visste att detta beslut

Yttranden 2026-05-25

var på väg fram. Svaret var alltså snarare att detta strider mot riktlinjerna, och riktlinjerna gäller fram till dess att nya riktlinjer antas, för att citera mig själv. Det var ett snyggt sätt att försöka glida på frågan och att inte under en frågestund ge Kristdemokraterna besked om hur det skulle bli i framtiden.

Med detta sagt: Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 82

Kristin Jacobsson (C): Ordförande! Jag vill börja med att säga att jag tycker att det är olyckligt med den här begränsningen som majoriteten inför, att detta bara ska gälla verksamheter som redan har befintligt tillstånd.

Men jag skulle också vilja återkomma till det som jag tog upp i mitt anförande, nämligen att ni nu gör det här undantaget när det gäller fotbolls-VM för herrar. Är ni beredda att införa samma utökade regler vid alla mästerskap, oavsett kön på utövarna? Eller vad är det som gör att just herrfotbolls-VM får ett undantag men inga andra sporter eller andra intressen, för den delen?

Anförande nr 83

Borgarrådet Ojanne (S): Man får titta på detta från fall till fall och avgöra vad som behövs vid olika mästerskap. Alla mästerskap spelas ju inte heller på tider mitt i natten. Senast det var VM för damer var det i Australien och Nya Zeeland, och detta var inget som kom upp i debatten då. Nästa år är det i Brasilien, om jag minns rätt. Vi får helt enkelt titta på spelschemat då. När kommer matcherna att ligga? Det vet vi inte än. Brasilien ligger ju längre österut än Los Angeles, vilket gör att det kanske inte finns något behov av att göra korrigeringar i öppettidsreglerna. Vi tittar på detta när det blir aktuellt.

Anförande nr 84

Nike Örbriink (KD): Jag skulle vilja följa upp de frågor som Centerpartiet precis ställde, som inte riktigt fick något svar. Varför ska detta bara gälla barer med befintliga stadigvarande serveringstillstånd? Varför kan man inte också se detta som en möjlighet att släppa in fler aktörer som skulle kunna ha den här verksamheten?

Den andra frågan handlar om att det inte bara är fotboll som kan spelas på konstiga tider, utan alla möjliga olika sporter kan utövas på märkliga tider. Jag skulle alltså säga att ni diskriminerar inte bara på grundval av kön utan också på grundval av sportintresse. Varför inte se detta som en möjlighet att göra Stockholm lite roligare och friare och göra det möjligt för fotbolls-, hockey- eller rugbyintresserade, eller vad det nu kan vara, att kolla sina matcher på barer på fler tider än bara när Socialdemokraterna historiskt har tyckt att man ska kunna kolla på någon sport och dricka en öl på en bar?

Yttranden 2026-05-25

Anförande nr 85

Borgarrådet O j a n n e (S): Detta har gjorts en gång tidigare i Stockholms historia, nämligen 2002, när VM gick i Japan. Då handlade det om att öppna tidigare i stället. Att det bara har hänt under fotbolls-VM är väl för att fotbolls-VM har en särprägel som världens absolut största idrottsevenemang.

Att vi inte alltid, året runt, har öppet till åtta på morgonen handlar också, precis som Jan var inne på i sitt inlägg, om att alkohol inte är vilken vara som helst. Alkohol leder till missbruk, och framför allt leder det också till våld. Det finns brittisk forskning som visar att våld i nära relationer ökar i samband med fotbollsmatcher. Det ökar ännu mer vid förlust. Jag tror inte att det är fotbollen och resultatet i sig som är anledningen, utan det är vanorna kring fotbollen och alkoholintaget som är bakgrunden.

Anförande nr 86

Borgarrådet H e d i n (M): Ordförande! Jag tar vid lite grann där mina kollegor från andra partier slutade. Nu laddar människor för att få dra på sig de gulblå tröjorna, eller andra lagtröjor, och heja. Då är det förstås positivt att majoriteten nu, åtminstone tillfälligt, har upptäckt att människor tycker att det är kul att träffas, ha trevligt, se fotboll och ha roligt tillsammans.

Att förlänga serveringstiderna under VM är ett steg i rätt riktning. Men det är också typiskt för det här styret att man ger med ena handen och tar med den andra. Jag beklagar verkligen att det bara, precis som flera andra har varit inne på, är verksamheter som redan har stadigvarande serveringstillstånd som får den här möjligheten. Varför då? Varför ska inte seriösa aktörer kunna söka tillstånd för uteserveringar och storbildsvisningar under mästerskapet? Det är ju så man gör en stad roligare och mer levande.

Därför blir frågan precis den som Centerpartiet ställde: Varför ska Stockholm bara få leva under fotbolls-VM? Vi moderater tror på en stad som är öppen, företagsam och levande året runt. Det går att både upprätthålla ordning och reda och ge plats för liv, mötesplatser och större frihet, men det kräver politisk vilja.

Mot bakgrund av detta vill jag yrka bifall till Moderaternas och Centerpartiets reservation.

Anförande nr 87

M a g n u s R u n s t e n (MP): Herr ordförande! Vi i Miljöpartiet har som ambition att göra staden så hållbar som möjligt men också så rolig som möjligt. Under sommaren tror jag att fotbolls-VM kommer att vara en stor höjdpunkt för många. Därför vill vi ändra riktlinjerna tillfälligt och prova detta för att se hur det fungerar att ge ökade möjligheter när vi nu har de här nattliga matcherna.

Att vi vill göra staden roligare är också skälet till att vi öppnar alla dessa sommarplatser. I år är det 64 stycken, rekordmånga. Det här kommer att vara ett tillfälle för folkfest, umgänge och gemenskap och ett tillfälle som för människor samman, inte bara i vår stad utan i omvärlden i stort.

Yttranden 2026-05-25

Men detta måste göras på ett socialt ansvarsfullt sätt. Därför kommer vi inte att förändra de grundläggande krav som gäller för att bevilja serveringstillstånd. Alkohollagen är en skyddslagstiftning, och det finns, som Alexander och även Jan var inne på, risker med alkohol. Vi kan också se sambandet när det gäller ökad utslagning, missbruk och våld. Därför måste vi göra detta på ett ordentligt och ansvarsfullt sätt, och det gör vi också. Det kommer att vara en ökad tillsyn under den här perioden. Vi ser också överlag och över tid att väldigt många fler serveringstillstånd har beviljats under den här mandatperioden.

Vi kommer alltså att gå fram med detta på ett hållbart sätt; den sociala hållbarheten är också viktig. Detta kommer att bidra till att göra Stockholm ännu lite roligare i sommar. Med detta sagt vill jag yrka bifall till majoritetens förslag till beslut.

Anförande nr 88

R a s h i d M o h a m m e d (V): Ordförande och kommunfullmäktige! Alla har varit inne på och pratat om risken med alkohol och vad det kan leda till. Både Jan Jönsson, Alexander Ojanne och Magnus har tagit upp detta, och jag vill inte upprepa det. Därför vill jag bara yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Yttranden 2026-05-25

§ 14 Funktionsprogram för förskolelokaler

Anförande nr 89

Borgarrådet M a t t s s o n (V): Ordförande och fullmäktige! Bra förskolelokaler är en förutsättning för att förskolans verksamhet ska kunna bedrivas med hög kvalitet. Dåliga lokaler påverkar både barnen och personalens arbetsmiljö och gör det svårare att bedriva en bra verksamhet. Därför har vi under den här mandatperioden satt igång arbetet med att ta fram det här programmet för inomhusmiljön, samtidigt som vi har tagit fram lekvärdesriktlinjerna för utemiljön. Inget av detta fanns tidigare, och därför såg vi mycket stora olikheter runt om i staden.

Med det här funktionsprogrammet skapar vi en samsyn i Stockholm kring vad som är ändamålsenliga förskolelokaler, när det gäller både storlek och vilka funktioner som ska finnas i en förskola. Det handlar till exempel om att se till att fler förskolor, alla på sikt, har tillagningskök, att utemiljön är anpassad med mer grönska och möjlighet till odling och också att gården självklart ska locka till fysisk aktivitet.

För första gången sätter vi också ramarna för förskolans storlek och motverkar det som ofta kallas megaförskolor. Vi ska i normalfallet planera och bygga förskolor med mellan fyra och åtta avdelningar. Samtidigt kan vi värna om lokala variationer som kommer att finnas ute i våra stadsdelar. Förskolor i den här storleken blir tillräckligt stora för att minska sårbarhet i personalgruppen och tillräckligt små för barns trygghet och behov av att vistas bland kända ansikten.

Detta program kommer tillsammans med lekvärdesriktlinjerna att bidra till att stadens barn under lång tid framöver möts av förskolemiljöer som är anpassade efter dem och som skapar så bra förutsättningar som möjligt för deras utveckling, omsorg och trygghet. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 90

Å s a N i l s s o n S ö d e r s t r ö m (L): Herr ordförande! Alexandra Mattsson! Jag förstår inte riktigt hur du kan säga att ni motverkar megaförskolor när ni vill ha mellan fyra och åtta avdelningar. Åtta avdelningar är ju långt över 100 barn, som annars brukar vara den gräns man sätter för megaförskolor. Med det här programmet ser ni till att vi bygger megaförskolor. Det tycker jag är beklagligt.

Anförande nr 91

Borgarrådet M a t t s s o n (V): Tittar man på de konceptförskolor som Sisab bygger i dag ser man att flera av dem är byggda för åtta avdelningar, ofta med kanske fyra olika ingångar, en gård som är separerad med stängsel mellan små och stora barn och möjlighet att ha till exempel förskolebibliotek, ateljéer och liknande i lokalerna. Vi har hört och vet att de fungerar väldigt bra för pedagogerna, som har många kollegor att ha reflektion med, och man har också fasta vikarier på plats. Men någonstans måste vi sätta en gräns.

Yttranden 2026-05-25

Men jag undrar en sak. Ni i Liberalerna och även Moderaterna med flera gjorde absolut ingenting åt den här utvecklingen under förra mandatperioden, och ni hade ändå ansvar för förskolan. Det låg planer på förskolor med 16 avdelningar från den tid ni styrde.

Anförande nr 92

Emelie Wassermann (V): Herr ordförande! Jag vill börja med att yrka bifall till Sverigedemokraternas reservation i kommunstyrelsen.

Vi tycker att det är positivt att staden tar fram det här funktionsprogrammet för förskolelokaler. Med gemensamma riktlinjer har man bättre förutsättningar att öka likvärdigheten. Vi tycker dock att det är alltför generellt utformat, vilket gör att det finns stora risker för lokala tolkningar där ekonomiska hänsyn väger tyngre än barns behov av trygga och kvalitativa miljöer.

Förskolans kvalitet handlar också i stor utsträckning om hur många barn man har i respektive barngrupp. När barnkullarna nu minskar bör staden ta vara på möjligheten att minska antalet barn i barngrupperna och stärka kvaliteten i verksamheten, något som vi i Sverigedemokraterna har prioriterat i vår budget.

Vi tycker också att det är anmärkningsvärt att programmet inte tydligare lyfter vikten av ändamålsenliga lokaler anpassade efter barngruppernas storlek. Vi har fått många vittnesmål från förskolepersonal som pratar om små rum med väldigt många barn.

Vi ser också en risk att utvecklingen går mot större och mer institutionsliknande förskolor. Vi håller med om att åtta avdelningar är alldeles för många. Sverigedemokraterna förespråkar mindre och mer överblickbara förskolor utan stängsel mellan avdelningarnas gårdar, med bättre arbetsmiljö för både barn och förskolepersonal.

Vi ser även en risk för att utomhusmiljön inte följer Boverkets riktlinjer, vilket vi sett i många områden som planeras nu, där barn ska vistas på små ytor på tak i stället för på en fullstor förskolegård.

Dessutom behöver tryggheten lyftas fram mycket tydligare. Förskolegårdar används som gömställen för vapen och narkotika, enligt vittnesmål från polisen. Här behöver staden ta krafttag, bland annat med specialsökhundar, vilket staden har tillgång till om man bara vill.

Sammanfattningsvis tycker vi att funktionsprogrammet behöver kompletteras med tydligare krav, större fokus på ändamålsenliga lokaler, mindre barngrupper och ett starkare trygghetsperspektiv.

Anförande nr 93

Borgarrådet Mattsson (V): Det som du, Emelie Wassermann, lyfter kring barngruppernas storlek är en jätteviktig fråga. Vi har försökt trycka ned antalet barn per grupp under hela mandatperioden genom att öka förskolepengen med totalt 15 procent under mandatperioden. Ditt parti sitter i en regering som inte har tillskjutit en

Yttranden 2026-05-25

enda krona till välfärden i en ekonomisk kris. Nu står du här och säger att kommunerna ska minska barngrupperna samtidigt som ni inte har skickat en enda spänn till oss för att göra det, i en ekonomisk kris.

Anförande nr 94

E m e l i e W a s s e r m a n n (V): Nu är vi tillbaka till att vänsterstyret skyller på regeringen. Vi är en kommun, och vi har en kommunal budget. I Sverigedemokraternas kommunala budget har vi tillskjutit medel för att minska barngrupperna. Det har ni också möjlighet att göra.

Anförande nr 95

S o p h i a G r a n s w e d B a a t (M): Herr ordförande! Jag vill börja med att säga, Alexandra Mattsson, att i Skärholmen fick stadsdelen 7 miljoner i statsbidrag till förskolan under 2025. Man fick ytterligare 6 miljoner för att implementera den nya socialtjänstlagen. Detta gjorde att Skärholmen faktiskt hade en budget i balans. Så kom inte och säg att den här regeringen inte ger statsbidrag till stadsdelarna, för det gör den.

Men nu ska vi prata förskolor, och jag vill prata megaförskolor. Precis som Åsa var inne på innebär det här programmet att vi nu planerar för att bygga fler megaförskolor. Det säger Moderaterna nej till. Förskolorna ska vara trygga och småskaliga. De ska ge barnen ett lugn och en säker miljö där de blir sedda.

I det här fallet handlar det alltså om förskolor för upp till 128 barn. Det överskrider den rimliga gränsen på 100 barn. Moderaterna vill därför sätta ett tak på max 100 barn per förskola. Hur ser det ut i dag, då? Jo, var tionde förskola i Stockholm har i dag fler än 100 barn.

Vi vill avslå det här programmet med anledning av att man planerar för fler än åtta avdelningar. Jag yrkar bifall till Moderaternas förslag.

Jag har lite talartid kvar och tänker ta den i anspråk. Vi fick en fråga tidigare: Varför gjorde ni ingenting i Moderaterna? Det här är mitt tolfte år i kommunfullmäktige. När jag kom in här var jag 27 eller 28, tror jag. Jag ska vara helt ärlig och säga att förskolor inte var det jag tänkte mest på då.

Men nu är jag förälder. Jag har två barn, varav ett fortfarande går i förskola. Jag har tänkt om. Och framför allt har jag mött väldigt många föräldrar och vårdnadshavare. Jag har helt ärligt inte träffat en enda som har sagt: Jag önskar att mitt barn går i en stor förskola. Det man vill ha är småskalighet och mindre barngrupper. Man vill ha fler förskolepedagoger som ser varje barn. Det skapar trygghet.

När jag kom in i den här salen växte Stockholm med två SL-bussar i veckan. Nu kommer vi här i Stockholm att ha ett minskande barnantal ända fram till 2042. Nu har vi alla möjligheter att bygga mindre förskolor när vi bygger nytt.

Yttranden 2026-05-25

Anförande nr 96

Borgarrådet Mattsson (V): Tack, Sophia, för att du talar dig varm om förskolan i Stockholm! Vi håller med om att det verkligen är oerhört viktigt att förskolan fungerar bra i alla olika delar.

När det gäller de större förskolor med åtta avdelningar som har öppnats – det finns en bland annat i Skärholmen – har det visat sig att när de förskolorna har kommit igång med sin verksamhet är det i dagsläget till och med kö till just dem eftersom det erbjuds en väldigt högkvalitativ verksamhet med pedagogiska miljöer, ateljéer och särskilda avdelningar för barn med särskilda behov. Det finns stora möjligheter att göra något av de här lokalerna. Att de är lite större behöver alltså inte på alla sätt vara negativt.

Jag var tvungen att begära ordet för att du pratade om att Skärholmen fick 7 miljoner i statsbidrag. Jag kan tala om att Stockholms stad fick ungefär 250 miljoner i statsbidrag till förskolan, och den totala budgeten för förskolan är 8 miljarder. De siffrorna kan man ställa i kontrast till varandra. Visst, det är välkommet, men de pengarna gör inte att vi kan minska stadens alla barngrupper.

Anförande nr 97

Sophia Granswed Baat (M): Under förra mandatperioden byggdes två större förskolor i Skärholmen, med plats för 144 barn. Det är två jättefina förskolor. Jag har barn som har gått på båda dessa. Jag säger ingenting om lokalerna i sig. Men hur ser det ut i dag? Jo, de är halvfulla. I Vårberg, där jag bor, går det i dag i en förskola för 144 barn ungefär 55 barn. Det är såklart bra för barnen med mindre grupper, men vet ni vad det kostar stadsdelsnämnden? Över 6 miljoner i hyra per år för 55 barn. Det är inte rimligt.

Anförande nr 98

Michaela Hollis (KD): Ordförande, åhörare och fullmäktige! Jag vill börja med att yrka bifall till Kristdemokraternas reservation i kommunstyrelsen.

Vi tycker att det är positivt med bra lokaler när det gäller miljön både inne och ute. Vi kan tycka att det är en bra sak att man har en samsyn i staden om vilken funktion förskolan ska ha. Men precis som flera andra har sagt här tidigare tycker också vi att åtta avdelningar är för många. Med åtta avdelningar blir det väldigt stora förskolor. Jag hör också vad Alexandra säger om grindar och grupper. Men jag tror att många av oss som har haft eller har barn i förskolan vet att man när personal är sjuk slår ihop grupperna så att det blir många barn. Efter klockan tre är det oftast också fler barn i grupperna än det är mitt på dagen.

Kristdemokraterna har i varje budget under den här mandatperioden föreslagit en förskolemiljard, med fokus på att minska barngruppernas storlek i förskolan, stärka kvaliteten och skapa tryggare förskolemiljöer.

Vi är också lite rädda för att man med den här typen av förslag skapar system där alla barn på något sätt blir väldigt mycket inne i ett speciellt system. Jag tror att många av oss som har barn vet att barn är olika och har olika behov. Det finns säkert vissa barn

Yttranden 2026-05-25

som klarar en förskola med åtta grupper, men det finns också många barn som behöver vara i ett mindre sammanhang. Vi tycker att det är väldigt viktigt att vi ser till att vi har förskolor även för de barnen.

Anförande nr 99

Å s a N i l s s o n S ö d e r s t r ö m (L): Ordförande, ledamöter och åhörare! Jag vill yrka bifall till Liberalernas reservation.

Vi välkomnar såklart att staden tar fram ett gemensamt funktionsprogram för förskolorna. Det är bra med tydliga riktlinjer, och det är bra med ambitionen om hög kvalitet och större likvärdighet. Men vi tycker faktiskt att det program som ligger på bordet nu har misslyckats i ett väldigt viktigt avseende. Det handlar om att programmet utgår mycket mer från byggherrarnas och administratörernas behov än från barnens.

Det framgår att förskolor ska byggas med mellan fyra och åtta avdelningar, ibland ännu större. Detta är inte att sätta barnens bästa i centrum. Små barn behöver trygga och överskådliga miljöer. De behöver lugn, närhet och mindre sammanhang, och de behöver nära relationer med personalen.

Därför vill vi liberaler att kommunala förskolor i normalfallet planeras med mellan två och sex avdelningar. Då finns det utrymme för både de barn som behöver lite mindre förskolor och de som behöver lite större. Detta är också vad forskningen rekommenderar, och det är viktigt för våra barns utveckling och välmående.

Jag vill lyfta ännu en sak, och det är att vi helt saknar fokus på motorik och rörelse i det här programmet. Detta tycker jag är lite oroväckande i en tid då vi jämt och ständigt får läsa om hur skolbarn inte kan klippa med sax, göra en kullerbytta eller på andra sätt använda sin kropp på ett medvetet sätt. Vi vet också att brister i den motoriska förmågan i längden påverkar både hälsan, koncentrationen och inläringen. För att ge alla barn möjlighet att utvecklas och må bra kräver vi liberaler därför att det finns ett särskilt rum för rörelse och motorisk träning i varje förskola. Det finns inget av detta i programmet.

De flesta barn tillbringar många timmar per dag på förskolan. Därför måste vi politiker skapa lokaler som är trygga, inkluderande och anpassade efter barns behov. Det handlar faktiskt om att ge våra barn den bästa möjliga starten i livet. Det är det viktigaste vi kan göra.

Anförande nr 100

C l a e s N y b e r g (C): Ordförande och åhörare! Centerpartiet välkomnar att staden tar ett samlat grepp om funktionella krav för förskolelokaler. Att Stockholm har höga ambitioner när det gäller kvalitet, god arbetsmiljö och långsiktig hållbarhet för några av våra viktigaste lokaler och arbetsplatser är i det närmaste självklart. Centerpartiet har tillsammans med rader av oroliga föräldrar pekat på de stora bristerna i stadens strategi kring förskolelokaler. Nu är vänstermajoriteten också i kapp – gott så.

Yttranden 2026-05-25

Men funktionsprogrammet har fortfarande ett antal brister som gör att vi inte når ända fram. Framför allt tar det inte tillräcklig hänsyn till barns särskilda behov, lokala förutsättningar ute i stadsdelarna och familjers olika önskemål. En lugnare miljö med färre relationer och tryggheten att känna igen de som arbetar i förskolan är viktigt för vissa barn medan det för andra kan vara viktigt med närhet till mer natur och större ytor för fysisk aktivitet.

Den nedre normerande storleksgränsen för förskolor riskerar att tränga undan mindre förskolor, inklusive föräldrakooperativ, och fristående aktörer trots att dessa ofta erbjuder den typ av miljö som vissa barn särskilt gynnas av och föräldrar särskilt söker. Det är många barn som kommer att få betala priset för vänsterstyrets ideologiska motstånd mot fristående aktörer.

Programmet saknar också tydliga prioriteringar mellan de olika funktionskraven. När allt ges ungefär samma tyngd blir programmet svårt att tillämpa i praktiken, särskilt i projekt med begränsade ytor. Ett styrande dokument som inte ger vägledning när målkonflikter är tydliga riskerar i stället att bli ett hinder och leda till långbänk i allt fler ärenden; det blir svårt att komma till beslut.

Centerpartiet ser även med oro på att funktionsprogrammet inte berör lokalernas utformning med hänsyn till externa hot och allvarliga riskscenarier, såsom behov av inrymning och säker utrymning vid pågående dödligt våld. Mot bakgrund av samhällsutvecklingen anser vi att detta är en allvarlig brist, och det är förvånande att det inte har varit ett centralt perspektiv i arbetet.

Bifall till Centerpartiets reservation i kommunstyrelsen, med huvudinvändningen att det inte i programmet anges en nedre normerande storleksgräns för förskolor.

Anförande nr 101

Borgarrådet Mattsson (V): Tack, Claes, för att du lyfter barns olika behov av olika förskolor med olika inriktningar och storlekar, för det har vi ett stort utbud av i Stockholm.

Jag vill vara tydlig med att vi i Stockholms stads kommunfullmäktige bara kan besluta om vad som gäller för våra kommunala förskolor. Vi har ingen som helst rådighet här att besluta om hur stor eller liten en fristående aktör ska bygga en ny förskola, utan för detta är det en särskild tillståndsprocess. Det här beslutet innebär alltså inte att alla förskolor med mindre än fyra avdelningar ska läggas ned eller inte kommer att få bedriva verksamhet – bara så att vi är tydliga med det.

Nu är vi också i ett läge där vi inte bygger så jättemånga nya utan snarare behöver lägga ned förskolor. Det som är viktigt att ha med sig i den här diskussionen, och som är en svår avvägning, är hur stor andel av skolpengen vi vill ska gå till lokaler respektive till barnen. Detta får man alltså också väga in när man diskuterar storlek på förskolor.

Yttranden 2026-05-25

Anförande nr 102

C l a e s N y b e r g (C): Det sista håller jag fullständigt med om. Det är verkligen centralt, och vi kommer att se det ännu mer i grundskolan när det gäller kostnadsutvecklingen.

Du säger att det inte kommer att spela någon roll. Jag och alla som vet hur kommunen och våra förvaltningar fungerar är övertygade om att det kommer att spela roll. Eftersom kommunerna också är tillståndsmyndighet, den myndighet som faktiskt ger tillstånd till fristående förskolor, är jag ganska övertygad, med tanke på hur ni i övrigt den här mandatperioden med alla kommunens till buds stående medel har satt krokben för fristående aktörer. Oavsett om ni använder planmonopolet, eller vad ni använder, är jag rätt övertygad om att det kommer att bli svårare och svårare att till exempel bedriva ett kooperativ på Södermalm, där jag vet att många av mina miljöpartistiska vänner har sina barn. Det kommer att bli väldigt svårt. Jag är övertygad om att det också är exakt det ni i delar av programmet är ute efter, med kirurgisk precision.

Anförande nr 103

E w a C a r l s s o n H a l l b e r g (S): Herr ordförande! Vi har nästan alla på något sätt en bild av hur lokaler i en förskola ska vara utformade för att fungera på bästa sätt för barn och personal. Men det är inte riktigt säkert att vi alla har samma bild. När staden nu vill bygga en ny förskola eller renovera eller bygga om en befintlig är funktionsprogrammet alltså bra att hålla i handen. På flera nivåer ska det kommuniceras mellan staden, beställarna och de som ska rita, planera och färdigställa. Funktionsprogrammet blir nu ett viktigt steg för att säkra likvärdig kvalitet och långsiktig hållbarhet i stadens förskolemiljöer.

För barnens och personalens skull och för att möjliggöra god omsorg och pedagogisk verksamhet yrkar jag därför bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Yttranden 2026-05-25

§ 15 Genomförandebeslut för projekt Nytt förvaltningskontor för Järva stadsdelsförvaltning, på fastigheten Kämpinge 2 i Järva

Anförande nr 104

Borgarrådet **M a t t s s o n** (V): Ordförande och fullmäktige! Järva stadsdelsförvaltning behöver ett kontor där de kan sitta tillsammans och som är anpassat efter deras behov. Genom att samla förvaltningen i före detta Kämpingeskolans lokaler i Tensta skapas en gemensam arbetsplats samtidigt som stadsdelsnämndens totala hyreskostnader minskar. Att dessutom rusta upp en befintlig fastighet i stadens eget bestånd, i stället för nyproduktion eller extern inhyrning, är ekologiskt hållbart och stärker dessutom stadens ekonomi. Det här blir bra för Järva, och det blir bra för Tensta.

Etableringen i Tensta centrum innebär en förstärkning av den lokala närvaron och bidrar till ökad rörelse och stärkt kundunderlag för den lokala handeln, och det behövs. Förvaltningen placeras nu i Tensta utan att vi gör avkall på tillgängligheten. Det finns fortfarande lokala medborgarkontor, och socialtjänsten kommer att ha lokala noder, i enlighet med den nya socialtjänstlagen.

Flytten är också bra för staden som helhet när det gäller lokalanvändningen. Lokalerna på Elinsborgsbacken blir lediga, och det skapas utrymme att flytta både arbetsmarknadsförvaltningen och bostadsförmedlingen ut till Tensta, från externa aktörer i Globen där de hyr i dag. Staden får därmed större rådighet över sina lokaler, och hyresutgifterna minskar över tid, något vi alla borde tycka är en bra grej.

Vi är glada att förvaltningen nu samlas i Tensta och ser fram emot inflyttningen, som blir ungefär 2028. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 105

P a t r i c k A m o f a h (C): Tack, Alexandra! Det är ganska mycket som händer i Kista nu. Vi vet alla att utvecklingen är jättedålig just nu; flera stora instanser flyttar därifrån. Först var det IBM. I dag vet vi att även Ericsson gör det. De har stora muskler, och staden har också stora muskler. Jag tycker inte att vi ska investera mycket pengar för att staden ska flytta från Kista och göra utvecklingen ännu svårare och sämre. Varför ska också vi spendera pengar på att skapa problem för Kista?

Anförande nr 106

Borgarrådet **M a t t s s o n** (V): Tack, ledamoten, för frågan! Vi delar oron över utvecklingen i Kista. Det är bland annat därför vi har ett ärende i dag om det nya fastighetsbolag som ska jobba med att utveckla Kista vidare.

Kontoret i Kista var inte tillräckligt stort, så det var inte möjligt att flytta hela förvaltningen dit, och inte heller lokalerna på Elinsborgsbacken. Då var Kämpingeskolan, som ju också är vår egen lokal, ett väldigt bra alternativ eftersom vi också vill ha Tensta centrum som en levande plats. Du vet säkert själv hur allt fler handlare försvinner från centrum och att det är ganska dött där i dag. Jag tror alltså att

Yttranden 2026-05-25

vi måste satsa både på Tensta centrum och självklart också på utvecklingen i Kista framåt.

Anförande nr 107

E l v i r K a z i n i c (S): Ordförande och ledamöter! Det vi talar om i dag är mer än en organisatorisk förändring. Det är ett vägval som formar framtiden för hela Järva.

När Järva stadsdelsnämnd bildades 2023 genom sammanslagning av Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista skapades inte bara en struktur utan också en ny möjlighet. Nu tar vi nästa steg – ett steg som handlar om riktning, kraft och framtidstro. Cirka 640 medarbetare samlas nu i ett gemensamt förvaltningskontor i tidigare Kämpingeskolan i Tensta. Det är inte bara en flytt av arbetsplatser, utan det är en samling av kunskap, erfarenhet och engagemang under ett och samma tak. När människor möts uppstår något större än summan av delarna, genom samarbete, idéer och handlingskraft.

Placeringen i Tensta centrum är inte slumpmässig; den är strategisk men också symbolisk. Här, mitt i stadsdelen Tenstas hjärta, växer en arbetsplats som ger området ny energi, fler människor i rörelse, mer liv i gaturummet och starkare underlag för lokal service, handel och vardagsliv. Detta är en förändring som inte bara planeras – den kommer att märkas.

Samtidigt behåller vi närheten och tillgängligheten för invånarna genom medborgarkontor i bland annat Husby, Rinkeby och kanske någon annanstans. Service ska inte flytta bort från människor; den ska komma närmare.

Detta sträcker sig längre än till Järva. När lokalerna frigörs skapas möjlighet för en mer hållbar användning av stadens resurser, mindre slöseri, mer långsiktighet och bättre struktur. Detta är inte bara en effektivisering. Det är en investering i människorna, platsen och framtiden. När vi samlas och bygger tillsammans bygger vi inte bara en organisation – vi bygger en starkare stad.

Anförande nr 108

T h e r e s e L i n d s t r ö m (M): Herr ordförande! Jag vill börja med att yrka bifall till Moderaternas och Kristdemokraternas gemensamma reservation.

Vi moderater motsätter oss att staden går vidare med ombyggnaden av Kämpinge 2 för intern användning. Jag tänkte ge tre korta skäl till detta.

För det första är behovet inte styrkt. Järva stadsdelsförvaltning disponerar redan ändamålsenliga och nyligen renoverade lokaler, bland annat i Kista, som nämndes. När fungerande alternativ finns ska vi inte binda upp mer skattemedel i ytterligare ett stort lokalprojekt.

För det andra visar underlaget att det inte rör sig om någon liten anpassning. Det handlar om en omfattande teknisk upprustning. Det är en verksamhetsanpassning och ett långsiktigt driftansvar. Detta ökar kostnads- och projektriskerna och riskerar att tränga undan resurser från kärnverksamheten.

Yttranden 2026-05-25

För det tredje och sista måste stadens fastighetsägande vara strategiskt och ekonomiskt motiverat. Staden ska välja den lösning som ger bäst nytta till lägst och rimlig kostnad över tid, inte äga och bygga om av princip.

Därför vill vi moderater att fastigheten ska prövas för en försäljning, för att frigöra kapital och minska stadens risk.

Anförande nr 109

L i s a C a r l b o m (MP): Ordförande! I dag tar vi ett beslut som handlar om mycket mer än bara nya kontorsytor. Det handlar om hur vi som stad väljer att investera i våra stadsdelar och hur vi ser på hållbarhet i praktiken. För Miljöpartiet är detta ärende ett föredöme när det gäller hur vi kan kombinera ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.

För det första vill jag lyfta fram den ekologiska aspekten. I en tid av klimatkris måste staden gå före. Att vi väljer att rusta upp och anpassa en befintlig fastighet i vårt eget bestånd i stället för att bygga nytt eller hyra in oss i externa lokaler är helt rätt prioriterat. Det är resurseffektivt och minskar vår klimatpåverkan.

Genom att projektet siktar på certifieringen Miljöbyggnad Silver säkerställer vi en hög energieffektivitet genom moderna tekniska installationer och ett förbättrat klimatskal. Vi välkomnar särskilt att vi förbereder för solceller och att vi gör hållbara materialval. Att vi dessutom arbetar med återbruk av möbler via verktyg som Stocket visar att vi tar den cirkulära ekonomin på allvar.

För det andra handlar det om social hållbarhet och lokal förankring. Genom att placera Järva stadsdelsförvaltnings huvudkontor i Tensta stärker vi den kommunala närvaron i ett område som behöver det. Det bidrar till mer liv och rörelse i centrum och skapar ett ökat kundunderlag för den lokala handeln.

Jag vill också betona vikten av att vi genomfört en barnkonsekvensanalys. Att socialtjänstens lokaler anpassas för att vara trygga och välkomnande för barn är en förutsättning för en jämlik välfärd.

Slutligen, ordförande, är detta ett ekonomiskt ansvarsfullt beslut. Vi optimerar helt enkelt stadens lokalanvändning och får större rådighet över våra egna fastigheter. Detta projekt är en viktig pusselbit i Fokus Järva. Vi skapar en modern, flexibel och attraktiv arbetsplats för våra medarbetare så att de kan ge bästa möjliga stöd till invånarna.

Med detta, ordförande, yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 110

N i k e Ö r b r i n k (KD): Jag ska fatta mig väldigt kort. Vi instämmer med Moderaterna. Vi håller med varandra; vi håller inte med styret. Vi yrkar därför bifall till vår gemensamma reservation i kommunstyrelsen.

Yttranden 2026-05-25

Anförande nr 111

Åsa Nilsson Söderström (L): Ordförande och ledamöter! Jag yrkar bifall till Liberalernas reservation.

I dag kom nyheten att Ericsson lämnar Kista. Samma dag föreslår alltså majoriteten att vi ska fatta beslut om att flytta stadsdelsförvaltningen från Kista och därmed minska antalet arbetsplatser med ytterligare ett par hundra. I stället för att minska Kistas problem ökar man dem.

Att centralisera Järva stadsdelsförvaltning till Kämpingseskolan i Tensta är inte klok politik, varken ekonomiskt eller verksamhetsmässigt. Det nya förvaltningshuset stod klart så sent som 2022, och det byggdes med socialtjänstens behov särskilt i åtanke. Att nu lämna de lokalerna och i stället bygga om Kämpingseskolan är ett rent slöseri med skattebetalarnas pengar.

Jag vill vara tydlig med att Liberalerna alltid är konstruktiva. Vi tar ansvar. Vi vill inte se fler stora omorganisationer, utan vi vill att fokus för stadsdelsnämnderna ska ligga på kärnverksamheten, inte på att flytta runt och organisera om.

Vi vill också understryka vikten av att förvaltningen finns nära medborgarna. En stadsdelsförvaltning fungerar bäst när den är nära de människor som den är till för. Vi delar alltså inte bedömningen att 600 anställda behöver sitta tillsammans. I stället kan man se över hur delar av verksamheten kan decentraliseras och finnas i olika delar av den stora stadsdelen Järva.

Därför menar vi att det vore mycket klokare att behålla det befintliga förvaltningskontoret i Tensta, som är anpassat efter våra behov. Det vore bra för verksamheten, medborgarna och stadens ekonomi.

Anförande nr 112

Patrik Amofah (C): Ordförande! Jag och Åsa tycker ganska lika, men jag vill ändå ta upp något. Spånga-Tenstas nya förvaltningshus stod klart så sent som hösten 2022. Det finns ett kontor i Kista som fungerar bra, och att nu kasta bort skattebetalarnas pengar på renoveringar och kostsamma insatser vore inte bra.

Samtidigt ser vi att befintliga lokaler riskerar att stå tomma. Det är inte att ta ansvar för skattebetalarnas pengar. Flera företag har flyttat eller vill flytta från Kista, och då vill jag inte att staden ska bidra till problemet. Vi ska i stället vara en del av lösningen.

Vi ser också att det finns en stor oro över att socialtjänstens viktiga arbete riskerar att drabbas av problem. Förvaltningen måste finnas nära medborgarna, och fokus ska inte ligga på centralisering. Vi vill också att delar av verksamheterna ska kunna finnas i många olika delar i hela Järvaområdet.

Med detta yrkar jag bifall till Centerpartiets och Liberalernas förslag till beslut.

Yttranden 2026-05-25

Anförande nr 113

R a s h i d M o h a m m e d (V): Ordförande, kommunfullmäktige! Det är ingen hemlighet att vi har två förvaltningshus i Järva, och vi vet att båda förvaltningshusen inte räcker till för personalen som jobbar inom förvaltningen.

Att samla stadsdelens förvaltning i övre Tensta är inte bara en praktisk lösning, utan det är ett strategibeslut för socialt hållbar och lokal utveckling. Vi vet att närvaro av arbetsplatser, särskilt inom offentlig service, har en direkt effekt på tryggheten i området. Att över 600 medarbetare dagligen arbetar i och runt Kämpingeskolan bidrar till mer liv, rörelse och synlighet, och det stärker hela närområdet.

Att stadsdelen nu får en gemensam och modern arbetsplats i Kämpingeskolan handlar inte bara om effektivitet inom organisationen, utan det handlar också om att förbättra servicen för våra invånare. I dag är våra verksamheter splittrade mellan flera olika adresser, vilket skapar onödiga hinder för människor som behöver stöd från flera håll samtidigt.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Yttranden 2026-05-25

§ 16 Stockholms stads program för barnhälsa

Anförande nr 114

Borgarrådet **M a t t s o n** (V): Ordförande, fullmäktige! Bakgrunden till att vi har tagit fram programmet är att det saknades ett tydligt fokus på barnhälsa ute i våra förskolor. Det spretade mellan stadsdelar och mellan förskolor i hur man såg på de här frågorna, detta trots att förskolebarnen i Stockholm är många. Vi når nästan alla barn i förskolan, och det finns en stor potential i att arbeta förebyggande just i förskolan.

Det här är stadens första program för barnhälsa, och det beskriver hur staden ser strategiskt på de här frågorna och hur viktiga de är och också prioriteringen av det förebyggande och sociala arbetet i förskolan.

Sedan arbetet med att ta fram programmet började, med ökat fokus på barnhälsa i det senaste årets budget och så vidare, har mycket hänt, redan innan vi ens har beslutat om programmet. Alla stadsdelsnämnder har äntligen barnhälsoteam på plats ute i sina stadsdelar. De liknar elevhälsoteamen i skolan men har ett lite annat uppdrag. De kan både stötta och handleda personal, och det finns olika professioner i barnhälsoteamen.

Det pågår också olika utbildningsinsatser riktade till förskolans personal när det gäller både att kunna hålla svåra samtal och att våga orosanmäla och liknande. Det har också tagits fram ett stödmaterial för samverkan med socialtjänsten. Det är mycket på gång.

Nu ska barnhälsoprogrammet implementeras i sin helhet ute i stadsdelarna och vid behov justeras, anpassas och framför allt följas upp så att vi vet att det bedrivs ett strategiskt förebyggande arbete i alla våra förskolor. Syftet är att ge alla barn möjlighet till utveckling, hälsa och lärande. På det sättet stärker vi också förskolans kompensatoriska arbete, som jag och vi tycker är oerhört viktigt.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 115

K r i s t i n J a c o b s s o n (C): Ordförande! Jag vill börja med att säga att jag välkomnar att programmet har tagits fram.

Programmet för barnhälsa har tydliga mervärden. Det är bra att ni i majoriteten har varit lyhörda för de synpunkter som tidigare har kommit in. Det är också bra att det är stadsövergripande och omfattar flera nämnder – tack för det! Centerpartiet har dock fortfarande tre huvudsakliga synpunkter.

Ett: Det hade varit önskvärt om frågan om orosanmälningar hade haft större tyngd i programmet. Det hade varit bra om det var tydligare att huvudmännen i skola och förskola behöver vidta åtgärder för att personalen ska våga orosanmäla trots att man inte kan göra det anonymt. Det hade gjort programmet bättre.

Yttranden 2026-05-25

Två: Vi tycker att det är olyckligt och konstigt att skrivningarna om tidigt stöd för barn med NPF och autism har tagits bort. De behövs i en rutin för samarbete med regionen och habiliteringen och hade kunnat finnas med i programmet. Det hade gjort det bättre.

Tre: Utifrån vårt perspektiv behöver programmet tydligare beskriva behovet av systematisk kartläggning och samverkan mellan förskola och socialtjänst för att tidigt upptäcka och stoppa att barn utsätts för våld i hemmet. Att utsättas för våld i hemmet är en av de största riskfaktorerna för fortsatt framtida egen kriminalitet, och detta behöver också särskilt beaktas. Det hade man kunnat göra tydligare i programmet; det hade gjort det bättre.

Bifall till Centerpartiets reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 116

S o p h i a G r a n s w e d B a a t (M): Herr ordförande! Det är jättebra att vi tar fram ett program för barnhälsa. Vi stod här för några fullmäktigesammanträden sedan och diskuterade denna otroligt viktiga fråga, och då yrkade vi på återremiss. Vissa delar har man sett över, och det tackar vi för. Men det är fortfarande inte ett fullgott program, anser vi. Jag tycker att var jätteviktiga delar som du lyfte fram, Kristin, när det gäller både orosanmälningar och barn med NPF.

Det vi haft invändningar mot från början är just att det behöver vara ett stadsövergripande program som omfattar flera nämnder och bolag. Detta har man till viss del sett till nu, men vi saknar fortfarande kopplingen till forskning om barns utveckling. Vi tycker att det är oerhört viktigt att ha med forskningsperspektivet när ett sådant program antas.

Vi saknar också ett resonemang kring de miljöer som barnen ska vistas i och den mängd sociala kontakter som ett barn hanterar under en dag på förskolan. Där kan vi knyta an till den debatt vi hade tidigare här, när vi pratade om megaförskolor. Detta vill vi också att man belyser i programmet, det vill säga hur många sociala kontakter det är rimligt att ett barn har under dagen på förskolan i olika åldrar, för det kan skilja sig åt. Detta skulle vi vilja ha med i programmet liksom hur vi ska bygga och organisera både förskolor, lekplatser och andra miljöer där barn vistas.

Med detta sagt yrkar jag bifall till Moderaternas förslag i kommunstyrelsen.

Anförande nr 117

Å s a N i l s s o n S ö d e r s t r ö m (L): Herr ordförande! Jag yrkar bifall till Liberalernas förslag.

Det är självklart jättebra att vi nu äntligen får ett barnhälsoprogram i Stockholms stad, men det motsvarar fortfarande inte det som ett stadsövergripande program för barnhälsa bör innehålla. Detaljerna har vi redan hört från Centern och Moderaterna, och jag instämmer i deras anföranden.

Yttranden 2026-05-25

Programmet har gått igenom två remissomgångar och nu även en återremiss, men nej – jag tror att vi behöver göra om och göra bättre. Jag ska inte förlänga debatten mer, men jag yrkar på återremiss.

Anförande nr 118

E w a C a r l s s o n H a l l b e r g (S): Herr ordförande! I dag röstar vi igenom Stockholms stads första program för barnhälsa. Det är ett viktigt och välkommet steg för att stärka våra allra yngsta stockholmarnas trygghet och välmående.

Stadens barn har olika förutsättningar när det gäller hälsa. Det finns många och olika faktorer som påverkar barns möjlighet till god hälsa. Vår förhoppning är att programmet genom samverkan mellan stadens olika verksamheter och genom gemensamma förväntningar och strukturer kommer att bidra till att stärka likvärdigheten för barns hälsa i stadens förskolor.

Programmet är ett steg mot att göra Stockholm till en mer jämlik stad. För alla barn i vår stad, allra främst, yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Yttranden 2026-05-25

§ 17 Ändring av lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Stockholms kommun

Anförande nr 119

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Herr ordförande! En väl fungerande torghandel är en grundsten i att levandegöra Stockholm och Stockholms offentliga rum. Det bidrar också till trevligare, aktivare och tryggare offentliga platser.

Det finns omkring 50 salutorg i Stockholm, varav knappt 20 i innerstaden. De har olika karaktär och utseende och behöver anpassas på olika sätt beroende på den verksamhet som finns där.

Vi har som mål om att ta väl och bättre hand om våra torghandelsplatser. För att uppnå det har vi nu sett över de förutsättningar som finns och de regler som styr torghandeln. I och med de nya föreskrifterna kommer vi att se över olika typer av infrastruktur som torghandeln behöver för att fungera, såsom el, vatten och avfallshantering.

Vi ser också över de ytor som används för torghandel. Det kan inte vara något annat än torghandel på dessa platser. För att kunna maximera hur våra ytor används har vi sett över vilka som definieras som torghandelsytor och vilka som kan vara annat, till exempel uteserveringar.

Vi hoppas att de nya föreskrifterna kommer att bidra till att stadens torg används bättre, till att vi har möjlighet att följa upp och eventuellt beivra när verksamheter bryter mot föreskrifterna och, i det stora hela, till att staden upplevs som levande och tryggare.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 120

S v a n t e L i n u s s o n (C): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Torghandel skapar möten. Torghandel ger färger och dofter. Torghandel är liv och rörelse. Torgen är stadens äldsta mötesplatser. Utan torg, ingen stad.

I dag, när mer av våra liv flyttar in bakom skärmar och online, blir det ännu viktigare att vi har ett ställe där vi kan mötas på riktigt och lära känna grannarna i vår stadsdel. Det ger också möjligheter för många att driva företag, särskilt nya svenskar, vilket vi ofta ser. Det för in närodlat och hantverksmässighet i en värld av masskonsumtion. Det ger gator en puls som ingen app kan ersätta. Det här är väldigt viktiga värden för oss i Centerpartiet, och vi yrkar bifall till det nya regelverket för torghandeln.

Jag vill ändå påminna om att processen under det senaste året startade i augusti, parallellt med regelverken, då vänsterstyret tvingade igenom en avgiftshöjning för torghandeln. Vi i Centerpartiet protesterade mot höjningen tillsammans med liberaler och moderater, men det dröjde ända till februari innan vänsterstyret insåg att det var alldeles för stora höjningar och tog tillbaka dem.

Det är tyvärr lite typiskt för vänsterstyret att man ser de stenhårt arbetande företagen som några som man kan skinna på pengar i stället för att se dem som den resurs de är

Yttranden 2026-05-25

när det gäller att ge den stadsmiljö som vi alla vill värna. För torghandeln är inte ett minne från förr, utan torghandeln är Stockholms framtid.

Anförande nr 121

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Det här är ett bra ärende. Där finns mycket som vi är överens om, men jag tänker fokusera på det som jag kan skicka med. Borgarrådet sa att man har ett helhetsperspektiv och vill förbättra för torghandeln. Där tycker jag inte att man når hela vägen fram, och jag vill belysa det som vi menar skulle vara bättre förutsättningar för våra torghandlare.

Mest konkret handlar det om det som skulle ske vid Fridhemsplan och som vi var många som var överens om. Gazmend fick möjlighet till en permanent lösning för sin torghandel genom en kioskbyggnad, vilket underlättade enormt för honom. Han har själv beskrivit hur han behövde ägna flera timmar per dag åt att få upp ett tält, klara av leveransen av alla varor och sedan få ned tältet igen på kvällen. Det var otroligt ansträngande för honom.

Det här är något som många torghandlare som jag har pratat med beskriver som det allra jobbigaste. Det skapar inte en attraktivitet som gör att man vill hålla på med det här. Det är därför det beskrivs i ärendet att flera platser avfärdas för torghandel. Jag menar att vi utifrån detta behöver en Gazmend-reform. Möjliggör detta på fler ställen!

I förra veckan besökte jag Bashkim i Gamla stan. Han beskriver själv att det har börjat så tära mycket på honom att få upp tältet på morgonen och ta ned det igen på kvällen att han snart inte kommer att orka längre. Hani, torghandlaren i Spånga, säger ungefär samma sak.

Vi förstår också att det inte funkar med en permanent lösning på alla platser, men där går ska det vara möjligt. Gazmend vid Fridhemsplan säger att det som hjälpte honom var att en stamkund kunde hjälpa honom med den kommunala byråkratin för att få till det på bästa sätt.

I ett läge där vi under det rödgröna styret har blivit sämst på bygglovshantering i princip i hela landet är det faktiskt rimligt att staden är framåtlutad. I det här ärendet missar man att slå fast det. Vi borde säkerställa att Bashkim, Hani och andra som vill ha permanenta lösningar ska kunna få det där det funkar. Det skulle innebära att vi får fler torghandlare på fler torg och att det blir attraktivare att bedriva torghandel. Permanenta lösningar skulle också innebära att vi får färre onödiga transporter till och från torgen.

Vi önskar att man ska uppmuntra mer frukt, grönt och blommor och mer småskalighet runt om i Stockholm. Jag hänvisar till vårt särskilda uttalande. Utgångspunkten att höja avgifterna för torghandlarna var helt fel. Snarare borde vi fokusera på att ytterligare stärka förutsättningarna och underlätta för våra torghandlare. Det tror Moderaterna på.

Yttranden 2026-05-25

§ 18 Genomförandebeslut för projekt Liljeholmsbroarna, större åtgärder – västra bron

Anförande nr 122

Borgarrådet *S t r ö m g r e n* (MP): Ordförande! De flesta i den här salen känner till Liljeholmsbron, men alla kanske inte vet att det egentligen är två broar som är byggda vid olika tidpunkter. De hänger egentligen inte ihop utan står bredvid varandra. En bro byggdes 1928 och en 1954.

Det är en viktig förbindelselänk mellan olika delar av Stockholm, och det är många som passerar över bron, med alla möjliga transportsätt. Jag har många gånger tidigare varit uppe här och pratat om stadens broar och konstruktioner, som inte alltid får den uppmärksamhet de förtjänar. De syns inte alltid, och hur de åldras är kanske inget som vanliga stockholmare ser.

Vi behöver värna om våra konstruktioner. Vi behöver ta hand om dem och säkerställa att de klarar sig så länge som möjligt, så att de inte i värsta fall behöver rivras och ersättas helt. Det är ett komplext renoveringsarbete som kommer att pågå i olika skeden. Delar kommer att behöva ersättas, förlängas eller renoveras på olika sätt.

Arbetena planeras pågå under 2026–2032. För att kunna säkerställa att framkomligheten blir så bra som möjligt samordnas andra större trafikpåverkande arbeten i närområdet. Broarna stängs av på lite olika ställen och sätt. Man leder först över trafiken på den ena bron för att sedan göra den ordentliga och större renoveringen på den andra bron. Så kan vi göra avstängningen och byggtiden så kort som möjligt, hushålla med skattebetalarnas pengar och se till att våra konstruktioner klarar sig så länge som möjligt. Det här är en bra satsning på ett fungerande och levande Stockholm.

Bifall kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 123

P e t e r Ö b e r g (L): Herr ordförande! Självklart ska vi renovera Liljeholmsbroarna – pluralis som det är. Det är en viktig förbindelse för Stockholm, och staden ska självfallet ta ansvar för detta. Men vi i Liberalerna känner inte att beslutsunderlaget är tillräckligt gediget.

Det är stort genomförandebeslut, och det handlar om mycket pengar. Risker nämns, men de redovisas inte tillräckligt strukturerat, tycker vi. Det framgår heller inte tydligt hur kalkylerna har kvalitetssäkrats eller hur åtgärderna ska minskas så att de inte blir kostnadsdrivande.

Vi säger ja till att bron ska säkras, men vi vill se kontroll i genomförandet. Kort kan man säga så här: Bron ska hålla, men kalkylen måste också hålla. Därför yrkar jag bifall till Liberalernas reservation i kommunstyrelsen.

Yttranden 2026-05-25

Anförande nr 124

Ordföranden: Förlåt, men ni har ingen reservation i kommunstyrelsen. Ni har gjort ett särskilt uttalande. Ni har yrkat bifall till kommunstyrelsens förslag, men vi kan säga att ni hade en reservation så blir det ett till förslag.

Anförande nr 125

Gabriel Kroon (SD): Tack så mycket för ordet! Sverigedemokraterna är positiva till upprustningen av bron. Den behövs. Det vi däremot inte är positiva till är de konsekvenser som kommer att drabba biltrafiken när bron rustas upp. Vi hade velat se en fördjupad konsekvensanalys, och framför allt vill vi inte se försämringar för biltrafiken på bron.

Därför väljer vi att rösta på vårt förslag i kommunstyrelsen.

Anförande nr 126

Svante Linusson (C): Ordförande, åhörare! Äntligen ska vi besluta om renoveringen av Liljeholmsbroarna. De har varit i ett bedrövligt skick länge. Bilarna har fått köra väldigt långsamt i snart ett decennium, tror jag.

Som borgarrådet sa är det väldigt komplicerat. Trafiken ska hållas fungerande såväl på bron som under bron. Vi i Centerpartiet är egentligen mest besvikna över att omdaningen söder om broarna inte blir av, för att göra stadsgata av motorvägsallén fram till bron. Men nu gör vi den här renoveringen där bron står i dag.

Det blir väldigt jobbigt för alla stockholmare under de fyra fem år som det ska byggas. Det är bra att man samordnar det, men jobbigt blir det. Men som en klok man sa en gång: En stad utan byggprojekt är snart en död stad.

Liljeholmsbron är den infart till Stockholm som har flest cykelpassager. Det är oerhört många som tar sig in till staden den vägen. Vi tycker därför att det är positivt att utrymmet omfördelas så att det kan bli dubbelriktad trafik på den västra bron när reparationen är klar. Vi hoppas bara att trafikkontoret kan se till att man asfalterar på ett bättre sätt än vad man gjorde på Västerbron senast och att man har lärt sig att asfaltera på broar så att vi kan få en bra yta.

Anförande nr 127

Borgarrådet Wedin (M): Jag yrkar bifall till Moderaternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Anförande nr 128

Destiny Zandi Lindgren (KD): Tack för ordet! Det jag inte riktigt får ihop i det här ärendet är varför körfält försvinner på den östra bron efter renoveringen. Eller förlåt, jag vet svaret på den frågan: Det stavas Miljöpartiet.

Yttranden 2026-05-25

Bilen ska till varje pris byggas bort från huvudstaden. Överallt där man får chansen att peta bort körfält gör man det, och det spelar ingen roll vilka effekter det får för trafikflödet. Frågan är om det är busskörfältet som får stryka på foten och busstrafikanternas restider som ska öka kraftigt eller om det är ett vanligt körfält som kommer att försvinna så att de redan kilometerlånga köerna blir dubbelt så långa.

Liljeholmsbroarna är en av de viktigaste infarter vi har till innerstaden söderifrån, och systemet är redan hårt belastat i rusningstid. Med det här förslaget kommer vi att få ännu sämre kapacitet, mer stillastående trafik och sämre flöde genom infarten. Liljeholmsbroarna behöver rustas upp, men körfält på den östra bron behöver inte tas bort.

Jag yrkar bifall till Kristdemokraternas förslag till beslut.

Anförande nr 129

O r d f ö r a n d e n : Nu ska vi försöka reda ut hur många förslag det finns. Det är nämligen så att Liberalerna hade ett särskilt uttalande i kommunstyrelsen. Då hade man ju önskat att man bara kunde göra om det till en reservation, men då skulle det ha innehållit ett förslag till beslut. Hur välvilligt man än läser finns det inte ett förslag till beslut, och jag ser att ställföreträdande gruppledaren nickar att Liberalerna inte har ett eget förslag utan står bakom kommunstyrelsens förslag.

Yttranden 2026-05-25

§ 19 Stockholms Stadshus AB:s förvärv av samtliga aktier i Kista Utveckling AB

Anförande nr 130

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Kista har en stark tradition av banbrytande innovation och ständig förnyelse. Platsen är ett av Stockholms och Sveriges mest betydelsefulla teknik- och innovationskluster. Där finns 6G som tänjer på gränserna, kvantteknologin som förändrar allt och AI som mer och mer närmar sig mänsklig kreativitet. Det är också där halvledare och satelliter öppnar porten till framtiden. I Kista finns ett expansivt och hållbart ekosystem för innovation och samarbete.

Kista har en central roll när det kommer till Stockholms internationella konkurrenskraft och regionens innovationsförmåga. Vi har sedan dag ett fokuserat på Kista. Vi tillsatte tidigt en utvecklingschef, och vi gav ett uppdrag att bilda det bolag som vi nu ska fatta beslut om. Jag är oerhört glad över att vi har kommit så här långt.

Ericsson meddelade i dag att de kommer att lämna Kista. Jag är oerhört glad över att de väljer att stanna kvar i Stockholm. De väljer att investera i Stockholm, utveckla sin verksamhet och investera långsiktigt, men framöver i Hagastaden. Det här visar styrkan hos stadens innovationskraft och internationella attraktionskraft. Det bekräftar också Stockholms position som en av världens mest innovativa städer för kunskapsintensiva företag.

Att verksamheter utvecklas och anpassar sina lokaler är en naturlig del av ett dynamiskt näringsliv. Stockholm konkurrerar med andra världsstäder på en global nivå. Att Ericsson, som har hela världen att välja på, väljer Stockholm visar på Stockholms attraktionskraft.

Samtidigt befinner sig Kista i en omfattande transformation, från ett renodlat företagsområde till en blandstad. Fler bostäder, parker, restauranger och mötesplatser växer fram sida vid sida med arbetsplatser och forskning. Målet är att få ett Kista med liv och aktivitet dygnet runt, inte bara under kontorstid.

Utvecklingen handlar inte bara om stadsutveckling. Den är också strategiskt viktig ur ett näringslivsperspektiv. Kista har potential att stärka Stockholms och Sveriges position som en global destination för innovationer, etableringar och talanger. Det är just därför vi vill starta ett utvecklingsbolag för Kista. Bolaget ska aktivt utveckla både befintliga byggnader och obebyggda tomter, och det ska kunna utveckla fastighetsvärdena tillsammans med de fastighetsägare som äger fastigheterna på platsen men också övriga nyckelaktörer, exempelvis Fotbollförbundet.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 131

N i k e Ö r b r i n k (KD): Jag ska fatta mig kort även i det här ärendet. Jag har svårt att se att utvecklingen kommer att lösas för att man startar ännu ett kommunalt bolag.

Yttranden 2026-05-25

Jag yrkar därför bifall till den gemensamma reservationen från Moderaterna och Kristdemokraterna i kommunstyrelsen.

Anförande nr 132

Borgarrådet F j e l l n e r (M): Herr ordförande! I dag meddelade Ericsson att man lämnar Kista helt och hållet. Därmed befinner vi oss i precis det läge som vi moderater länge har varnat för. Läget i Kista var allvarligt redan innan, men med dagens besked blev det akut. Det här kan vara spiken i kistan för Sveriges Silicon Valley och innebär att Järva nu förlorar sin största arbetsgivare.

Kista har länge varit ett internationellt erkänt kluster för telekom, it och forskning, en plats där globala företag, högskolor och spetskompetens möts och driver innovation och tillväxt, inte bara för Stockholm utan för hela Sverige. Men de senaste åren har varningssignalerna duggat tätt. Redan före dagens besked stod var tredje kontorslokal i Kista tom, och nu när Ericsson lämnar riskerar vi att få se två tredjedelar av Kistas lokaler stå tomma, för att inte tala om vad det innebär om de företag som är beroende av Ericsson flyttar.

Företag och institutioner som har lämnat eller meddelat att de ska lämna området är Microsoft, IBM, Coor, Fujitsu, KTH och Stockholms universitet. Det är ingen rolig utveckling. Kista är på väg att bli en spökstad.

Otryggheten är tyvärr utbredd i Kista. Vart femte företag uppger att de vill flytta därifrån på grund av otrygghet, och var fjärde Kistabo säger att de vill flytta. Facket har varnat för otryggheten, och på just Ericsson har man till och med sett sig tvungen att anställa väktare som följer personalen från jobbet.

Trots detta har det socialdemokratiska styret under mandatperioden sparkat två av tre ordningsvakter som kunde ha avlastat polisen och som kunde ha sett till att Ericsson inte behövt anställa egna väktare. Det här har lett till att antalet ingripanden av stadens ordningsvakter minskat med 150 000 under mandatperioden. Ni i majoriteten har lämnat Kista åt dess öde.

Med Ericssons flytt går en epok i graven. Jag vill understryka att jag är glad över att bolaget väljer att fortsätta att utveckla sin verksamhet och stanna i Sverige och i Stockholm, men det har inte med Ericsson att göra utan med Kista och Järva, som ni så tydligt har svikit.

Alla här inne vet att ett nytt Kistabolag inte kommer att lösa Kistas utmaningar. Det här är för lite, och framför allt är det fyra år för sent. För bara ett halvår sedan sa det biträdande finansborgarrådet att utvecklingen i Kista har vänt. Det är ett uttalande som inte har åldrats så väl.

Jag har vet inte hur många gånger jag har stått i den här talarstolen och blivit anklagad för att svartmåla. Men jag kan berätta vad som är värre än att lyfta upp problem: Det är att inte erkänna dem, att förneka dem och att sopa dem under mattan. Det, skulle jag påstå, är vad ni konsekvent har ägnat er åt under de här fyra åren. Det är att svika inte bara Kista utan också Järva och Stockholm.

Yttranden 2026-05-25

Bifall Moderaternas reservation!

Anförande nr 133

M a r t i n H a n s s o n (MP): Ordförande! När det gäller Kista Utveckling AB noterar vi att oppositionen, framför allt Moderaterna, pratar väldigt mycket om sin verklighetsbeskrivning, som man såklart kan diskutera, men väldigt lite om vilka lösningar de ser. Den slutsats jag drar är att Moderaterna inte vill prata så mycket om lösningarna därför att de delar majoritetens syn på förslagen till lösningar när det gäller i princip allting.

Jag noterar att de reservationer som Alliansen går fram med är rätt krystade. Man försöker hitta en avvikande uppfattning, men sanningen är den att såväl majoritet som opposition vill se en förstärkning av företagsetableringar i Kista. Såväl majoritet som opposition vill också se att Kista nu går in i det som vi kan kalla för en tredje fas i Kistas utveckling mot att bli mer av en blandstad. Detta är fullt rimligt för att vi ska få en levande stad i Kista över hela dygnet, vilket också kan ge fördelar kopplat till tryggheten. Det är rimligt därför att det helt enkelt ger bättre stadsdelar.

Samtidigt som vi går fram med det här ärendet platsutvecklar vi. Det finns detaljplaner för motsvarande tusentals bostäder i olika faser. Det byggs nu, det är mer på gång och det har byggts i närtid. Snart får vi också tvärbanan dit.

Med detta sagt är det viktigt att komma ihåg att utvecklingsbolaget inte är det enda förslag som vi nu går fram med. Vi har också det vi kallar Kista Advisory Board, som kommer att vara en fördjupad samverkan mellan näringslivet och staden. Vi kommer att förstärka trygghetsarbetet. Vi kommer att återinföra den politiska representationen i stiftelsen Electrum. Vi kommer att satsa på ny infrastruktur, och vi kommer också att vända oss till staten för att få till mer satsningar inom det som kan vara rimligt, till exempel AI, försvar och grön teknik.

Sammantaget är det ett paket som gör att vi har en stor förhoppning om att vända utvecklingen i Kista. Jag noterar återigen att vi alla här tycker nästan lika om vad vi faktiskt vill.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 134

Borgarrådet F j e l l n e r (M): Ordförande! Under fyra år har jag varit väldigt tydlig med vad Kista behöver men som ni vägrar att göra, framför allt satsningar på trygghet. Men det är inte bara det. Byråkratin måste bekämpas, och handläggningstiderna måste bli kortare. De har blivit allt längre, och nu är de näst längst i landet för den som vill göra om Kista.

Det här har ni inte velat tala om. Jag noterar att det inte ens finns någon socialdemokrat som är beredd att ta replik och ha en debatt om Kista och sitt eget misslyckande. Jag vill påstå att vid sidan av den skenande skuldsättningen kan det här vara det enskilt största misslyckandet för er i styret och för Socialdemokraterna.

Yttranden 2026-05-25

Ni sa att ni skulle lyfta Järva. Nu försvinner Järvas enskilt största arbetsgivare, och en del av Järva riskerar att bli en spökstad. Det här kommer att få allvarliga konsekvenser för Järva. Jag tror inte att det var någon som i den förra valrörelsen hörde er tala om att lyfta Järva som trodde att det var det här de skulle få.

Anförande nr 135

M a r t i n H a n s s o n (MP): Det var första gången under mina snart tolv år i KF som replikören tittade mer på finansborgarrådet än på mig under ett replikskifte; jag vet inte riktigt hur man ska tolka det.

Återigen: Vi är ju överens om att det Kista behöver såklart är fortsatta investeringar i näringslivet och civilsamhället och att vi sträcker ut handen till dem, bland annat via det här bolaget, men också att Kista går mot att bli mer av en blandstad. Det är rimligt, och det gör också väldigt mycket för tryggheten.

Anförande nr 136

B j ö r n L j u n g (L): Herr ordförande, fullmäktige och åhörare! Det här är ett ärende som vi behandlar med stor sorg. Att Kista drabbas av en stor och omfattande företagsnedläggning är verkligen inte vad vi önskar för vare sig staden eller Kista.

Man kan säga som Karin Wanngård, att det inte är en nedläggning då de ju väljer att flytta till Hagastaden. Ja, grattis, Atrium Ljungberg, som nu har tecknat ett fantastiskt hyreskontrakt med Ericsson. Det är den enda vinnare jag ser här. Jag tycker att det är jättetråkigt. Jag känner i maggropen hur jobbigt det här är. Vi har fått se Kista gå mot avveckling i stället för fortsatt utveckling.

Jag tycker att vi delvis har gjort fel vad gäller stadsutvecklingsprojekten. Det har varit alldeles för många byggen av flerfamiljshus i form av antingen hyresrätter eller bostadsrätter. Hela den här situationen visar sig bland annat i SKB:s utmärkta projekt i Kista äng, där man har svårt att få hyresgäster. Det är en kooperativ hyresförening, som ni vet, och de har svårt att bli av med sina lägenheter där, om jag säger så.

Jag tror att det krävs helt andra tag än att bilda ytterligare ett bolag. Ska vi ha ett bolag för Skärholmen också, Skärholmens utvecklingsbolag? Vi behöver många fler arbetsplatser i söderort – det är vi helt överens om här i den här salen. Ska vi bilda även Rågsveds utvecklingsbolag? Ja, kanske det. Det ligger också i söderort och är ett av våra utsatta områden.

Det är som om vi satt ett plåster på ett alldeles för djupt sår. Det var fel av mig. Det är fel att försöka plåstra över så djupa problem. Vi hade behövt göra på ett helt annat sätt. Vi skulle ha tagit oss an frågan tillsammans med alla förvaltningar som vi har i staden. Att lägga det i ett bolag är egentligen bara kejsarens nya kläder. Det ger oss inget nytt.

Av det skälet är Liberalerna ytterst konstruktiva i detta. Vi skulle vilja återremittera hela ärendet för att få en tydligare syn på hur man kan göra i stället för vad. Nu ägnar man sig åt ett bolag som egentligen inte betyder något. Nej, kom igen med ett bra förslag på hur vi kan nå en positiv utveckling i Kista! Ett bolag löser ingenting.

Yttranden 2026-05-25

Bifall till Liberalernas reservation!

Anförande nr 137

Hanna Werner (M): Tack snälla för ordet! Jag skulle vilja framföra Moderaternas nomineringar till Kista Utveckling AB. Till vice ordförande nominerar vi Christofer Fjellner. Som suppleant föreslår vi Ole-Jörgen Persson. Lekmannarevisor vakanssätter vi tills vidare.

Anförande nr 138

Tina Kratz (V): Jag nominerar Rashid Mohammed som suppleant till styrelsen. Jag tror att det här kommer bli en jättebra sak för Järvas fortsatta utveckling.

Anförande nr 139

Patrick Amofah (C): Ordförande! Kista är en av de mest dynamiska stadsdelarna i hela Sverige, men utmaningarna är stora. Vakansgraden för företagslokalerna är nu uppe i 36 procent. Det är högre än i någon annan stadsdel i landet. Vi måste vända den utvecklingen.

Centerpartiet välkomnar att majoriteten vill göra något, men att bilda ett kommunalt bolag är ingen quickfix. Det riskerar bara att skapa mer byråkrati. Vi vill i stället ta vara på Kistas strategiska betydelse för totalförsvaret. Med områdets spetskompetens inom innovation och digitalisering kan vi positionera Kista som ett nationellt centrum för säkerhet. Det skulle locka nya investeringar, myndigheter och fler jobb i Järva.

Ett levande Kista kräver också en bättre levnadsmiljö. Centerpartiet vill se diversifierade bostäder och trygga parker. Vi vill även att man äntligen ska fixa Kistas busstorg, som håller på att förfalla på grund av gränsdragningsproblematik. Vi vill också investera i idrottsanläggningar, som är bra för hälsan och för ungdomarna i området. Vi vill se ett blomstrande Järva med framtidstro. Det kan hjälpa ungdomarna att se på framtiden på ett mycket positivt sätt.

Med detta yrkar jag bifall till Centerpartiets förslag till beslut.

Centerpartiet nominerar Jonas Naddebo.

Anförande nr 140

Martin Hansson (MP): Vi nominerar Lars Strömgren till ersättare i bolaget.

Anförande nr 141

Ordföranden: Har Liberalerna ett förslag till ledamot?

Yttranden 2026-05-25

Anförande nr 142

B j ö r n L j u n g (L): Vår valberedning är inte riktigt klar ännu, så vi får återkomma och vakanssätta det tills vi ses nästa gång.

Anförande nr 143

O r d f ö r a n d e n : Jag uppfattar att följande ledamöter har nominerats: Karin Wanngård från Socialdemokraterna, Christofer Fjellner från Moderaterna, Anders Österberg från Socialdemokraterna och Deniz Butros från Vänsterpartiet. Liberalerna håller sin plats vakant. Vidare ska Karin Wanngård vara ordförande och Christofer Fjellner vice ordförande.

På ersättarsidan har följande ledamöter nominerats: Stephan Guiance från Socialdemokraterna, Rashid Mohammed från Vänsterpartiet, Lars Strömgren från Miljöpartiet, Ole-Jörgen Persson från Moderaterna och Jonas Naddebo från Centerpartiet.

Som lekmannarevisor har Björn Jansson från Socialdemokraterna nominerats, men på den andra sidan finns en vakans.

Yttranden 2026-05-25

§ 20 Genomförandebeslut för projekt Utveckling av Karlbergskanalens strandpromenad

Anförande nr 144

H e n r i k S j ö l a n d e r (M): Ordförande! Karlbergskanalens strandpromenad är ett välanvänt stråk. Det finns goda skäl att förbättra framkomligheten, tillgängligheten och säkerheten längs promenaden. Projektet syftar också till att stärka den biologiska mångfalden och minska risken för erosion och instabilitet i marken.

Det går dock inte att bortse från den kraftiga kostnadsökning som skett i ärendet. I programmet från september 2024 angavs en bedömd utgift om 48 miljoner kronor. I inriktningsbeslutet från november 2025 hade kostnaden stigit till 60 miljoner. Nu i genomförandebeslutet är den beräknade utgiften 72 miljoner kronor. Det innebär att kostnaden har ökat med 24 miljoner kronor jämfört med den ursprungliga programkostnaden – en ökning med 50 procent, trots att projektets omfattning har minskat.

Vi kan läsa i ärendet att stadsledningskontoret konstaterar att projektets utgifter underskattades betydligt så sent som några månader före genomförandebeslutet. Kontoret understryker därför att det är av största vikt att kostnadskontrollen ges högsta prioritet så att inga ytterligare oförsedda utgifter uppkommer. Det är en invändning som vi menar måste tas på största allvar.

I handlingarna redovisas dessutom flera kvarstående risker, såsom komplexa produktionsförutsättningar, arbete från pråm i vattnet och förorenade massor i mark och segment, för att nämna några. När så många riskfaktorer fortfarande finns i projektet måste uppföljningen vara mycket skarp. Det räcker inte att konstatera att kostnaderna har ökat, utan det måste finnas en tydlig plan för hur ytterligare fördyringar ska undvikas under genomförandet.

Sammanfattningsvis: Projektets syfte är gott, men den ekonomiska utvecklingen i ärendet väcker allvarliga frågor. Därför måste kostnadskontrollen nu vara kompromisslös så att vi inte återigen ställs inför nya och sena kostnadsökningar.

Yttranden 2026-05-25

§ 21 Digital karta till allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun samt revidering av 1 §, 15 §, 16 §, 20 § och 22 § i allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun

Anförande nr 145

J o h a n H e i n o n e n (S): Ordförande, fullmäktige och åhörare! De kartbilagor som i dag är publicerade på stadens hemsida ser olika ut och kan i många fall vara svåra att tolka, bland annat på grund av att vissa föreskrifter gäller ett mindre geografiskt område som redovisas i hög skala, vilket gör det svårt att orientera sig. Därför välkomnar jag förslaget om en enhetlig utformning, som kommer att göra det enklare för alla stockholmare att göra rätt.

Den digitala kartbilagan gör de lokala ordningsföreskrifterna tydligare samt mer överskådliga och tillgängliga för stockholmarna, stadens verksamheter och myndigheter. En enhetlig utformning av kartorna kommer att göra det lättare att tolka dem, och digitala kartor kommer även att underlätta uppdateringar.

I samband med att den digitaliserade kartbilagan implementeras kommer en rutin för hur nämnderna praktiskt går till väga för att hemställa om ändringar i de lokala ordningsföreskrifterna att tas fram, vilket är positivt för stadens medarbetare.

Med detta sagt yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Yttranden 2026-05-25

§ 22 Genomförandebeslut för temalekpark inom fastigheten Akalla 4:1 i Tensta

Anförande nr 146

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! För att ha det sagt direkt: Med Moderaterna får man lek för barn och sunt förnuft, och med Socialdemokraterna får man lek för barn och unket skatteslöseri. Det är det som är konflikten här.

En temalekpark är i grund och botten en god investering i barns och ungas fritid och skapar en attraktiv plats, vilket behövs i Järva och västerort. Nu är det här ärendet tillbaka igen, efter en återremiss som vi i oppositionen lyckades få till i april. Vår ingång var att man skulle ta fram ett reviderat förslag med avsevärt mindre kostnad, rimligare tidsplan och tydligare riskbedömning.

Det hade varit att ta ansvar för skattebetalarnas pengar samtidigt som Järvaborna får sin lekpark mellan Tensta och Rinkeby. Vi gjorde detta av respekt för skattebetalarnas pengar. Det enda jag ser i ärendet nu är att stadsledningskontoret håller med oss om att lekparken är kostsam, och exploateringskontoret lyfter fram stora risker med en forcerad tidsplan som mycket väl kan leda till ytterligare kostnadsökningar.

Det här ignorerar det rödgröna styret. Man prioriterar valfjäsket. Man vill stå där inför valet och ta det första spadtaget för Stockholms stads dyraste lekplats. Det är det enda det handlar om. Det här måste vara det mest cyniska ärende som har behandlats på många decennier i den här salen. Det är häpnadsväckande. Det är smutsig socialism.

Det verkar inte heller som att vänsterstyret har Järvaborna på sin sida i den här frågan. Man kan notera det som inte får applåder på Socialdemokraternas interna små möten, nämligen vad Järvaborna själva säger när man frågar dem. De ifrågasätter den stora kostnaden. ”Jätteroligt med något så stort, men finns inte annat att satsa på?” säger exempelvis en Tenstabo. I Rinkeby svarar en kvinna att staden borde investera i annat, som att hålla unga borta från kriminalitet. En annan anser att det är bra med en till lekpark men att den är för dyr.

Människor har sunt förnuft. Moderaterna har sunt förnuft. Det är ni i vänsterstyret som går emot Järvaborna och respekten för skattebetalarnas pengar med det här ärendet. Vi menar i stället att pengarna i Järva kan gå till sådant som faktiskt är viktigare. Min egen lekplats, Palmérsparken, som jag går till med min son i Spånga, kostade 5 miljoner kronor att bygga.

Det ni ägnar er åt är absurt. Ni fick er socialistiska smutskanal, Aftonbladets ledarsida, att säga att vi inte respekterar stockholmarna, när vi ställer rimliga frågor om hur skattebetalarnas pengar används. Ni jämför det här med Norra Stationsparken, där det byggs fyra lekplatser. När den stadsdelen är utbyggd kommer det att bo 15 000 människor där som alla kommer att behöva använda lekparker. Här byggs det i trä ovanpå på betong, och det jämför ni med en lekplats på enkel byggbar mark. Skäms, och revidera beslutet!

Jag yrkar bifall till Moderaternas förslag i kommunstyrelsen.

Yttranden 2026-05-25

Anförande nr 147

M a r t i n H a n s s o n (MP): Återigen: Vi sticker inte under stol med att det är en investering – så är det. Du har fullständigt fel om dialogarbetet, borgarrådet Wedin: Det är ett väldigt omfattande dialogarbete som har lett fram till det här.

Det blir väldigt märkligt när du pratar om kostnaderna hela tiden. Sedan slår du bara ifrån dig när vi påpekar att kvadratmeterkostnaderna är dubbelt så höga på andra ställen. Det gills inte, helt plötsligt. Men det är fortfarande ett faktum, Dennis, att kvadratmeterkostnaderna är nästan dubbelt så höga på andra ställen. Det har ni inga som helst problem med, utan det har ni bara släppt igenom.

Det går inte att landa i något annat än att ni inte vill ha en investering i Järva. Det är det ni inte vill, och ni gör allt för att stoppa det. Men tji kommer ni att få i kväll, för nu kommer ni inte att kunna minoritetsåterremittera det här en gång till. Nu kommer ärendet att antas.

Anförande nr 148

Borgarrådet W e d i n (M): Martin Hansson har inte lyssnat på vad Järvaborna själva säger. Det kan ni se på bilden bakom mig. Moderaterna vill minska kostnaderna, men vi vill fortfarande ha en lekpark på den här platsen i Stockholm. Och precis som med den lekpark som jag går till med min son misstänker jag att den lekpark som Martin har gått till med sina underbara, fina barn inte heller har kostat 110 miljoner kronor för skattebetalarna.

Det vänsterstyret gör genom det här beslutet är att vältra över framtida kostnader på stadsdelen i Järva. Avancerad gestaltning, specialutrustning och hög materiell kvalitet ställer höga krav på tillsyn, reparationer och komponentbyten över tid. Detta framgår av ärendet, Martin, som jag förmodar att ni inte ens har läst. Ni har blivit helt bortdribblade i förhandlingen med Socialdemokraterna. Det är kostnader som framför allt kommer att belasta stadsdelsnämnden och ta pengar från annat. Ni är lurade. Järvaborna ser igenom detta. Vi i Moderaterna vågar ta den här fajten.

Anförande nr 149

G a b r i e l K r o o n (SD): Tack så mycket för ordet! Det var väl och uttömmande talat av Dennis Wedin. Jag vill bara tillägga att inte heller Sverigedemokraterna står bakom den här parken. Den är alldeles för dyr, och de pengarna borde gå till välfärdens kärna: förskolan, skolan och äldreomsorgen, till att förbättra språket i omsorgen och i välfärden generellt och till fler lärare och mer personal i äldreomsorgen.

Med detta sagt yrkar vi avslag på ärendet.

Anförande nr 150

M a r t i n H a n s s o n (MP): Jag kan inte förstå hur man kan lägga så mycket energi på att stoppa en lekplats i Järva. Det är obegripligt för mig. Inför det här arbetet har en omfattande dialog skett som ligger till grund för hur det hela ska tas vidare och utvecklas. Det är en stor satsning – det sticker vi inte under stol med.

Yttranden 2026-05-25

Om man tittar kvadratmeterpriserna ser man som sagt att det här blir mycket billigare än det vi bygger på andra ställen, till exempel i innerstaden. Temat kommer att vara Tidsresan – från hav till hem. Det innebär att man gör kopplingar till Järvas tidigare historia, vilket är väldigt sympatiskt. Man tittar framför allt på den tidigare jordbruksbygden. I tidsresan går man tillbaka i tiden, först till medeltiden, vikingatiden och järnåldern och sedan ända tillbaka till stenåldern. Detta ska illustreras i parken.

Andra viktiga teman som vävs in är vattenlek, ekologi, djur och natur. Vatten, vikar och öar kommer att vara en bärande del här genom gång- och vistelseytor som omsluter landskapet med kullar och vegetation. En stor del av satsningen är de väderkvarnar som stod i Rinkeby under 1700- och 1800-talen. Dessa kommer nu att uppstå i lekform, som en sorts landmärken som kan dra till sig blickarna och locka till nyfikenhet att komma dit.

Det här är ett bra exempel på social hållbarhet, och vi hoppas såklart att invånare från både Tensta, Rinkeby och även Bromsten ska komma dit och mötas. Lekparken ligger strategiskt däremellan. Vi har också stärkt den ekologiska infrastrukturen med skydd mot värmeböljor och översvämningar. Det innebär att vi faktiskt ökar antalet träd på platsen. Vi kommer att utgå från den befintliga björkdungen, som blir kvar och stärks.

Sammanfattningsvis hoppas vi att det ska bli en attraktiv plats för alla stockholmare och framför allt Järvaborna.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 151

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Finns det någonting, Martin Hansson, i det här ärendet eller beslutet som du bedömer att man nog skulle kunna spara in på så att det skulle kunna bli lite billigare? Och följdfrågan blir: Håller du med Järvaborna om att det finns något annat som skulle kunna vara mer prioriterat att satsa på i Järva? Eller är det lugnt i övrigt i Järva?

Anförande nr 152

M a r t i n H a n s s o n (MP): Som vi är inne på finns det inga som helst motsättningar här, för detta är en riktad satsning centralt på Järva från staden. Det här är ingenting som på något sätt tar resurser från andra delar av Järva. Självfallet behövs också sådana satsningar, och de görs också. Det vet borgarrådet Wedin mycket väl.

Återigen: Om vi tittar på kvadratmeterpriserna i de här investeringarna ser vi att det är hälften av vad det brukar vara. Ni i Moderaterna har verkligen ansträngt er och tagit i från tårna för att försöka stoppa detta, vilket för mig är helt obegripligt. När vi presenterade detta trodde jag verkligen genuint något annat. Jag vet att det är valtider och att ni hoppar på allt, men jag tänkte ändå att det här kan väl Moderaterna omöjligen vara emot. De får väl låtsas som att de själva har kommit på det tidigare eller något sådant, som de brukar göra, tänkte jag. Men nej, ni lyckades ändå hitta någon vinkel som gjorde att ni skulle vara emot detta. Här faller ni ändå på eget grepp, kan jag säga, för det här kommer att bli uppskattat!

Yttranden 2026-05-25

Anförande nr 153

A n d e r s G ö r a n s s o n (S): Fru ordförande! Jag ska börja med att säga att jag gladdes mycket över Martin Hanssons anförande och svar.

Jag konstaterar, på ett övergripande plan, att vi gör det vi säger att vi ska göra. Det här projektet bidrar till att hålla ihop staden med en god offentlig miljö. Det är dessutom en klimatsmart satsning, som bland annat ger skydd mot översvämningar. Om det fungerar väl kommer det också att öka vår möjlighet att utveckla området vidare. Det bockar därmed av alla de fyra övergripande målen i översiktsplanen.

Vi har ordning på pengarna. Vi har gjort en politisk prioritering, och vi omfördelar pengar från andra exploateringsprojekt som vi har sagt att vi ska göra. Det är så vi säkerställer finansieringen. Detta är inte heller något nytt. Joakim Larsson, ansvarig för både Järvalyft och Söderortsvision hos Moderaterna, sa så här 2014 när han pratade om Järvas utveckling: Vårt mål är att skapa attraktiva stadsdelar dit folk aktivt söker sig, inte bara de boende i området. Vi vill fortsätta att bygga samman stadsdelar och skapa trygga bostadsområden. Det här var på den tid då Moderaterna gjorde anspråk på att vara ett stadsbärande parti. Det känns som hundra år sedan, eller var det kanske i går?

För att ta ett lite mer närliggande exempel i tiden: I Marievik har AMF Fastigheter och staden utvecklat ett utomhusbad vid Liljeholmskajen. Det är klart att det inte bara är ett bad utan också en del i något större; det inser alla som tänker efter.

Det här projektet är rotat i myllan. Det är en satsning på framtiden. Bifall kommunstyrelsen!

Anförande nr 154

O r d f ö r a n d e n : Vi har för vana här i salen att inte nämna människor som inte finns närvarande.

Anförande nr 155

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Det som inte är trovärdigt i detta är det som Anders Göransson försöker beskriva som någon form av ekonomiskt ansvarstagande från er sida. Det kan ni inte ens lura Aftonbladets ledarsida med. När det kommer till investeringsprojekt är det uppenbart att ni är uppe i över 10 miljarder kronor i fördyringar den här mandatperioden. Det är direkta fördyringar för att ni inte klarar av att ha kostnadskontroll, och då räknar man inte med Slussen eller Stockholm Vatten och Avfall.

Dessutom har ni haft exakt samma problem under tidigare mandatperioder, och det är vi som alltid måste städa upp efter er. Det är uppenbart att ni inte bryr er när ni spränger stadens skuld. Även i det här fallet är det uppenbart att det är i valtider som ni spenderar som mest. Ni lurar era samarbetspartner att tro att det här på något sätt skulle vara nödvändigt – när det är uppenbart att vi klarar av att bygga lekplatser för en mycket lägre summa, exempelvis i mitt eget bostadsområde.

Yttranden 2026-05-25

Frågan till dig är: Kan du verkligen lova att det här inte kommer att bli dyrare än det som sägs i ärendet?

Anförande nr 156

A n d e r s G ö r a n s s o n (S): Först vill jag säga att jag har den yttersta respekt för Joakim Larsson. Det jag sa var menat som oreserverat beröm till en person som faktiskt orkade med att ta ansvar. Det vill jag gärna få fört till protokollet.

När det gäller Årstabergsparken och 100 miljoner var vi ju också i Hagaparken för en stund sedan. För Östermalmstorg var det 135 miljoner, om jag ser rätt i mina noteringar. Det handlar också om naturparken och Fällan nere i Slakthusområdet. Det finns ett antal olika områden där det kostar pengar att göra saker. Det som skiljer sig åt här från den tid då Dennis Wedin hade inflytande är det faktum att vi har prioriterat Järva. Vi har valt att omfördela pengar. Du hade ju satsat alla pengar i Norra Djurgårdsstaden. Där skiljer vi oss åt. Det är en politisk prioritering. Jag tar den diskussionen varje dag!

Anförande nr 157

E l v i r K a z i n i c (S): Ordförande och ledamöter! Som Järvabo välkomnar jag visionen och beslutet om en ny temalekpark i södra Spångadalen – en plats som inte bara ska byggas, utan som ska väcka något större: stolthet, gemenskap och framtidstro.

Det här är inte bara en superpark. Det är en mötesplats där Tensta, Rinkeby och Bromsten binds samman i en lekfull och levande tolkning av vår gemensamma historia. Här får berättelserna om Järva nytt liv – i vindens rörelse i gamla väderkvarnar, i fiskets glittrande arv och i de forntida spår som åter stiger upp ur marken.

Temalekparken bygger på en resa genom tiden – från hav till hem. Den tar oss tillbaka till vikingatid, järnålder och stenålder samtidigt som den pekar framåt mot en mer sammanhållen och hållbar stad. Det är en plats där historia inte bara berättas, utan upplevs med kroppen, med leken och med nyfikenheten.

Men det här projektet handlar också om framtiden och om hur vi bygger en stad där människor möts över gränser som tidigare skiljt oss åt. Det är en plats som stärker sambanden mellan våra stadsdelar och gör hela området mer levande, mer attraktivt och mer sammanhållet. Det handlar om social hållbarhet – om att skapa en plats för alla åldrar, alla bakgrunder och alla behov. Det ska vara en plats där barn leker, där unga möts, där äldre kan minnas och där nya möten uppstår varje dag.

Det här är en satsning på framtidens Stockholm. Det är en plats som lockar människor från hela staden, en plats som gör Järva stolt och en plats som visar att när vi bygger tillsammans bygger vi inte bara parker – vi bygger sammanhang, identitet och framtid. Spångadalen ska inte bara vara en plats vi passerar. Det ska vara en plats vi stannar i, en plats vi minns och en plats vi äger tillsammans.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Yttranden 2026-05-25

Anförande nr 158

N i k e Ö r b r i n k (KD): Tack för ordet, fru ordförande! I kväll har det blivit dags att fatta beslut om den kanske märkligaste satsningen denna mandatperiod, nämligen att lägga över 85 miljoner kronor av stockholmarnas skattepengar på att bygga en lekplats som jag skulle vilja påstå att man inte har råd med. Det är dessutom en lekplats som än så länge inget av de styrande partierna, som har föreslagit detta, ens har kunnat motivera kostnaden för. Varför ska lekplatsen behöva kosta över 85 miljoner kronor?

Jag vet att Socialdemokraterna och styret gärna vill få debatten till att handla om huruvida man bryr sig om Järva eller inte, och det är en utmaning som jag gladeligen accepterar. Politik handlar till syvende och sist om prioriteringar av vad vi ska lägga andra människors pengar på.

I samma stadsdel som Stockholms svar på Disneyland nu ska byggas i går förskolan med underskott. Barngrupperna är för stora. Här kommer därför en lista på saker i Järva som vi kristdemokrater i stället hade velat satsa 85 miljoner kronor på:

Vi vill satsa på barngrupperna för att barn som växer upp i Järva ska få tid att bli sedda och lyssnade på. De tillbringar till syvende och sist mer tid i barngruppen i förskolan än i en lekpark. Vi vill ha fler ordningsvakter så att Järvas bostadsområden kan bli tryggare för barnen som växer upp där. Vi vill ha mer stöd till skolan så att barn får bättre chanser att klara skolan och gå ut med godkända betyg.

Faktum är att vi hade kunnat göra alla dessa saker och samtidigt bygga en lekpark, om inte lekparken hade kostat över 85 miljoner kronor. Jag har absolut inget problem med att säga nej för att kunna säga ja till det allra viktigaste – till förskolan, till skolan och till tryggheten. Politik handlar trots allt om att prioritera. Vi kristdemokrater säger nej till detta, inte för att vi inte vill satsa på Järva utan för att Järvas barn förtjänar bättre än en omotiverat dyr lekpark som fyller det primära syftet att stötta Socialdemokraternas dåliga samvete för situationen i Järva i övrigt.

Bifall till Kristdemokraternas reservation!

Anförande nr 159

A n d e r s G ö r a n s s o n (S): Ni prioriterade ju Norra Djurgårdsstadens utemiljö, Nike. Vi för över pengar från de centrala projekten till ytterstaden. Det är inte så att vi tar från löpande drift. Du får gärna ge mig något exempel på när ni omfördelade från innerstaden till ytterstaden i de exploateringsärenden som fanns mellan 2018 och 2022. Jag antar, givet det du säger, att det finns sådana exempel. Har du något?

En av era prioriteringar är en skjutbana i Bromma naturreservat. Tycker du att det är en viktigare satsning än denna?

Anförande nr 160

N i k e Ö r b r i n k (KD): Vi har alltså inte föreslagit en skjutbana i Bromma naturreservat. Jag vet inte varifrån du har fått det, men du talar i nattmössan!

Yttranden 2026-05-25

Det här är en kostnad som sedan kommer att landa på stadsdelsnämnderna. Då kommer det att kosta pengar som hade kunnat gå till förskolan, till en renare stad, till de ordningsvakter som ni nu menar att stadsdelarna ska ansvara för – vilket de inte klarar av eftersom detta faktiskt behöver styras centralt – och till äldreomsorg och alla de andra saker som stadsdelen gör för att stärka uppväxtvillkoren i Järva. De pengarna kommer nu att gå till att ställa upp en gigantisk park som ni för tillfället tycker att ni har råd med trots att ni har höjt skatten för Järvaborna två gånger om. Ni har också ökat skuldsättningen och har en förskola som går med underskott i det här området.

Jag tycker att Dennis Wedin redogjorde bra för hur Järvaborna själva ser på detta. Behöver det kosta så mycket? Finns det inget annat man kan lägga pengarna på? Jag skäms inte för min åsikt. Jag tycker att det är bättre att barngrupperna är små – för det är framför allt där barn tillbringar sin tid – än att man bygger en gigantisk lekpark för just över 85 miljoner kronor. Vi kan få en lekpark *och* mindre barngrupper.

Anförande nr 161

P e t e r Ö b e r g (L): Fru ordförande! Jag ska fatta mig kort så att vi kommer hem i kväll. Vi välkomnar självklart satsningar på barn och unga och på trygga offentliga miljöer i Järva. Den här temalekparken kan bli en viktig mötesplats, stärka alla samband mellan Tensta, Rinkeby och Bromsten och bidra till ett mer attraktivt område.

Vi ser såklart också positivt på att satsa på andra stadsdelar där det behövs, som Farsta, Högdalen, Skärholmen med flera. Det är inte syftet med parken vi invänder mot, utan det är kalkylen, som vi har hört om här. 85 miljoner kronor är mycket pengar – enormt mycket pengar för en lekpark.

Vi vill därför från Liberalernas sida delvis avslå förslaget, och vi kräver en fördjupad översyn av projektets ekonomiska kalkyl och finansieringsupplägg.

Anförande nr 162

P a t r i c k A m o f a h (C): Ordförande! Järva behöver samma investeringar som andra stadsdelar i Stockholms stad, och därför ser jag och Centerpartiet positivt på förslaget.

För att bryta segregationen behöver man göra många satsningar. Det är den här typen av satsning som Järva behöver. Jag tycker därför att detta är bra. Vi i Centerpartiet har i vårt budgetförslag sagt att vi behöver satsa cirka 10 miljarder på Järva men också på andra stadsdelar inom Stockholms stad. Det finns flera saker som man kan lyfta ut ur detta förslag, men vi ser ändå positivt på det. Vi vill att man ska kunna fortsätta ha en dialog med dem som bor i området. Vi vill lyfta barnperspektivet och social hållbarhet. Jag kan inte förstå att det finns någon som inte gillar detta förslag, för det är det här vi behöver i området för att skapa framtidstro, hjälpa barnen och bryta rekryteringen till gängen. Jag tycker att det här är bra!

Yttranden 2026-05-25

Anförande nr 163

R a s h i d M o h a m m e d (V): Ordförande och kommunfullmäktige! Tack, Patrick, för det här är första gången du håller med majoriteten! Satsningen på temalekparken i Järva är ett viktigt steg mot ett mer jämlikt Stockholm. I ett läge där skillnaderna mellan stadens områden länge har varit stora visar denna investering att Järva prioriteras på riktigt.

Barn i Järva har lika stor rätt till inspirerande och trygga lekmiljöer som barn i innerstaden. Temalekparken i Spångadalen är därför en efterlängtd och välkommen satsning. Temalekparken i södra Spångadalen visar vägen för framtidens stadsutveckling, där social hänsyn, rättvisa och klimathänsyn går hand i hand. Här får barn leka, röra på sig och utvecklas i en miljö som är gjord för dem.

Den rödgröna majoriteten har länge drivit frågan om att barnens perspektiv ska vara centralt i stadsplaneringen. Denna park visar hur detta kan göras i praktiken, från småbarnslek till äventyrslek och från vattenlek till öppna ytor för spontanidrott. Samtidigt bevaras och stärks gröna värden. Det blir fler träd, bättre hantering av skyfall och skydd mot värmeböljor. Det här är klimatsmart politik som också gynnar barnens vardag. Att investera i barnen är att investera i framtiden. Därför är detta en satsning som vi helhjärtat står bakom.

Bifall kommunstyrelsens förslag till beslut!

Yttranden 2026-05-25

§ 24 Reviderat genomförandebeslut för projekt Mälaräng

Anförande nr 164

M i k a e l V a l i e r F u r t e n b a c h (KD): Fru ordförande och ärade ledamöter! Vi har ju hört att vi ska fatta oss kort i dag, så jag gör väl det. Vi tycker att vi ska bromsa det här lite grann och inte köra någon etapp 2. Det står också i vårt yrkande, så jag yrkar helt enkelt bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 165

G a b r i e l K r o o n (SD): Sverigedemokraterna är emot många av de här dåliga förtätningarna. Med anledning av det yrkar jag bifall till vår reservation i exploateringsnämnden.

Anförande nr 166

E m i l B u s t o s (S): Ordförande och fullmäktige! Stockholm växer. Då måste vi också fortsätta att bygga bostäder och utveckla stadsmiljöer i hela staden, inte minst i och kring Skärholmen. Sedan 2015 har drygt 1 000 bostäder byggts i området, och projekt Mälaräng är en viktig del i arbetet. Här möjliggör vi över 1 000 nya bostäder, nya skolor och förskolor samt bättre offentliga miljöer mellan Bredäng och Mälarhöjden.

Projektet handlar också om att bygga bort barriärer och knyta samman delar av staden som länge har präglats av stora trafikleder och avstånd. Samtidigt kräver långsiktig stadsplanering också att vi fattar väl avvägda ekonomiska beslut. I tuffa tider måste man prioritera. För att hålla ihop ekonomin går vi nu vidare med 86 bostäder längs med Bredängsvägen. Samtidigt pausar vi de övriga delarna i projektet och ser till att staden är redo när ekonomin vänder uppåt. Det är viktigt att vi fortsätter med Fokus Skärholmen med fokus på god projektekonomi och genomförbarhet.

Jag yrkar därför bifall till kommunstyrelsens förslag.

Yttranden 2026-05-25

§ 25 Reviderat inriktningsbeslut för projekt Årstafältet

Anförande nr 167

M i k a e l V a l i e r F u r t e n b a c h (KD): Även här gör jag en enkel lösning. Vi kristdemokrater vill vara konservativa. Jag yrkar bifall till vår reservation i kommunstyrelsen, och vi tycker att ni allihop ska hålla med oss!

Anförande nr 168

A n d e r s Ö s t e r b e r g (S): Ordförande! Även jag blir lite inspirerad av Kristdemokraterna och tänker bara notera att vi här bygger en park som är större än Skansen. Jag tackar för den stora debatt vi har haft om den och yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Yttranden 2026-05-25

§ 26 Stockholms Stadshus AB:s köp av negativa utsläpp från Stockholm Exergis BECCS-anläggning

Anförande nr 169

Borgarrådet **W a n n g å r d** (S): Ordförande och fullmäktige! Stockholms stad ska vara klimatpositivt 2030 och helt fri från fossila bränslen 2040. Det är bra att vi nu genom koncernen Stockholms Stadshus AB kommer att köpa minusutsläpp från Stockholm Exergi motsvarande 50 000 ton koldioxid per år i 15 år. Genom köpet tar Stockholm en global ledarroll bland alla klimatambitiösa städer och blir den femte största köparen i världen av permanenta minusutsläpp.

Det här är en oerhört viktig signal i de här tiderna, när den gröna omställningen behöver accelerera för att motverka klimatkrisen. Satsningen på minusutsläpp kompletterar stadens omfattande arbete med att minska fossila utsläpp, men utöver det behöver vi kompensera för de utsläpp inom bolagskoncernen som är svårreducerade. Det handlar exempelvis om kvarvarande utsläpp från bygg- och anläggningsmaterial eller utsläpp kopplade till avloppsrening.

Bifall kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 170

A n d e r s E d i n (SD): Fru ordförande! Jag hade inte heller tänkt bli så jättelångdragen och ta upp för mycket tid här. Sverigedemokraterna är inte emot teknikutvecklingen eller att utsläpp minskar. Men vi menar att stadens pengar måste användas där de gör störst nytta för stockholmarna.

När äldreomsorgen har stora behov, när förskolan behöver stärkas och när kvaliteten i välfärdens kärna måste prioriteras är det svårt att motivera att staden binder upp sig för hundratals miljoner kronor i köp av klimatkompensation långt fram i tiden. Vi pratar alltså om att vi ska teckna upp oss ända fram till 2043. Detta är dessutom ett område med stora osäkerheter. Tekniken är ny i stor skala. Marknaden för negativa utsläpp är ännu under utveckling, och de faktiska kostnaderna är svåra att överblicka. Vi anser att Stockholm i första hand ska fokusera på konkreta och kostnadseffektiva åtgärder här och nu och inte på att köpa sig klimatnytta genom långsiktiga avtal med stora ekonomiska risker.

Därmed vill jag yrka bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 171

P e r R o s e n c r a n t z (M): Fru ordförande! Jag vill yrka bifall till Moderaternas reservation i kommunstyrelsen.

Moderaterna är väldigt positiva till den här teknologin och tror att den har en stor potential för hela Europa. Vi tror att projektet inom Stockholm Exergi faktiskt kan ligga i framkant i hela Europa och därmed få betydelse för världen på lång sikt, om man tänker att det här kommer sprida sig. Med det sagt är detta ett jättestort beslut

Yttranden 2026-05-25

eftersom det rör tidsperioden från 2029 fram till 2034. Vi tycker, som det står i reservationen, att man bör ställa kostnaderna för att köpa bio-CCS mot andra klimatåtgärder. Även om det kommer att visa sig att bio-CCS är det bästa sättet bör man fatta beslut varje gång i stället för att ta så här många år på ett bräde.

Det här är väl mer av en formfråga, men vi tycker också att detta kan ske i varje bolag i stället för att vi gör det i kommunstyrelsen. Då får till exempel Stockholm Vatten och Avfall AB i bolagsstyrelsen se efter om det här är det mest effektiva sättet att minska utsläppen eller om man ska vidta andra åtgärder. Det är det här vår reservation handlar om.

Anförande nr 172

N i k e Ö r b r i n k (KD): Jag ska fatta mig kort ännu en gång och yrka bifall till den gemensamma reservationen från Moderaterna och Kristdemokraterna i kommunstyrelsen.

Yttranden 2026-05-25

§ 28 Överenskommelse om exploatering med tomträtt, för Nobel Center inom fastigheten Hammästaren 1 i stadsdelen Södermalm, med Stiftelsen Nobel Center

Anförande nr 173

Borgarrådet **W a n n g å r d** (S): Ordförande och fullmäktige! Nobel Center är en fantastisk verksamhet. Det är angeläget för Stockholm och för Sverige att vi har ett väl fungerande Nobelcenter. Nobelpriset är ett av världens starkaste varumärken, och det representerar vetenskap, kultur och utveckling för mänsklighetens bästa.

Med Nobel Center får Stockholm ett välkänt kultur- och vetenskapshus med stor besökspublik från hela världen och i alla åldrar. Nobel Center blir en publik och öppen plats, en plats där vetenskapen ska gå vidare till nästa generation och där nyfikna skolbarn har möjlighet att ta del av utvecklingen. Här ska man ha möjlighet att möta Nobelpristagare och forskare. Här kan man som student verkligen väcka sin nyfikenhet. Verksamheten kommer i sig att kopplas närmare forskningen och allmänheten, för här kommer alla att kunna träffas och besöka varandra. Nobel Center stärker också besöksnäringen i Stockholm och bidrar till att platsen kring nya Slussen blir en mer levande mötesplats. Här utvecklas nu Slussen med parker, torg, terrasser och kajer.

Arbetet med att förverkliga Nobel Center har varit långt och gediget. Platsen har skiftat, och huset har skiftat. Det är många som har synpunkter på hur hus kan se ut. Men jag är oerhört glad för att vi kan stå upp för att Stockholm ska få ett nytt Nobel Center, som vi har kämpat så för. Jag är oerhört glad för att kommunfullmäktige i dag kan fatta de beslut som krävs för att få dessa fantastiska investeringar och för att gå vidare med att utveckla Stockholm och att säkerställa Nobel Center på nya Slussen för kunskap, bildning och vetenskap.

Bifall kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 174

N i k e Ö r b r i n k (KD): Tack för ordet, ordförande! I kväll fattas, tyvärr, ett historiskt beslut som kommer att göra ett betydande avtryck i Stockholms stadsmiljö. Motståndet mot bygget av Nobelcentret är omfattande därför att det är ett alltför stort ingrepp i en central miljö, för att såren knappt har läkt sedan tidigare övergrepp i känsliga stadsmiljöer och för att det är för fullt.

Jag har genuint svårt att förstå denna fascination och denna törst efter att hela tiden spränga in modernistiska byggnader i vår känsliga stadsmiljö. Addera en årsring, får vi höra med jämna mellanrum. Men varför måste just vår årsring i staden vara sterila klossar? Jag tycker att det är idélöst. Det är förlegat och fattigt och inte alls i takt med vad invånarna i vår stad vill. Jag är övertygad om att man kan bygga modernt utan att bygga modernistiskt, och jag är frustrerad över att debatten om arkitekturprocesserna inte värderas högre i den här staden – i synnerhet eftersom det är en av de frågor som invånarna tenderar att engagera sig mest i.

Yttranden 2026-05-25

Jag vet att det finns de här inne som menar att vi inte har något val i kväll – nästan som om det vore en naturlag att det som ligger på bordet ska se ut så här. Det stämmer givetvis inte. Vi på den högra sidan kan säkert vara självkritiska, men sluta låtsas som att det här beslutet inte har gått att påverka! Det krävs dock att man bryr sig. Vi kristdemokrater bryr oss. Vi bryr oss om våra stadskärnor. Vi bryr oss om skönhet och arkitektur. Vi bryr oss om vad vi lämnar efter oss till nästkommande generationer stockholmare.

Vi kristdemokrater har en lång tradition av att värna Stockholms känsliga stadsbild och våra känsliga miljöer. Arkitektur ska harmoniseras med den kringliggande, och framtida generationer ska få ta del av den vackra stadssilhuetten som är signifikant för Stockholm och som vi har fått leva med. För oss är det viktigt att försköna, inte förfula Stockholm och att bygga för stockholmarna och inte hela tiden emot dem. Det var därför Kristdemokraterna sa nej till det förra förslaget till Nobelcenter, och det är också därför vi i kväll säger nej även till detta.

Läxan är för många partier i den här salen uppenbarligen inte lärd. Men man kan lita på Kristdemokraterna.

Bifall till Kristdemokraternas reservation i kommunstyrelsen! Säg nej till förslaget till nytt Nobelcenter! Vi begär också en fysisk votering i frågan.

Anförande nr 175

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande och fullmäktige! Nike Örbrink avslutade med att säga att man kan lita på Kristdemokraterna. År 2013 och 2019 ställde ni upp på detaljplanen. Ni visste att det skulle bli ett platt tak, och ni visste att det skulle bli uppdelade volymer. Vi slänger alltså med ert förslag 500 miljoner kronor i sjön. Ni säger nej till 2,5 miljarder i privata investeringar till Stockholm och stockholmarna för Nobel Center. Ni riskerar att göra så att Nobel Center lämnar Stockholm och flyttar utomlands. Man kan *inte* lita på Kristdemokraterna.

Anförande nr 176

N i k e Ö r b r i n k (KD): Jag skulle vilja påstå att det bästa en politiker kan göra när man märker att medborgarna i ens stad vill något annorlunda än det man själv har velat är att lyssna på medborgarna och ompröva sina åsikter. Jag önskar att man hade omprövat de idéer som ledde fram till det förra Nobelcentret efter det att man såg att det stoppades och såg stockholmarnas motstånd mot det.

Jag är öppen och ärlig: Vi kunde absolut ha gjort mer under den förra mandatperioden. Men det är inte nödvändigtvis så att Nobelcentret måste se ut på det här sättet bara för att taken är platta eller för att det byggs i olika nivåer. Jag är lite trött på att Socialdemokraterna under hela den här processen har fått det att verka som en naturlag att det ska vara så här fult. Det är ingen naturlag, men det krävs att man bryr sig och att man ber om någonting bättre. Vi kristdemokrater ber om någonting bättre.

Yttranden 2026-05-25

Anförande nr 177

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (MP): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Det är mycket bra att Stockholms stad nu kan välkomna byggandet av ett Nobelcenter, och detta på en plats som är lämpad för syftet och har en utformning som inte skriker på platsen, till skillnad från tidigare placeringsförslag och förslag till utformning.

Miljöpartiet menar att Nobelpriset och alla aktiviteter runt det är ett viktigt varumärke, både för Stockholm och för Sverige. Engagemanget kring byggnaden har onekligen varit stort. Önskemålen och idéerna har flödat, från barockslott till bäverkojor. Förslagen har i princip varit lika många som förslagsställarna. Det är ett stort engagemang, och AI gör det lätt för alla att bli sin egen arkitekt.

Nu har vi dock ett förslag som klarar de tekniskt utmanande kraven, som har tagit avstamp i Gamla stan och Södermalm, som använder tegel och som beställarsidan och den kända arkitektfirman och staden landat i. Det är i överensstämmelse med den antagna, lagakraftvunna detaljplanen. Det kommer att bli en finfin träffpunkt, som överdäcker Stadsgårdsleden. Med lite mer grönska blir det här en bra och levande mötesplats.

Bifall kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 178

M a t s J o h n s s o n (SD): Ordförande, ledamöter och åhörare! Jag har följt detta ärende i många år, så jag är faktiskt väldigt glad att man har kommit så långt att man kan börja fatta ett beslut. En sak kan man säga: Slussen och Nobel Center har minst en sak gemensamt, nämligen att alla har en åsikt, och de allra flesta är negativa.

Vi sverigedemokrater är positiva till att Nobelcentret placeras vid Slussen. Vi tyckte att den föregående placeringen var dålig och att detta är mycket bättre. Dessutom känner vi att Slussen är en ganska misslyckad arkitektonisk skapelse. Ett fint utvecklat Nobelcenter kan höja och lyfta Slussen och få folk att komma dit och tycka om platsen.

Tittar man på själva byggnaden ser man att den faktiskt är ganska fin. Det är gammalt tegel och en uppdelad formation, och man har trappor till kajen och upp till Slussplan. Det hade varit jättesnyggt i en förort eller i ett industriområde, men inte på Slussen, som är en av de mest synliga platserna i Stockholm. Man kan se Slussen och den plats där huset ska ligga från Grand Hotel och från Strandvägen. Alla ser det. Ska man då bygga en fyrkantig låda som ligger där har man förstört Slussen och gjort det hela ännu värre än det är nu.

Det intressanta är också att arkitekten visste allt detta, och ändå ritar man denna låda. Jag vet inte om arkitekten har pratat med Stockholms politiker och fått höra vad de vill ha för något. Det kan man fundera på. Men det som egentligen är ännu större och mer förvånande är att Nobelstiftelsen nöjer sig med denna låda. Det är bara en box. Samtidigt är detta något av det viktigaste vi har i Sverige. Jag håller med alla som till och med är positiva, men Nobel Center förtjänar en mycket vackrare byggnad. När detta förslag presenterades sa Chipperfield att det var ett mycket bättre förslag än det

Yttranden 2026-05-25

föregående. Ska man hitta någon logik i detta kan man tänka att vi kommer att få ett ännu bättre förslag om vi nu avslår detta. Det räcker att båda sidor avslår förslaget, så blir det kanske riktigt snyggt någon gång i framtiden.

Sverigedemokraternas linje är att vi vill bygga klassisk arkitektur. Ska man bygga en byggnad på den här platsen ska den inspireras av de byggnader som finns runt omkring. Vi har Gamla stans medeltida stadskärna rakt över vattnet. Vi har gamla hus längs Katarinavägen, och dessa båda borde ge inspiration.

En sak till kan man säga: Om vårt förslag hade kommit fram hade det varit många som varit kritiska till det också. Det bästa vore om Nobelstiftelsen började om från början, diskuterade med allmänheten och försökte landa i ett förslag som man känner att flesta människor tycker om.

Med detta vill jag yrka bifall till Sverigedemokraternas reservation.

Anförande nr 179

A n d e r s G ö r a n s s o n (S): Om man åker båt in från Nacka ser man Telegrafberget, den stora kvarnen vid Kvarnholmen, Danvikshem, Fotografiska, det som i dag är Per Anders Fogelströms gymnasium, Norska kyrkan och Sjömansinstitutet. Vad är det som kännetecknar alla dessa byggnader? Jo, det är friliggande rött tegel. Vilket material var det på det hus där Nobel fixade dynamiten? Det var friliggande rött tegel. Det är genomgående hela vägen. Vad är det för material i det här huset? Det här är Stockholms historia. Stockholms klassiska historia är byggd på friliggande rött tegel.

Jag förvånas därför lite över er som går upp och pratar om historien. Har ni inte reflekterat över att hela inloppet är fullt av, som jag sa, friliggande rött tegel? Har ni aldrig åkt båt in till staden?

Anförande nr 180

M a t s J o h n s s o n (SD): Jag märker att detta engagerar, så upprörd som du är, Anders Göransson. Jag håller med dig till hundra procent. Jag tycker att det är fantastiskt att bygga en tegelbyggnad. Men den är fortfarande bara en box. Oavsett vad man sätter för material på utsidan är formen densamma. Det är där misslyckandet ligger, och inte i ytan.

Anförande nr 181

B j ö r n L j u n g (L): Fullmäktige och åhörare! I det här ärendet vet man egentligen inte riktigt var man ska börja, för det finns, som någon sa, lika många åsikter som det finns olika pigga förslag på platsen. Men någon ordning måste det faktiskt vara i en stad också. Staden har ett åtagande inom ramen för att vi i plan- och bygglagen har det så kallade planmonopolet. När en detaljplan eller ett bygglov väl är beslutat ska staden följa det och se till att det följs.

Yttranden 2026-05-25

Om man nu säger att vi inte ska göra det utan att vi ska ha något annat än vad detaljplanen säger ger man sig långt, långt ut på odemokratiska principer och riskerar att dra på sig ett löjets skimmer. Det handlar nämligen om att något så seriöst som Stockholms stad absolut inte ska vara annat än pålitligt i de här sammanhangen. Den som säger att vi kan strunta i detaljplanen, bryta upp den och göra lite som vi vill far med osanning. Det kan vi inte.

I den här salen var alla partier, utom ett, överens om att rösta igenom Slussens detaljplan. Nobel Center ska vi ha på platsen vid Slussen, på en av Atrium Ljungbergs byggrätter. Man kom sedan överens med Atrium Ljungberg om att lösa ut den. Den som säger något annat far med osanning. Säger man att det kan bli spetsiga tak på den här byggnaden far man med osanning, för det är inte tillåtet i den här detaljplanen.

Liberalerna tog utgångspunkt i detta. Vi såg på förslaget och tittade på vad man skulle kunna göra. Vi framförde de åsikterna, och vi fick gehör för en annan takfotsmarkering och för konstverk eller något liknande på den östra delen, alltså mot Nacka. Vi fick gehör för att det ska bli livligare runt omkring huset. Snart ska vi också klara av de här cykelextremisterna som tycker att det ska gå en motorväg på kajen för cyklar.

Detta förslag ska i stort sett alla i den här salen säga ja till, för om vi inte gör det far vi antingen med osanning eller bryter mot lagen. Det här är på sin plats, och enligt detaljplanen är det ett utmärkt förslag.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 182

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Jag ska fatta mig kort i detta ärende. Moderaterna välkomnar ett Nobelcenter i Stockholm. Vi anser att platsen vid Slussen är betydligt mer lämpad än den tidigare på Blasieholmen. Vi anser också att det är positivt att detta kan förverkligas genom privata investeringar från näringslivet på uppåt 2,5 miljarder kronor. Det är ju fantastiskt!

Däremot har vi i tidigare sammanhang fört fram starka synpunkter på gestaltningen, och vi anser fortfarande att förslaget skulle behöva bearbetas för att bättre anpassas till platsen och närområdets kulturhistoriska bebyggelse samt med respekt för alla som lever och verkar här. Därför yrkade Moderaterna på en återremiss när bygglovsärendet beslutades om i stadsbyggnadsnämnden.

Det här ärendet ser jag som ren formalia givet hur processen har fallit ut, och jag hänvisar till vårt särskilda uttalande.

Anförande nr 183

Borgarrådet V a l e s k o g (S): För historieböckernas skull vill jag ändå säga något om den otydlighet som Moderaterna nu redogör för här. De säger vad de tycker är bra, och sedan är det ändå inte bra. Det ni gjorde var en återremiss, men det var inte nog med det; i er text pratade ni också om att taket skulle se ut som taket på bakomliggande

Yttranden 2026-05-25

hus, det vill säga sadeltak. Det skulle ju kräva att man gjorde om detaljplanen, och det säger inte borgarrådet Wedin någonting om.

Det är ett lika katastrofalt agerande från er som från Kristdemokraterna. Med tanke på att det var era två partier, med Erik Slottner och Joakim Larsson, som jobbade med detta och med flytten till Slussen kände ni till förutsättningarna. Men nu låtsas ni som att ni inte vet någonting. Jag håller faktiskt med om att det är skämmigt.

Anförande nr 184

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Jag delar inte denna historieskrivning, och jag vill nog ändå säga att det som påstås här är rent felaktigt. Vi står faktiskt bakom den gällande detaljplanen, och vi har ingenstans påstått att den ska rivas upp. Jag menar att jag också var tydlig i mitt anförande kring vår linje.

Anförande nr 185

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige och stockholmare! Det är väldigt välkommet att Nobel Center nu kan bli verklighet i Stockholm. Det stärker Stockholm både som besöksmål och i rollen som kunskapsstad – en stad för forskning, vetenskap och bildning. Det är mycket positivt att projektet bygger på samarbete mellan offentliga och privata aktörer. Det visar på vad vi kan åstadkomma när vi drar åt samma håll. Från Centerpartiets sida är beskedet därför enkelt: Nu är det dags att förverkliga Nobel Center!

Det tycker vi därför att platsen är bra. Vi tycker också att överdäckningen av Stadsgårdsleden är en superbra lösning. Vi hade gärna sett att man hade däckat över längre delar av Stadsgården, men det här är ändå ett steg åt rätt håll.

När det gäller själva utformningen har vi hört om de begränsningar som finns. Men stadsarkitekten var verkligen tydlig när han presenterade förslaget för mig med att det här är på pricken hur arkitekturpolicyn och byggnadsordningen förutsätter att man ska arbeta. Tänk att ett internationellt arkitektkontor har kunnat göra det så på pricken rätt! Till dem som har synpunkter på utformningen av Nobel Center kan man bara säga att det är det här vi får om vi följer våra egna strategidokument.

För oss är det nu viktigt att Nobelcentret faktiskt blir en ny målpunkt och en levande plats. Det ska inte bara vara en byggnad som man tittar på utifrån utan en plats där människor vill stanna, mötas och röra sig. Därför är det viktigt att bottenvåningarna blir öppna och att det finns kaféer, restauranger, uteserveringar och andra verksamheter som är öppna och lättillgängliga även för dem som kanske inte hade tänkt att de skulle gå på museum. Stadsliv skapas nämligen nere på gatan, och inte bara på takterrasser eller inne i byggnaden.

Centerpartiet vill, till skillnad från Liberalerna, höja ett varningens finger. Vi är oroliga för hur cykelbanorna ska utformas. Kajstråket är nämligen ett av Stockholms viktigaste cykelpendlingsstråk. Det måste fungera också i framtiden. Vi har sett andra delar av Slussen där olika trafikslag blandas på ett sätt som skapar konflikter. Det misstaget får vi inte göra om på den här platsen.

Yttranden 2026-05-25

Med rätt utformning kan Nobel Center göra stor skillnad i stadsväven. En plats som i dag är bullrig och ganska ogästvänlig kan bli en plats för människor, möten och stadsliv. Det är precis det som Stockholm behöver mer av.

Bifall till kommunstyrelsen!

Anförande nr 186

Borgarrådet B o u c h e r (V): Ordförande, ledamöter och åhörare! Det är ändå roligt att vi är så pass många som är positiva till det här Nobelmuseet. Det är nästan lite överraskande, känner jag, att det i alla fall finns en stark feeling för att det här kommer att bli bra! Jag yrkar också bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Jag tycker att det är bra om detta blir av så fort som möjligt så att Medeltidsmuseet kan flytta in i Börshuset, men det är en annan fråga – jag inser det. Jag vill också påpeka att jag tycker att det är en fantastisk arkitektur som samspelar med Stadsgårdskajen, som ju är en kaj som ska rymma hamnmagasin. Det här är rött tegel, och det anknyter till hamnmagasin och till den historik som finns där.

Det förbättrar faktiskt också för fotgängare. Jag är en inbiten fotgängare och inte så förtjust i cykelstråk. Men det finns ganska tydligt markerade fotgängarstråk på platsen. För första gången någonsin finns det en tydlig förbindelse mellan Södermalms torg och Stadsgårdskajen. Jag är extremt positiv till det här förslaget!

Anförande nr 187

N i k e Ö r b r i n k (KD): Jag begär votering.

Yttranden 2026-05-25

§ 29 Genomförandeavtal för depå och depåanslutningar, Älvsjö industriområde samt försäljning av fastigheten Leverantören 2

Anförande nr 188

A n d e r s Ö s t e r b e r g (S): Tack, ordförande, för ordet! Jag yrkar på en återremiss med hänvisning till att ärendets underlag behöver kompletteras.

Yttranden 2026-05-25

§ 31 Detaljplan för Sothönan 3 m.fl. i stadsdelen Aspudden (ca 220 bostäder, centrum, torg m.m.), Dp 2016-0948

Anförande nr 189

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Jag tänkte bara yrka bifall till kommunstyrelsens förslag. Jag hade annars tänkt prata om förslaget om stadsdelsfrågor och de förändringar som finns från förra gången detta var uppe i fullmäktige. Men jag avstår, för det kan man läsa om i ärendet.

Återigen: Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 190

M a t s J o h n s s o n (SD): Ordförande! Detta ärende är jag nog lika upprörd och upphetsad över som Anders Göransson var över Nobel Center. Första gången jag besökte Stockholm lånade jag en lägenhet i Aspudden. Det var det jag såg av staden, och jag tänkte: Gud, vilken fantastisk storstad! Därefter, när vi hade packat upp väskorna, åkte vi in till T-centralen för att se hur det verkligen ser ut. Då visste vi att Aspudden var ett reservat mitt i ett miljonprojektområde.

Det finns en T-banestation i området. Därmed tycker att det är rimligt att man kan förtäta där, men det måste göras försiktigt. Det man noterar när man kommer till platsen är att den är väldigt liten. När man kommer upp från tunnelbanestationen möts man av ett litet torg, som på tre sidor av fyra omges av hyreshus. Där kan man inte förtäta mer. Men den fjärde sidan omges av villor. Det är glesbebyggt nära en tunnelbanestation, och det är lite illa. Men samtidigt är detta den gröna lungan och det gröna inslaget i området. Tar man bort det blir det bara sten. Vi måste veta att det är mycket större än vi tänker oss.

Samtidigt tycker vi att det är rimligt att man gör en viss förtätning, så någon del skulle kunna bebyggas. I den norra delen är vi helt emot att det byggs, för det kommer för nära villaområdena. Lämnar vi det kan vi också se lite grönska från centrum. Övriga delar bör sänkas så att de matchar husen på andra sidan gatan, alltså 20-talshusen.

Detta är vår linje, och jag yrkar därför bifall till Sverigedemokraternas reservation.

Yttranden 2026-05-25

§ 32 Inriktningsbeslut för projekt Det nya Husbybadet, på fastigheten Bislet 1

Anförande nr 191

M a r i a - E l s a S a l v o (S): Ordförande! ”Efter år av förfall – Husby ska få nytt bad” var rubriken när den rödgröna majoriteten gick ut och meddelade att Husbybadet var bortom räddning och att en ny simhall skulle byggas. År efter år hade ytskiktet vittrat sönder, vilket hade lett till att man blivit tvungen att stänga äventyrsbadet. När jag tillsammans med Kommunal träffade Edin och hans medarbetare på Husbybadet vittnade de om hur badets dåliga skick också påverkade arbetsmiljön negativt.

Att öka simkunnigheten, särskilt där den är som lägst, har under den här mandatperioden varit en prioriterad fråga i idrottspolitiken. En förutsättning för att lyckas med det är förstås att det finns tillräckligt med bra simhallar över hela staden. Därför satsar vi på att bygga nytt och att rusta upp befintliga simhallar i innerstad och i förort.

Att simkunnigheten är prioriterad för oss framgår också tydligt nu när vi går fram med ett inriktningsbeslut för Husbybadet. I det nya badet planerar staden bland annat att bygga ut vattenytan med en extra undervisningsbassäng, vilket kommer att ge mer tid för simskola både i kommunal och i föreningsdriven regi. Genom inriktningen att riva och bygga nytt på annan plats närmare ishallen kan också simundervisningen fortgå under hela byggtiden utan att barn ska behöva ta sig till annan ort.

Husbybadet har länge varit en viktig och attraktiv målpunkt i Järva. Jag har själv som uppvuxen i västerort på nära håll sett hur populärt det här badet är. Normalt drar det 170 000 besökare om året. Det har inte bara varit en viktig plats för alla barn som har lärt sig ta sina första simtag där. Äventyrsbadet har också lockat barnfamiljer och unga från andra delar än Järva att besöka just Husby. För oss socialdemokrater är det viktigt att det över hela vår stad finns attraktiva målpunkter som skapar möten mellan människor och höjer livsvillkoren för alla våra stockholmare. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 192

H a s s a n J a m a (V): Ordförande och fullmäktige! Som Maria-Elsa Salvo sa fattar vi i kväll ett väldigt glädjande och viktigt beslut för Husby och hela Järva om det nya Husbybadet. Det är inte bara en investering i en byggnad, utan det är en investering i våra barn, våra unga och vår framtid. Det är välkänt att simkunnigheten är väldigt låg i Järva, och det är otroligt viktigt att det finns en simhall för att vi ska kunna åtgärda det problemet.

Vi vet att dagens simhall har stora brister och riskerar att stängas. Därför är det här beslutet väldigt viktigt. Vi går nu vidare med planer på ett modernt, tryggt och tillgängligt bad med flera simbanor och undervisningsbassänger och ett äventyrsbad som kommer att bli en mötesplats för Järvaborna, men även för de andra stockholmarna.

Yttranden 2026-05-25

För oss i Vänsterpartiet handlar det också om jämlikhet. Alla barn ska kunna lära sig simma. Alla barn och unga ska ha rätt till en meningsfull fritid. Alla familjer ska ha tillgång till bra idrotts- och fritidsanläggningar, oavsett var de bor i staden. Det är också glädjande att badet byggs samtidigt som de nuvarande verksamheterna till större delen hålls igång. Det betyder att barn och unga i området inte behöver stå utan simundervisning under byggtiden.

I kväll visar den rödgröna majoriteten att investeringar i Järva är investeringar i Stockholm. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 193

L e i f S ö d e r s t r ö m (SD): Tack för ordet! Jag yrkar bifall till vår reservation i kommunstyrelsen, vilket innebär att jag yrkar avslag på det här förslaget. Vi sverigedemokrater ser att det finns större behov i andra stadsdelar, som därmed bör prioriteras i stället för att man ersätter befintliga simhallar i de områden där man redan har tillgång till sådana. Jag tror att det totalt finns tre bad ute i Järva.

Vid investeringar i idrottsinfrastruktur behöver hela stadens behov vägas in i prioriteringen och beslutsprocessen, så att tillgängligheten fördelas så likvärdigt som möjligt över hela staden, precis som Hassan sa – det ska vara tillgängligt för alla. Den styrande vänstermajoriteten har dock under lång tid utgått från några få så kallade fokusområden, dit investeringar ständigt styrs med resultatet att andra områdens behov inte förverkligas.

När nämnden nu fattar ett inriktningsbeslut om ett nytt fantastiskt bad i Husby med äventyrsbad som ersättning för det redan befintliga fantastiska badet med äventyrsbad är det naturligtvis glädjande för dem som bor i området. Men tyvärr hjälper det inte de många människor som inte bor i fokusområden utan bor i till exempel Skarpnäck eller Bagarmossen, områden som helt saknar såväl ishall som badanläggning och där förverkligandet av löften om sådana ständigt har skjutits på framtiden.

Anförande nr 194

M a r t i n H a n s s o n (MP): Nu hamnar du helt fel här, Leif. Fastighetsnämnden och idrottsnämnden arbetar ju utifrån en väldigt långsiktig investerings- och reinvesteringsplan för bland annat simhallar. Den planen har mig veterligen alla partier hela tiden stått bakom – jag blir lite osäker på er i SD. Det är ju den planen som det här förslaget utgår ifrån.

Som du också vet är Husbybadet sedan många år tillbaka fullständigt uttjänt. Det är inte så att vi gör det här som ett lyxprojekt, utan det är ett nödvändigt ont. Det här badet byggdes i början av 2000-talet, delvis som ett fuskbygge. Det är ingen som egentligen har velat sätta igång detta, men badet pajar ju. När bad pajar måste man åtgärda det. Då är det på riktigt, så att säga. Men detta följer ju den långsiktiga plan som vi arbetar med i staden. Man måste vara någorlunda seriös i debatten ändå.

Yttranden 2026-05-25

Anförande nr 195

L e i f S ö d e r s t r ö m (SD): Det är väl så att Skarpnäcksbadet också ingår i den här långsiktiga – *väldigt* långsiktiga – planen. År 2002 tror jag att förslaget kom från Vänsterpartiet. Sedan har det varit uppe gång på gång, avslagits av både blåa och röda majoriteter och flyttats framåt.

Men nu händer tydligen någonting. Det finns någonting på gång. Ett möte har skett ute i stadsdelen. Det finns en plan, och det finns en artikel i tidningen Mitt i om att någonting kanske ska ske. Men det finns ju inga pengar budgeterade för det här, även om det finns en jättefin ritning på ett bad i Skarpnäck. Den är helt fantastisk. Jag har tagit med mig artikeln – se här! Ritningen är helt otrolig. Titta bara vilken fantastisk satsning det ska göras i Skarpnäck! Men ni har inte anslagit en krona till det här, och det har inte gjorts av någon majoritet sedan 2002.

Anförande nr 196

M a r t i n H a n s s o n (MP): Badet på Skarpnäcksfältet ligger mycket riktigt i investeringsplanen framöver, och det är på gång. Jag kan också beklaga att det har tagit lång tid, men tyvärr är det så att många investeringar puttats framåt i tiden.

När det gäller Husbybadet instämmer jag i vad tidigare talare från majoriteten sagt och yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 197

A n n a C e d e r s c h i ö l d (M): Tack för ordet! Vi välkomnar förstås att arbetet med ett nytt bad i Husby äntligen tar ett steg framåt. Det är dock illa att det har tagit nästan en hel mandatperiod att komma hit. Som många andra idrottsinitiativ i Stockholm har projektet präglats av långbänk, osäkerhet och återkommande förseningar. När projekt pausas eller rivs upp av vänsterstyret försenas också stockholmarnas tillgång till simundervisning, motion och meningsfull fritid.

Vi har fått höra från S här tidigare i kväll att man ska få tillgång till kommunens resurser om man är en del av något större. Jag tror att det är viktigt att ta fasta på det. De barn runt Odenplan, på Kungsholmen och i stora delar av innerstaden som aldrig får börja simma och som står i kö under alla sina uppväxtår är i vänstermajoritetens ögon tydligen inte del av något större. Kronobergsbadet på Kungsholmen stänger, liksom Eriksdalsbadet. I dag har tusentals föräldrar fått meddelande från Simklubben Neptun om att klubben inte kan erbjuda några nya simtider eftersom man inte har fått några tider i hallar. Det återstår väl att se vad som kommer.

När vänsterstyret försöker ge sken av att innerstadsbarnen har fantastiska idrottsmöjligheter i Stockholms stad är det lögn. I en nationell kommunjämförelse som gjordes för något år sedan blev stadsdelen Norrmalm den sjätte sämsta från botten i hela landet i jämförelse med kommuner med motsvarande invånarantal.

Ni behöver även ha en idrottspolitik för innerstaden. Ni bygger ideologiska drömmar, som på många sätt är bra i vissa delar, men ni blundar helt för alla de barn i innerstaden som ni offerar på vägen.

Yttranden 2026-05-25

Anförande nr 198

M a r i a - E l s a S a l v o (S): Ordförande! Jag tycker att det är beklämmande när man får med osanning i den här salen, för osanningarna får fötter och sprider sig ut i idrottsrörelsen. Jag får ofta höra att det går långsammare. Högersidan anklagar oss för att stoppa projekt och försena projekt. Min fråga till dig, Anna Cederschiöld, är: Hur många projekt försenades under Moderaternas styre, och vad jämför ni med egentligen?

När vi tittar på siffrorna ser vi att vi har över 70 procent fler fattade utredningsbeslut under den här mandatperioden än vad man hade under den förra. När vi tittar på siffrorna ser vi att vi har över 90 procent fler fattade genomförandebeslut än vad man hade under den förra mandatperioden. Det här indikerar att vi har en nästan dubbelt så hög beslutstakt i Stockholm. Därtill har vi mer än fördubblat investeringsnivåerna för idrotten. Min fråga till dig är, återigen: På vad bygger ni påståendet att det skulle gå långsammare nu, och hur många projekt försenades under er tid vid makten?

Anförande nr 199

A n n a C e d e r s c h i ö l d (M): Det är ju ett antal projekt som har stoppats under den här mandatperioden av ideologiska skäl – man har varit emot att bygga med externa aktörer. Jag tror att vi alla i den här salen vet att vi har en väldigt svår situation för idrotten i Stockholm. Men då måste man också sätta sig ned och se efter – elitsatsningar lämnar Stockholm, men det här sker både på vanlig idrottsnivå och på elitnivå. Man behöver även titta på beläggningsgraden när man bygger. Jag har försökt få svar gällande beläggningsgraden i olika simhallar under hela den här mandatperioden. Det är oerhört svårt att få riktiga svar på den frågan. Hur ska stressade innerstadsföräldrar kunna köra ut till de enda bad som det satsas på? Jag tror att vi behöver en helhetssyn på hur vi ska få idrott att hända i Stockholm. Det är de här svaren jag saknar från er, Maria-Elsa Salvo.

Anförande nr 200

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Det nya Husbybadet är vi givetvis glada över från Centerpartiet. Det är ju fantastiskt vilka fina ord som vänstersidan beskriver detta med. Det låter nästan som att det är färdigt att hoppa i badet redan nu. Men det är som sagt enbart ett inriktningsbeslut. Det är ett viktigt inriktningsbeslut, men man kan fortfarande inte bada i ett inriktningsbeslut.

Eftersom många av idrottsinvesteringarna drar ut på tiden vill vi lyfta den viktiga frågan om tempo och kostnadskontroll. Vi behöver se till att vi inte får ytterligare ett projekt som kommer att dra ut på tiden eller som kommer att försenas. Det tycker vi är viktigt. Men givetvis är detta i grunden ett väldigt viktigt och positivt besked, som jag tror att vi alla här inne är glada för. Jag yrkar bifall till förslaget.

Yttranden 2026-05-25

§ 33 Inrättande av Kyrkhamn-Riddersviks naturreservat i Hässelby-Vällingby stadsdelsnämndsområde

Anförande nr 201

Borgarrådet **L i n d h a g e n** (MP): Ordförande! Just nu utrotas djur och växter i en rasande fart på jorden. Jag har stått här och sagt det förut. I dag dör arter ut hundra gånger snabbare än någonsin tidigare i mänsklighetens historia. Globalt är cirka en miljon arter av växter och djur hotade av utrotning. Också här i Sverige har vi arter som hotas. Det innebär att de här arterna riskerar att försvinna för alltid. Och det är vi människor, med vårt sätt att leva, som är orsaken till detta. Därför måste vi ta ansvar runt om i världen, men också här i Stockholm, för att skydda natur. Särskilt viktigt är det i en växande stad där tillgången till natur har oerhört stor betydelse för människors hälsa och livskvalitet.

Ni har hört det här förut också, men det tål att sägas igen. När den rödgrönrosa majoriteten tog över efter de borgerliga partierna 2014 hade det inte inrättats ett enda naturreservat på sju år. I och med det beslut som vi fattar i dag kommer vi att ha fördubblat antalet naturreservat från 7 stycken 2014, utöver vårt kulturresevat i Igelbäcken, till 14 stycken. Vi kommer också när sammanträdet är slut att ha inrättat totalt 10 biotopskyddsområden den här mandatperioden. Totalt kommer vi att ha skyddat 615 hektar natur sedan 2014. Det motsvarar ungefär 860 fullstora fotbollsplaner. Över hälften av den här ytan skyddar vi den här mandatperioden.

De här naturreservaten och biotopskyddsområdena har inte tillkommit av en slump. De är resultatet av hårt arbete av en rad duktiga medarbetare runt om i vår fantastiska stad. En eloge till alla dessa medarbetare, som har kämpat och slitit för att vi ska stå här i kväll! Det är ett fantastiskt arbete som ni har gjort de här åren.

Detta är också resultatet av tydliga politiska prioriteringar. Den här mandatperioden har vi skyddat natur i en rasande fart. I dag beslutar vi om det tredje naturreservatet den här mandatperioden och om fem biotopskyddsområden. Vi har aldrig skyddat så här mycket natur någonsin tidigare under en mandatperiod.

Kyrkhamn-Riddersvik ligger i Hässelby. Området är stort – det omfattar 138 hektar. Det rymmer både land och vatten. Kyrkhamn-Riddersvik har betydande ekologiska, kulturhistoriska och sociala värden. Här finns en rik variation av skogar, av öppna marker, av strandmiljöer och av vatten, vilket skapar livsmiljöer för ett stort antal arter, däribland flera rödlistade arter och fladdermöss. Det här är ett område med stor betydelse för den biologiska mångfalden.

Det är också ett område med ett levande kulturlandskap. Här finns spår av mänsklig aktivitet från bronsåldern ända fram till dagens bruksmiljöer, historiska byggnader och odlingslandskap och Riddersviks engelska park. Allt detta bidrar till en unik helhetsmiljö, där naturvärden, kulturvärden och områdets historia samspelar. Genom att inrätta det här naturreservatet skyddar vi dessa viktiga värden.

Yttranden 2026-05-25

Det här är också ett fantastiskt område att vistas i. Här finns stora möjligheter till friluftsliv, promenader, bad, naturupplevelser och pedagogisk verksamhet – möjligheter för oss människor att må bra. Har ni inte varit där rekommenderar jag er verkligen att åka dit.

Vi människor behöver naturen för att må bra och för att över huvud taget kunna leva på den här planeten. Biologisk mångfald och fungerande ekosystem är en förutsättning för allt liv på jorden. I och med inrättandet av det här naturreservatet skyddar vi biologisk mångfald i Stockholm och säkerställer stockholmarnas tillgång till fantastiska natur- och kulturmiljöer. Det beslut vi fattar i dag är viktigt för människor, djur och växter. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 202

M a r i a - E l s a S a l v o (S): Ordförande! Jag tackar föregående talare för en bra redogörelse för det hårda arbete som har utträttats under de senaste åren.

Vi stockholmare älskar vår stad. Stockholm är mer än bara en stad och puls. Det är också grönskans lugn och vattnets stillhet. I Stockholm ska man kunna tillbringa natten på dansgolvet och dagen på promenad med hunden i skogen. Därför har det varit viktigt för den rödgröna majoriteten att säkerställa att Stockholm i takt med att staden växer också erbjuder människor god livskvalitet och boendemiljö. Här spelar även tillgången till grönska, orörd skog och varsamt upptrampade stigar en avgörande roll.

I kväll fattar vi beslut om inrättande av ett naturreservat i Hässelby och fem nya biotopskyddsområden i stadsdelarna Hägersten-Älvsjö, Bromma, Enskede-Årsta-Vantör, Skärholmen och Farsta. Det här är ett viktigt steg för att fortsätta skydda naturområden med höga ekologiska värden och bevara den biologiska mångfalden, med spridning över hela staden, från norr till söder, för att alla stockholmare ska ha tillgång till skog, grönt och rekreation.

Totalt sett har det rödgröna styret under den här mandatperioden skyddat tio gånger mer grönområdesyta än vad man gjorde under föregående mandatperiod. Det här är också första gången i Stockholms historia som staden inrättar biotopskyddsområden, alltså naturreservat i miniformat.

Fullmäktige! Tillsammans kan vi fortsätta att stå upp för ett Stockholm som växer samtidigt som viktiga värden för natur, djur och växter skyddas. Stockholm ska vara en inkluderande och välkomnande stad för människor med olika bakgrund, en stad som håller ihop och där människor möts – på tunnelbanan, på fiket, i motionsspåret eller på badbryggan vid årets första dopp. Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut i ärendena 33–38.

Anförande nr 203

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige och stockholmare! Det är faktiskt ett riktigt glädjande och viktigt beslut vi ska fatta i dag. Kyrkhamn-Riddersvik är en av de platser som påminner oss om varför Stockholm är så fantastiskt. Här finns gamla tallar, strandmiljöer, kolonilotter och kulturlandskap, precis intill Mälaren. Det

Yttranden 2026-05-25

är en plats där man kan höra fågelkvitter i stället för trafik och där man kan ströva i skogen eller sitta på klippor med matsäck och blicka ut över vattnet.

Det här naturreservatet har funnits på tapeten åtminstone sedan 2012. Det har funnits några stötestenar och problem på vägen. Men arbetet har drivits vidare under flera mandatperioder, oavsett färg på majoriteten. Jag tycker faktiskt att det är fint. Ibland klarar politiken av något ovanligt: att hålla fast vid det som är tillräckligt bra tillräckligt länge för att det ska bli verklighet.

För Centerpartiet är det viktigt att det absolut inte handlar om att stänga ute människor från naturen. Naturreservat i Stockholm ska vara levande platser där människor kan promenera, bada, springa, fika och uppleva naturen nära hemmet. Det är också viktigt att man försöker hitta en balans mellan att skydda naturvärden och att verksamheter i området ska kunna fungera vidare.

Centerpartiet har under lång tid drivit på för att skydda området. Vi ska absolut inte ta åt oss någon ära för detta, åtminstone inte hela äran. Men det är viktigt att den här processen har varit både bred och gedigen. Vi är glada för att vi kan fatta beslut om att ge Kyrkhamn-Riddersvik ett långsiktigt skydd. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 204

M i k a e l V a l i e r F u r t e n b a c h (KD): Tack så hjärtligt för ordet, herr ordförande! Jag yrkar bifall till Kristdemokraternas reservation. Vi tycker i stort sett att detta är bra. Men det finns en del saker som vi hade velat ändra på, till exempel runt badet och så vidare.

Yttranden 2026-05-25

§ 34 Inrättande av Trekantens biotopskyddsområde i Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämndsområde

§ 35 Inrättande av Åkeslunds biotopskyddsområde i Bromma stadsdelsnämndsområde

§ 36 Inrättande av Hemskogens biotopskyddsområde i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämndsområde

§ 37 Inrättande av Vikingaberget-Johannesdals biotopskyddsområde i Skärholmens stadsdelsnämndsområde

§ 38 Inrättande av Gökdalens biotopskyddsområde i Farsta stadsdelsnämndsområde

Anförande nr 205

Borgarrådet L i n d h a g e n (MP): Ordförande! Jag ska ge mig på konststycket att dra alla fem anföranden från fem olika papper.

Ordförande, fullmäktige och stockholmare! I dag fattar vi beslut om ett historiskt stort antal biotopskyddsområden. Hela fem nya biotopskyddsområden inrättas nu i staden för att skydda och bevara ovärderlig natur för både dagens stockholmare och framtida generationer. Som vi har pratat om tidigare här i kommunfullmäktige är biotopskyddsområden en skyddsform i miljöbalken som kan användas för att skydda små mark- och vattenområden och skydda särskilda biotoper som utgör värdefulla livsmiljöer för djur och växter.

Ett av de områden som nu kommer att skyddas är Trekanten i Hägersten-Älvsjö. Här finns väldigt höga naturvärden. Området är också en viktig del av stadens blågröna infrastruktur. Den biotop vi skyddar just här har ett väldigt långt namn, nämligen strand- eller vattenmiljöer som hyser bestånd av hotade eller missgynnade arter eller som har en väsentlig betydelse för hotade eller missgynnade arter. Området är 20,4 hektar och utgörs av sjön Trekanten med strandzoner samt skogsområdena söder om sjön. Här finns flera rödlistade arter, och området är särskilt viktigt för fladdermöss. Trekanten är också ett väldigt uppskattat rekreativområde som används flitigt av människor i staden. Promenadstråk, badmöjligheter och närheten till natur gör området till en viktig plats för friluftsliv och återhämtning. Ett skydd av det här området innebär att både ekologiska värden och sociala värden kan bevaras långsiktigt.

Det andra område som föreslås få skydd i och med beslut nu i kväll är Åkeslund i Bromma, som omfattar 6,8 hektar. Här är biotopen mark med mycket gamla träd. Det är en ganska vanlig biotop i biotopskyddsområden. Här finns både barrskog och lövskog, och här finns gamla och grova träd, särskilt ekar som utgör livsmiljö för flera skyddsvärda och rödlistade arter. Även Åkeslund har en viktig funktion i stadens blågröna infrastruktur – grönskan ska hänga ihop – och ingår i ett ekologiskt särskilt betydelsefullt område, ett så kallat ESBO-område. Det här är också ett väldigt uppskattat rekreativområde som används av skolor och förskolor och förstås även av allmänheten för lek, promenader och naturupplevelser.

Nästa biotopskyddsområde är Hemskogen, som ligger i Enskede-Årsta-Vantör. Det är också ett väldigt uppskattat naturområde för människor i närområdet och för skolor och förskolor. Det har väldigt höga naturvärden tack vare sina gamla trädmiljöer. Även här är den biotop som skyddas biotopen mark med mycket gamla träd. Området är 16,6

Yttranden 2026-05-25

hektar stort. Här finns barrskog, även hållmarkstallskog, med träd som är över 200 år gamla. De levde och frodades när Charles Darwin samlade sitt material till evolutionsteorin och när Sveriges första järnväg invigdes. Det är unika och mycket värdefulla skogsmiljöer som vi måste värna och som utgör livsmiljöer för många skyddsvärda och hotade arter. Genom att inrätta Hemsbogen som biotopskyddsområde skapar vi långsiktiga förutsättningar för att bevara och utveckla det här områdets naturvärden och biologiska mångfald.

Ordförande! Ytterligare ett område som nu föreslås få skydd är Vikingaberget-Johannesdal i Vårberg. Det omfattar 10,4 hektar. Även här är biotoptypen mark med mycket gamla träd. Det består av två delområden, dels Vikingaberget, som präglas av kuperad hållmark med mycket gammal tallskog, dels Johannesdal, som är en dalgång med värdefulla ekmiljöer och inslag av äldre löv- och barrträd. Tillsammans utgör de här miljöerna viktiga livsmiljöer för ett flertal arter, bland annat insekter. Det handlar till exempel om barrskogsmesar, mindre hackspettar och fladdermöss. I fredags, på den biologiska mångfaldens dag, lärde jag mig att fladdermöss kan fånga tusen myggor i timmen – nu vet ni varför de är så viktiga att skydda! Området har också en viktig funktion i stadens blågröna infrastruktur. Även det här är ett ekologiskt särskilt betydelsefullt område. Genom att skydda området kan vi stärka den biologiska mångfalden och ekosystemen och de viktiga ekosystemtjänster som vi får från naturen. Det här är också en plats där stockholmarna trivs. Man har en fantastisk utsikt över Vårbyfjärden om man är uppe på Vikingaberget.

Ordförande! Det sista område som vi beslutar om här i kväll och som ska få ett långsiktigt skydd är Gökdalen i Farsta. Det är ett 12,3 hektar stort skogsområde som präglas av barrblandskog. Här finns mycket gamla träd, vilket skapar viktiga livsmiljöer för en rad arter, däribland just fladdermöss, men också skogsfåglar som mindre hackspett. Även här skyddar vi biotopen mark med mycket gamla träd. Områdets ekologiska värden förstärks ytterligare av att det är en del av Hanvedenkilen. Det är alltså ett väldigt viktigt område för stadens blågröna infrastruktur. Det är en viktig spridningslänk mellan närliggande skogar. Att vi skyddar Gökdalen innebär att vi bevarar och utvecklar de här naturvärdena och att vi såväl här och nu som för framtiden låter området bidra till rekreation, upplevelser och livskvalitet för invånarna.

Enligt FN är hotet mot den biologiska mångfalden nu så allvarligt att mänsklighetens tillgång på mat, vatten och ren luft hotas. Vi måste skydda naturen. I dag fattar vi historiska beslut om ett nytt naturreservat och hela fem biotopskyddsområden. Vi ska fortsätta att skydda natur i Stockholm framöver. Vi tar och kommer att fortsätta att ta ansvar här i Stockholm för människor, djur och växter.

Det allra sista jag vill säga i det här anförandet – i stället för att begära ordet igen, när jag nu fick lite mer tid av vår högst generöse ordförande – känns väldigt viktigt. Jag vill återigen rikta ett varmt, varmt tack till alla er medarbetare i miljöförvaltningen, på exploateringskontoret, på stadsbyggnadskontoret, på stadsledningskontoret och i de involverade stadsdelsförvaltningarna för ert hårda arbete, för alla de diskussioner ni har haft, för att ni har klarat av alla svåra utmaningar som funnits i de här projekten och för att ni hela tiden har kämpat för att vi ska komma i mål med det här skyddet.

Yttranden 2026-05-25

Ett varmt, varmt, varmt tack till er, och återigen en stor eloge till er för det hårda och mycket framgångsrika arbete som ni har gjort!

Anförande nr 206

R o b i n N i l s e n (L): Herr ordförande! Liberalerna är inte emot idén om biotopskyddsområden i sig. Vi har nu hört om många av fördelarna. Men just i de här ärendena anser vi inte att det är rätt verktyg framåt. Därför yrkar jag för Liberalernas räkning avslag på kommunstyrelsens förslag i de här ärendena i enlighet med vad Liberalerna anför.

Anförande nr 207

M i k a e l V a l i e r F u r t e n b a c h (KD): Ordförande! Det är tydligt att majoriteten just nu vill visa handlingskraft i de här naturfrågorna. Vi tycker också att frågor om naturvård är oerhört viktiga. De förtjänar lite bättre än att man går så här väldigt snabbt fram. I vissa ärenden blir också målkonflikten i majoriteten väldigt tydlig. Miljöpartiet vill skydda skog och annat, medan Socialdemokraterna vill bygga där. Det finns mycket att säga om det, men nu fattar jag mig kort. Jag yrkar bifall till Kristdemokraternas reservation i ärende 36. I ärendena 34, 35, 37 och 38 ansluter vi oss till Centerpartiets reservationer.

Anförande nr 208

Borgarrådet L i n d h a g e n (MP): Jag tackar Mikael Valier Furtenbach för engagemanget. Jag tackar också alla majoritetskollegor för det hårda arbete som vi har bedrivit gemensamt. Det har varit ett väldigt fint arbete som vi har gjort för detta. Tack, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet!

Jag vill också tacka för reservationerna – nu kanske jag var lite för snabb, för jag ser att Jonas Naddebo står näst på tur på talarlistan – just för att ni så tydligt uppmärksammar att det har gått väldigt fort. Jag känner en otrolig stolthet över det arbete som har gjorts och för att vi har kunnat hålla det här tempot. Det bygger ju också på att politiker under förra mandatperioden såg till att tillsätta en utredning om biotopskyddsområden. Det är ett gediget arbete som har gjorts. Utifrån den rapporten hade vi möjlighet att den här mandatperioden peka ut lämpliga biotopskyddsområden och verkligen komma i mål med detta. Tack, KD och Centerpartiet, för att ni uppmärksammar att vi hållit ett väldigt högt tempo!

Anförande nr 209

M i k a e l V a l i e r F u r t e n b a c h (KD): Till att börja med tackar jag för tacket. Att det har gått fort har vi alla noterat, men vi tycker att det har gått *för* fort. Det finns detaljer där vi verkligen hade kunnat komma med bättre förslag. Man hade kunnat bereda ärendet bättre, så att alla partier hade fått vara med och säga sitt på ett tydligare sätt och inte bara sitta i opposition och säga saker. Det är nämligen inte värt lika mycket. Det finns en majoritet och en opposition. Ni har drivit det här fortare än vad vi tycker är lämpligt och smakfullt.

Yttranden 2026-05-25

Jag vill poängtera de här konstiga skillnaderna – även om de med tanke på det ideologiska inte alls är konstiga. Vissa områden skyddas verkligen för allt, medan det i andra områden ska sprängas in hyreshus, gärna i närheten av villor. Det finns en tydlig ideologisk skillnad i er egen majoritet. Men tack för tacket!

Anförande nr 210

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande och fullmäktige! Först och främst vill jag säga att Centerpartiet är för fler biotopskyddsområden. Vi är för naturreservat, och vi är för att skydda den biologiska mångfalden. Vi är för fler träd, för fler gröna miljöer och för ett rikare djurliv i Stockholm.

Men det som vi inte är för är den här processen. Sent i mandatperioden kommer vänstermajoriteten på att man ska ha fem nya biotopskyddsområden. Först bestämmer man en siffra, och den trycker man in i budgeten. Sedan skickar man ut en centerpartist på stadsbyggnadskontoret för att fylla kvoten. Jag är lite raljant – jag erkänner det. Men det här är ett väldigt märkligt sätt att bedriva naturvård på. Normalt börjar man ju i andra änden. Man identifierar vilka miljöer som har störst behov av skydd. Sedan väljer man lämpliga skyddsformer. Här har man gjort tvärtom. Först kommer siffran, och sedan letar man områden. Och allt har gått väldigt fort. Ärendena har forcerats fram för att hinnas med före valet. Samråden har varit tvivelaktiga. Stadsdelsnämnderna har inte ens fått behandla remissvaren politiskt i vanlig ordning, utan man har skickat kontorsyttranden.

Nu ska jag börja med att prata om Trekanten, ett älskat och väl använt rekreativområde där människor promenerar, springer, badar och åker pulka. Där har man redan släckt spången. Nu är det ännu mindre belysning på platsen. Jag förstår att fladdermöss gillar mörker. Men människor gillar faktiskt att inte ramla i sjön på väg hem från tunnelbanan. Kvinnor gillar att gå ut efter mörkrets inbrott, och motionärer vill gärna se var de sätter fötterna. Trygghet spelar roll. Tillgänglighet spelar roll. Vår stadsnära natur ska vara levande och användas av människor, inte göras otillgänglig genom beckmörker och otrygghet. Vi kan skydda biologisk mångfald utan att samtidigt släcka ned människors vardag.

För att spara lite tid går jag in på nästa område. Jag upprepar: Centerpartiet älskar biotopskyddsområden. Vi älskar biologisk mångfald, gamla träd, fladdermöss, ekar och salamandrar. Men vi älskar inte när man skyndar på ärenden, som man har gjort här, för att plocka politiska poänger. Åkeslund är ett fantastiskt fint område med höga naturvärden. Det används av skolor, förskolor och boenden. Det säger vi absolut inget om. Men det är ju också så att det här området redan omfattas av ett riksintresse för naturvård. Då måste man faktiskt få ställa sig frågan: Valde man Åkeslund för att skyddet behövdes som mest eller för att det var enklast att peka ut? Det här ger tyvärr intrycket att man har tagit ett område som redan är identifierat i skyddssystem för att snabbt kunna bocka av ytterligare ett biotopskyddsområde.

Centerpartiet vill ha ett grönt Stockholm och ett starkt naturskydd. Men vi vill också ha seriösa processer, riktiga avvägningar och beslut som bygger på behov, inte beslut

Yttranden 2026-05-25

som fattas för att fylla en politiskt bestämd kvot före valdagen. Jag yrkar bifall till Centerpartiets reservationer i samtliga ärenden.

Anförande nr 211

Borgarrådet **L i n d h a g e n** (MP): För det första är det självklart att vi inte ska släcka ned hela Trekanten. Det vore ju helt absurt. Det ska vara tryggt och trevligt att gå där. Vi har ju tagit fram en belyningsstrategi den här mandatperioden, så att vi kan jobba med belysningen, både för den biologiska mångfalden och för tryggheten. Jag vill vara jättetydlig: Vi kommer inte att kompromissa med människors trygghet.

För det andra stämmer det över huvud taget inte att vi inte skulle ha haft en gedigen process. Jag gick igenom just det tidigare här när Kristdemokraterna var uppe i talarstolen. Förra mandatperioden tog vi fram en rapport, en utredning, där vi identifierade en rad olika områden. Sedan har ju förvaltningarna och kontoren jobbat stenhårt med att se vilka av de här områdena som skulle vara bäst att skydda som biotopskyddsområden. Vad har de för funktion i spridningssambanden? Hur ser de ekologiska värdena ut? De rekreativa värdena är också en viktig del, även om det är de ekologiska som står i fokus när det gäller biotopskyddsområden. Det är ett otroligt stort och omfattande arbete som har bedrivits av väldigt många människor runt om på kontoren med utgångspunkt i en gedigen utredning som gjordes förra mandatperioden.

För det tredje är det vårt jobb som politiker att leverera resultat. Det finns ingenting annat som betyder någonting för min del när jag har avslutat ett politiskt uppdrag än vad vi har åstadkommit för resultat. Här har vi verkligen satt fokus på resultat. Det känner jag stor stolthet över.

Anförande nr 212

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande! Tänk att det blev precis fem områden, Åsa Lindhagen! Det är ju ganska häftigt att det kunde bli precis det som ni bestämde i budgeten. Det finns tydligen inte ett enda ytterligare område där man behöver testa om man skulle kunna inrätta ett biotopskyddsområde. Jag tycker att den här processen inte har fungerat. Du svarar till exempel inte på min kritik mot att stadsdelsnämnderna inte har fått svara ordentligt i samråden, vilket brukar ske i sådana här processer. Då handlar det om stadsdelarna där de här biotopskyddsområdena kommer att finnas.

När det gäller Trekanten har ni redan släckt ned. På förhand har ni släckt ned den uppskattade gångbro över sjön där människor rör sig. Människor har hört av sig till mig och frågat: Varför släcker ni ned runt Trekanten? Det är här jag får min dagliga motion. Varför gör ni den här platsen mer otrygg?

Det tycker jag speglar att det har gått väldigt fort i den här processen. Man har redan släckt ned, innan vi har skapat biotopskyddsområdet.

Anförande nr 213

J o h a n N i l s s o n (M): Ordförande och fullmäktige! Jag ska fatta mig hyfsat kort, men jag vill ändå ge Moderaternas syn på de här ärendena om

Yttranden 2026-05-25

biotopskyddsområden. Jag vill vara lite positiv och säga att vi tycker att det är väldigt bra med de här biotopskyddsområdena. Jag hör mina kollegor på vår sida av salen säga att det finns vissa saker som kanske hade kunnat göras annorlunda. Men om man sätter biotopskyddsområdena som motvikt till alla exploateringsärenden som lyfts fram och där grönområden mer eller mindre skövlas tycker vi att det här är jättebra satsningar på att skydda biologiskt viktiga områden från exempelvis framtida exploatering. Vi vill gärna fortsätta att skydda dem, och vi vill fortsätta att se mer grönt i Stockholm. Därför yrkar vi bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 214

M a r r e M a y r (V): Ordförande, ledamöter och åhörare! Jag bor inte i Gökdalen, men väl i Farsta stadsdel, där Gökdalen ligger. Man kan hitta det här 12 hektar stora skogsområdet mellan Hökarängen och Högdalstopparna. Åsa Lindhagen förklarade ju föredömligt att det innefattar många äldre träd, något som både fladdermöss och fågelarter gillar. Senast förra veckan kunde vi inviga ett annat biotopskyddsområde i Farsta, närmare bestämt Skönstavig i Sköndal. Det gläder mig otroligt mycket att vi tar ännu ett steg för att bevara natur i min stadsdel. Det är med stor glädje jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 215

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande och fullmäktige! Det är inte så lätt när man sambehandlar de här viktiga frågorna. Jag kan väl bara fortsätta att säga att Centerpartiet är för biotopskyddsområden. Vi vill skydda natur, gamla träd och biologisk mångfald. Men naturskydd ska bygga på behov och kunskap, inte på något slags – jag var väldigt i gasen när jag skrev det här manuset – miljöpartistisk bingobricka där man ska kryssa i rätt antal före valet.

Just i Hemskogens fall är det ganska tydligt. I handlingarna står det uttryckligen att vissa områden med höga naturvärden lämnas utanför biotopskyddet för att bevaras för framtida bebyggelsepotential. Det blir ganska uppenbart att gränsdragningarna inte handlar om naturvärden utan om kohandel med sossarna. Politik är kompromisser, men då ska man också vara ärlig med att det inte är någon exakt vetenskaplig process där fem självklara skyddsvärda områden bara råkade uppenbara sig samtidigt i slutet av mandatperioden.

Vår kritik mot processen gäller i högsta grad även Vikingaberget-Johannesdals biotopskyddsområde. Biotopen som ska skyddas är mark med mycket gamla träd. Området skärs igenom tvärt av en kommungräns. Upphör då den biotopen bara för att man åker över till Huddinge kommun? Har Stockholmssidan 100-åriga tallar och ekar medan det en meter bort på Huddingesidan är ungbjörk och sly? Nej, så är det såklart inte. Naturen bryr sig inte om de administrativa gränserna. Huddinge har inte ens varit med i något samråd. Kommunen har ett eget biotopskyddsområde med gamla träd lite längre söderut. Kanske hade man kunnat knyta ihop de här områdena över kommungränsen för att få till ett verkligt skydd för arter och spridningssamband. Men det kommer vi aldrig att få reda på, för det viktigaste har varit att fylla kvoten, inte att ha samråd med dem som faktiskt berörs.

Yttranden 2026-05-25

Jag skulle även kunna gå in på Gökdalen. Men det viktigaste jag vill säga är att vi är för de här biotopskyddsområdena. Vi är bara inte för när man hastar fram det på det här sättet. Jag yrkar bifall till alla Centerpartiets reservationer. Jag skulle kunna gå igenom allt som är bra med Gökdalen också. Men jag sparar det, och så får jag svara på en replik av Åsa Lindhagen.

Anförande nr 216

Borgarrådet L i n d h a g e n (MP): Jag kan börja med att säga att vi är markägare och att grannkommuner inte brukar vara involverade i den här typen av processer. Vi fattar ett gynnande beslut om att skydda den här naturen. Det är svaret på detta. Men jag är såklart väldigt positiv till om Huddinge skulle vilja skydda ännu mer på sin sida.

Är det en slump att det råkar bli fem biotopskyddsområden nu och totalt tio? Nej, det är det såklart inte. Som Jonas Naddebo konstaterar har vi skrivit tio stycken i budgeten. Det är för att vi är resultatorienterade och för att vi har gjort en bedömning av att det här är vad vi tror att de mäktar med på förvaltningarna och kontoren. Det kan ses som ”stretchmål”, men de har lyckats, för de har jobbat hårt och gjort ett jättebra jobb. Finns det möjlighet att inrätta fler än tio? Absolut! Vi har ju en utredning i grunden, och där finns många fler områden med. Det finns mycket goda möjligheter att identifiera ännu fler biotopskyddsområden. Det här är de områden som förvaltningarna och kontoren med sin gedigna kunskap om ekologiska värden har identifierat, och deras bedömning har vi vilat oss mot.

Anförande nr 217

J o n a s N a d d e b o (C): Det finns ju någonting som är tydligt här. Jag är någonting på spåren. Man har inte ens bemödat sig om att Huddinge ska vara med i ett samråd kring att biotopskyddet kanske borde gå över kommungränsen. Det är så tydligt att det har varit bråttom i de här processerna. Vår kritik riktar sig just mot det. Stadsdelarna har inte ens fått tycka till politiskt i de här frågorna, utan man har snabbt gjort kontorsyttranden, för det viktigaste har varit att få ihop det så fort som möjligt.

Jag hade en tro om att Miljöpartiet tänkte styra den här staden även efter nästa val. Är det någonting vi verkar vara överens om är det att Miljöpartiet oavsett vad som händer ska vara med och styra den här kommunen. Jag förstår därför inte varför ni har skyndat så här mycket. Jag tycker att det är ett underbetyg. Jag säger det igen: Centerpartiet är för biotopskyddsområden. Men vi vill ha välgrundade beslut, så att vi inte hastar igenom det på det här sättet. Det ska vi se till att ha nästa mandatperiod.

Yttranden 2026-05-25

§ 39 Genomförandebeslut för AB Familjebostäders ombyggnation av bostäder i fastigheten Draget 1, Södermalm

Anförande nr 218

S e r g e j S a l n i k o v (SD): Det är alltid otacksamt att gå upp i talarstolen i ett ärende på slutet.

Här handlar det om ett genomförandebeslut för AB Familjebostäders ombyggnation av bostäder i fastigheten Draget 1 på Södermalm. Det är en gammal kåk från 1924 som ska renoveras. Man ska göra stambyten, byta kök och fönster och lite allt möjligt. Det är en investeringsutgift på 500 miljoner. Vi är inte emot att renovera fastigheten – det är inget fel med det. Däremot har man för det mesta fattat beslut i AB Familjebostäders bolagsstyrelse, där vi saknar styrelseplatser. Vi har därmed från första början inte riktigt kunnat bereda ärendet. Därför yrkar jag bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 219

A i d i n Z a n d i a n (V): Ordförande och fullmäktige! Draget 1 är en fastighet på Södermalm som omfattar 178 bostäder och 12 lokaler. Fastigheten är i stort behov av renovering, då vatten- och avloppsinstallationer är från byggnadsåret 1924 och elledningar och hissar har uppnått sin tekniska livslängd. Utöver det här behöver fastigheten asbestsaneras. Åtgärder behövs dessutom för att man ska uppfylla akustiska krav. Det behövs även ytskiktsrenoveringar i samtliga lägenheter, liksom i allmänna utrymmen.

Samtidigt är fastigheten utpekad som ett riksintresse för kulturmiljövården och innehar Stadsmuseets högsta kulturklassificering. Detta medför att renoveringen även bör beakta dessa intressen, vilket innebär att bolaget har arbetat med en antikvarie under hela processen.

Investeringskostnaden är som ni förstår relativt hög, 434 miljoner, och har ökat sedan ärendet senast var uppe i kommunfullmäktige. Utöver den generella prisutvecklingen av byggkostnader har projektets investeringsutgifter också påverkats av att ombyggnationens omfattning ökat sedan sist, bland annat för att man ska uppfylla gällande akustiska krav.

Hyresgästerna har erbjudits att välja mellan tre renoveringspaket, vilka i sin tur innebär olika hyresnivåer. Trots det vill vi klargöra att Familjebostäder gärna får fortsätta att pröva kostnadsdämpande åtgärder där det går att vidta sådana utan att kulturhistoriska värden eller kvalitet påverkas väsentligt.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Yttranden 2026-05-25

§ 40 Genomförandebeslut för Micasa Fastigheter i Stockholm AB:s nyproduktion av vård- och omsorgsboende i projektet Bergholmsbacken i Bagarmossen samt Skarpnäcks stadsdelsnämnds inhyrning av fastigheten

§ 41 Inriktningsbeslut för Micasa Fastigheter i Stockholm AB:s underhåll och anpassningar av fastigheten Trehörningen 1 i Gröndal samt Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnds inhyrning av fastigheten och avveckling av Trekantens servicehus

§ 42 Inriktningsbeslut för Micasa Fastigheter i Stockholm AB:s underhåll och ombyggnation av del av fastigheten Fruängsgården 1 och Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnds inhyrning av fastigheten samt avveckling av Fruängsgårdens servicehus

Anförande nr 220

Borgarrådet **B o u c h e r** (V): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag börjar med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut i alla tre ärenden. Jag hade inlett mitt manus i ärendet om Bergholmsbacken med: "Äntligen!" Jag ska också säga några ord om just Bergholmsbacken, trots den sena timmen. Det är ett efterlängtat beslut. Vi började diskutera Bergholmsbacken redan förrförra mandatperioden. Det är väldigt roligt att vi nu är framme vid ett genomförandebeslut.

Vad gäller alla tre ärenden har såväl majoritet som opposition lyft behovet av kostnadskontroll, och där är vi helt överens. Micasa har stora ekonomiska utmaningar. Men det är samtidigt ett väldigt välskött bolag vad gäller såväl ekonomi som klimatperspektiv, rättvist byggande och sist men kanske främst stort fokus på högklassig boendekvalitet för de äldre och god arbetsmiljö för personalen.

Jag är stolt över att vi nu i denna sena timme kommer att kunna fatta tre bra beslut om framtida äldreomsorgsboenden i Stockholms stad och att vi även kan fatta dessa tre beslut i hyfsad enighet.

Anförande nr 221

S e r g e j S a l n i k o v (SD): Återigen har vi ett beslut som hemställs från bolaget Micasa. Där saknar vi platser i styrelsen, vilket är ett problem i sig.

Problem nummer två är att det handlar om Bergholmsbacken, ett väldigt hatat projekt i Skarpnäck. Cecilia Obermüller kan nu suga på att vi vid nästan varje sammanträde i Skarpnäcks stadsdelsnämnd får diverse åhörare som är väldigt missnöjda med projektet. De tycker att projektet är dåligt. De säger också att Jan Valeskog är en dålig politiker som vägrar att svara på deras mejl. De tycker att det hela borde stoppas. De kommer också att kräva ett vallöfte från samtliga partier den 11 juni på sammanträdet. Jag kan säga redan nu att vi har varit emot projektet, att vi är emot projektet nu och att vi kommer att vara emot projektet i framtiden.

Vi är inte principiellt emot äldreomsorg – tvärtom. Den behövs och kommer att behövas ännu mer i framtiden, när alla 40-talister blir lite äldre. Däremot är det just i fallet med Bergholmsbacken ett alldeles för stort ingrepp i naturen, och därför kan vi

Yttranden 2026-05-25

inte släppa igenom det. Av den anledningen yrkar jag bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 222

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (MP): Herr ordförande, fullmäktige och åhörare! Som glad och stolt ordförande för Skarpnäcks stadsdelsnämnd välkomnar jag, liksom Miljöpartiet och majoriteten, givetvis nybyggnation av 80 vård- och omsorgsbostäder, en ny träffpunkt och dagverksamhet i området Bagarmossen i stadsdelen Skarpnäck. Projektet ska genomföras i enlighet med Miljöbyggnad silver. Givetvis ska vi ha kostnadskontroll på hela projektet; det kostar en del för stadsdelen. Oppositionen ville att man skulle utreda tillagningskök. Det är naturligtvis trevligt, men det är inte billigt. Vi har från majoritetens sida skickat med att man i samband med att man så småningom tittar över Hemmet för gamla bör utreda ett tillagningskök och gärna också en restaurang som är öppen även för allmänheten i området. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.